GEORGE ARION

trucaj

CRIME SCENE PRESS

„Avem un Chandler! Nu un imitator, nu un epigon, ci, pur și simplu, un Chandler carpato-dunărean."
Ioan T. Morar

GEORGE ARION trucaj

Al treilea volum din seria Andrei Mladin, începută cu *Atac în bibliotecă*

Andrei Mladin, protagonistul romanelor *Atac în bibliotecă* și *Profesionistul,* își reia rolul de detectiv fără voie în *Trucaj.* Ziaristul e trimis să scrie un reportaj pe Insula Zorelelor, unde un reputat arheolog a descoperit urmele unei cetăți grecești ridicate din adâncuri, Ankopolis. Într-o companie selectă, dar izolat de lumea exterioară, eroul se vede nevoit să descâlcească într-o singură noapte ițele unui mister la fel de greu de înțeles ca însăși insula pe care se află. Pentru că furtuna năprasnică stârnită din senin ascunde nu numai tainele anticilor care au locuit cândva acolo, ci și un criminal.

La treizeci de ani de la prima apariție, tonul ironic și totodată melancolic al romanului este la fel de actual, arătându-ne un Andrei Mladin încă mai spumos și mai profund decât până acum. Dincolo de acțiune, volumul de față este un comentariu, jucăuș și serios în același timp, în care te pierzi ca într-un labirint.

Volume apărute la Crime Scene Press:
Seria Andrei Mladin

Atac în bibliotecă

Profesionistul

Trucaj

Pe ce picior dansați?

Fortăreața nebunilor

Maestrul fricii

Umbrele din Ada Kaleh

Mâna care închide ochii

Detectiv fără voie

George Arion
Trucaj

CRIME SCENE PRESS

Director editorial: GEORGE ARION

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ARION, GEORGE
Trucaj / George Arion. – București: Crime Scene Press, 2017
ISBN 978-606-94295-3-2

821.135.1

Coperta colecției: ALEXANDRA BARDAN
Redactor: ALEXANDRU ARION
Corectură: MANUELA RUXANDRA ARION
Tehnoredactor: MIHAELA DAMIAN
Bun de tipar: aprilie 2017
Tipărit în România

George Arion

Trucaj

– 2017 –

GEORGE ARION s-a născut în 5 aprilie 1946 la Tecuci, este un jurnalist binecunoscut pentru interviurile sale și, totodată, un scriitor care a abordat mai multe genuri literare – poezie, proză, dramaturgie, eseu.

Absolvent al Facultății de Limba și Literatura Română din București – 1970.

În prezent este Director general al S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Președintele Fundației „Premiile Flacăra" și Președinte al Romanian Crime Writers' Club.

Membru al Uniunii Scriitorilor din România.

A publicat volume de versuri, critică literară, jurnalistică. A semnat scenariul la două filme polițiste *(Enigmele se explică în zori,* 1989, *Atac în bibliotecă,* 1992) și la serialul TV *Detectiv fără voie* (2001). Autor al unui libret de operă și al mai multor piese polițiste.

Proză mystery&thriller

Atac în bibliotecă – 1983, *Profesionistul* – 1985, *Trucaj* – 1986, *Pe ce picior dansați*? – 1990, *Crimele din Barintown* – 1995, *Nesfârșita zi de ieri* – 1997, *Detectiv fără voie* (integrala Andrei Mladin) – 2001, *Cameleonul* – 2001, *Anchetele unui detectiv singur* – 2003, *Spioni în arșiță* – 2003, *Necuratul din Colga* – 2004, *Crime sofisticate* – 2009, *Fortăreața nebunilor* – 2011, *Sufocare* – 2012, *Insula cărților* – 2014, *Însoțitorul lui Iisus* – 2016.

Este autor de scenarii pentru filme de lung metraj și pentru serialeTV și a compus și un libret de operă. A fost încununat cu Premiul Asociației Scriitorilor din România, filiala București, și de trei ori cu Premiul Uniunii Scriitorilor din România. Romanele sale au cunoscut un mare succes la public, unele dintre ele fiind traduse în engleză, franceză, macedoneană și rusă.

A fost distins de trei ori cu Premiul Uniunii Scriitorilor din România (1985, 1995, 1999).

Cetățean de Onoare al orașului Tecuci.

În 2013, Asociația Națională a Detectivilor din România i-a acordat titlul de Detectiv de onoare.

PREFER CĂPȘUNI

1.

La începuturile carierei mele de ziarist, pentru că am confundat gândacul de Colorado cu țânțarul anofel („copiii din comună și-au adus o contribuție însemnată la alungarea țânțarului anofel care făcea ravagii pe ogoarele noastre” – suna fraza cu pricina), am fost trimis într-un oraș de provincie ca să scot o revistă de jocuri distractive. Fantezia mea, îndeobște dezlănțuită, se putea desfășura în voie în acest domeniu. Eram încredințat că toți cititorii de astfel de reviste se săturaseră de șabloanele cu care îi milostiviseră, din belșug, până atunci ceilalți confrați.

În scurt timp, primul număr a apărut pe piață. La câteva chioșcuri am văzut cu mulțumire cât de repede s-a epuizat stocul de reviste *Patima grilei.* Am înțeles, încă o dată, de cât interes se bucură acest gen în masele de cititori. Satisfăcut că am izbutit să le trezesc interesul, m-am dus la birou hotărât ca numărul următor să fie și mai atractiv.

De-abia m-am așezat la masa de lucru că telefonul a și sunat.

— Alo? Dumneavoastră redactați revista *Patima grilei*? s-a auzit o voce de bărbat tânăr.

— Da, i-am răspuns eu, bănuind, bucuros, că de pe acum voi înregistra ecouri favorabile în legătură cu publicația pe care tocmai o trimisesem spre vânzare.

— Nu cumva la pagina patru, grila careului *Doi ori doi plus cinci fac trei* este de la un alt careu?

— Nu.

— Foarte ciudat, a zis individul. Pare a fi o încurcătură.

— La noi nu se poate întâmpla nicio încurcătură, l-am liniștit eu. Încercați să dezlegați din nou careul. E o chestiune de răbdare și perspicacitate. Succes!

A închis fără să mai adauge nimic.

Peste câtva timp am auzit în receptor glasul unei băbuțe.

— Maică, a zis ea, aproape plângând, am optzeci de ani, dar până acum n-am auzit că rododendronul e un mamifer biped cu doi colți, vegetarian șase luni ale anului și carnivor celelalte luni. Îl socoteam o plantă.

— Într-adevăr, există o plantă cu același nume. Dar e și un mamifer foarte rar, pe cale de dispariție. Trăiește în Australia, de-aia nu e prea cunoscut la noi. Din păcate, mulți îl confundă cu ficusul.

De-abia am pus receptorul în furcă și telefonul a sunat din nou.

— Alo! Cine e imbecilul care la careul *Oameni celebri în situații ciudate* a dat ca inventator al roții olarului pe Edison?

— Amice!, l-am luat eu urgent la rost. Aici e o redacție serioasă. Injuriile lasă-le la cafenea când iei un păhărel mai mult. Noi lucrăm pentru desfătarea cititorului și orice iritare ne poate fi fatală. Suferă zeci de familii dacă nu suntem ingenioși, plini de bună dispoziție și har. Facem muncă de creație și nu ne Jucăm pe maidan. Și, în fond, de ce Edison, acest mare inventator al tuturor timpurilor, n-ar fi născocit și el roata olarului? Măcar o rotiță cât de mică tot s-o fi gândit el să facă pentru a ușura viața olarilor, atât de grea în trecut, și de care s-a simțit atașat încă de mic.

Telefoanele din zilele următoare m-au anunțat că sunt cel mai mare gogoman al tuturor timpurilor, că n-am minte nici cât un catâr împăiat și că aș merita să fiu purtat prin diverse localități cât mai populate, purtând pe piept inscripția „Ins cu malformații ale creierului, încă din naștere”. Cineva m-a sfătuit să-mi donez tărtăcuța, după moarte, unui muzeu de științe naturale care să mi-o conserve spre deliciul epocilor următoare. Un pensionar mi-a trimis o scrisoare în care mă întreba când am putea să ne-ntâlnim, deoarece e fericit că a mai găsit pe cineva care să creadă, ca și el, că Amazonul e un afluent al Rinului. Un grup de cadre didactice mi-a pus întrebarea dacă am absolvit mai mult de patru clase primare, fiindcă au pus pariu cu cineva care susținea că n-am urmat nicio formă de învățământ. Cel mai mult m-a impresionat însă un telefon primit acasă la miezul nopții, prin care un ins mă întreba dacă e adevărat că s-a descoperit, în sfârșit, Atlantida, așa cum reieșea din revista *Patima grilei.*

— Desigur, i-am răspuns eu, sprijinindu-mă mai bine într-un cot. Teritoriul atlant este acum în curs de reamenajare. Se renovează templele, casele, se pietruiesc din nou șoselele. În curând va fi permisă vizitarea lui.

— Și, într-adevăr, populația a scăpat nevătămată?, m-a mai întrebat el plin de speranță.

— Bineînțeles. Atlanții arată extraordinar de înfloritor. Parcă tocmai s-au întors din vilegiatură. Mediul acvatic în care au viețuit timp de secole le-a priit de minune.

— Cerule! a exclamat individul. Mai există și bucurii pe lumea asta! S-ar putea să-mi regăsesc rudele și prietenii. Știți, a adăugat el confidențial, eu sunt dintre cei scăpați de la catastrofa care a scufundat acest continent.

— Nu se poate să nu-i găsiți, l-am îmbărbătat eu și m-am culcat la loc.

Într-o zi m-a vizitat un bătrânel, de altfel vioi, care dorea să-i spulber următoarea nedumerire: nu cumva jocul pe care l-am descris la rubrica *Să învățăm un nou joc*! este chiar străvechiul șotron? Sigur, i-am răspuns eu, regulile sunt întrucâtva asemănătoare, ba poate chiar identice, ceea ce nu-i răpește nicidecum din farmec și poate fi recomandat cu încredere tuturor vârstelor, indiferent de pregătirea lor.

Mare bucluc am avut cu membrii cercului rebusist *Când orizontal, când vertical.* Aceștia mi-au năvălit pur și simplu în birou și m-au somat să le spun dacă nu cumva am vrut să-mi bat joc de oameni propunând un joc care presupunea investiții uriașe și n-avea nicio logică. Le-am mărturisit sincer că tocmai pe asta mizasem: cine-o să se încumete să dea atâția bani ca să și-l construiască? Deci regulile lui total anapoda nici nu mai contau. Unul dintre ei a sugerat să fiu bătut, dar m-am împotrivit cu strășnicie și, simulând o criză de apendicită, am scăpat doar cu câțiva ghionți. Indivizii ăștia mi-au întărit și mai mult o convingere: gazetarul profilat pe jocuri distractive are o meserie riscantă.

Am devenit în scurt timp un cetățean de vază al orașului unde locuiam. Toți își dădeau coate când mă vedeau și m-arătau cu degetul, zicând: „Uite-l pe ăla care confundă Bermudele cu niște delicioase prăjituri cu frișcă”, sau, „Îl vezi pe ăla? Susține că gladiatorii i-au eliberat pe musulmani de vizigoți într-o bătălie care s-a dat la Trafalgar”, și că „malaxoarele sunt niște fructe tropicale care se folosesc la prepararea unor ceaiuri deosebit de eficace în combaterea reumatismului”. Foarte mulți doreau să-mi atingă hainele ca să se convingă de existența mea reală. Cu timpul, m-am resemnat. În definitiv, asta e viața unui om de seamă: primește scrisori

cu sutele, telefoane așijderea, iar pe stradă e invidiat pentru popularitatea pe care a căpătat-o.

Bineînțeles, numărul doi din *Patima grilei* n-a mai apărut sub redacția mea.

N-am înțeles nici până azi de ce unii nu vor să iasă, măcar câteodată, din rutină. E drept, tot ce făcusem era o aiureală. Și ce dacă am vrut să se râdă nițel în orășelul acela amorțit, unde atunci când un bărbat ieșea fără ac la cravată, iar o femeie purta rochia mai sus de gleznă, cetățenii începeau să fiarbă de indignare?

Dar pe toate astea vi le-am povestit ca să vedeți doar care e cota norocului meu în viață.

Uite, de pildă acum: după cum bine știți, sunt de mic îndopat cu lecturi. Deci nu mi-e greu să compun din câteva fraze un tablou din care să reiasă splendoarea acestei zile de septembrie. Soarele strălucește blând, frunzele plutesc în aer ca un stol de fluturi arămii, iar oamenii pășesc pe străzi cufundați în visare – iată tot tacâmul unui decor idilic.

Numai eu am dispoziția unui individ aflat în fața unor canibali care încă nu sunt hotărâți cum să-l prepare.

De trei zile-ncoace, gura nu-mi mai tace, susținând, în mod întemeiat, că subsemnatul s-a îmbolnăvit: dureri de cap, grețuri deloc existențiale, iar când îi pun sub braț, termometrul în scara Celsius arată 39 de grade chiar și la umbră.

În treacăt fie zis, sunt cam multe grade pentru un locotenent în rezervă.

Partea și mai proastă constă în faptul că, în buzunarul hainei mele bej de catifea reiată, am dat peste un bilet scris cu litere mari, cu o cerneală câtuși de puțin simpatică: „Andrei Mladin, dacă ții la viață, nu te duce pe Insula zorelelor”.

Nicio ștampilă, nicio semnătură.

Prin urmare, nu e vorba de nimic oficial.

Nici n-apuc să mă-ntreb dacă țin la viață și primesc alte întrebări, rostite pe un ton furios:

— Ați înnebunit, Alteță? Peste câte mii de ani natura o să mai nască din neant alcătuirea de celule în care sufletul dumneavoastră visează aidoma unui împărat captiv?

— Activ?

— Captiv. Nu vă jucați cu vorbele!

Dialogul cu primul meu sfetnic are un debut furtunos și livresc. Atac la rândul meu, mai mult în șagă.

— Dar dacă această alcătuire de celule e imperfectă? N-ar trebui destrămată? S-au destrămat ele imperii, darmite un biet trup!

— Bateți câmpii! Se vede c-aveți temperatură.

— Eu n-am bătut niciodată pe nimeni.

— Asta-i bună! O mai faceți și pe milosul.

— Chiar sunt. Adineaori era să calc o furnică și am ferit-o în ultima clipă. În literatura rusă, asta s-ar chema milă.

— Dacă era Crăiasa furnicilor? O să v-ajute când o să fiți la ananghie. Mai cunosc eu niște cazuri.

— Nu mi-am dat seama ce rang avea. Deci, ce mă sfătuiești să fac?

— Spălați repede putina!

— Nu văd nicio putină! Poate vrei să spui punte? Sunt câteva șalupe trase la mal care ar merita s-arunci ceva detergent pe ele, deși operațiunea ar fi acum inutilă.

Intervine în discuție și al doilea sfetnic.

— De ce vrei să faci din Luminăția Sa un laș?

— Cum îndrăznești să-mi vorbești așa?

E momentul să iau măsuri prompte ca să nu izbucnească o încăierare. De multe ori s-a întâmplat ca, în Sala Tronului, cei doi să se păruiască fără să țină cont de ilustra-mi prezență. Uneori m-amuză să-i văd cum își sfâșie hainele, își smulg bărbile și-și pun piedică, semn al robusteții de care mai pot da dovadă reprezentanții vârstei a treia. Însă azi n-am chef Nici măcar strâmbăturile bufonului nu m-amuză. Bat cu sceptrul în brațul jilțului pe care stau și le spun să înceteze, fiindcă altfel îl concediez fără preaviz.

— Apărați-vă pielea. Alteță! mai scâncește primul sfetnic.

— O să mă dau cu cremă, îl asigur eu.

Cei doi sfetnici ai mei exprimă clar diversitatea și unitatea lumii vii. Primul vrea să mă păstreze ca pe-un unicat pe acest pământ, mă protejează de orice agresiune, îmi aduce ceșcuța cu lapte și cacao la pat și are grijă să nu mă surmenez, oricât ar ține morțiș alții să mă vadă trudind de dimineață până seara. E un înțelept blajin, mereu zâmbitor și cu gesturi de o tandrețe învăluitoare. Cel de-al doilea însă, un tip ursuz și recalcitrant, complotează împotriva mea și vrea să mă contopesc cât

mai grabnic cu elementele. De fapt, exagerez: dacă ar fi așa, de mult aș fi organizat o execuție în zori cu el în rol principal. Pur și simplu nu-i place să mă vadă lâncezind.

Debarcaderul e proaspăt vopsit – hainele mele mânjite nu lasă niciun dubiu în această privință – un mic vapor se-ndreaptă spre noi rostogolind vălătuci de fum în văzduh, iar cerul este de un albastru intens. Nu-i așa că e romantic?

Colocviul artelor, desfășurat în orașul C. de pe malul drumului fără pulbere, s-a încheiat cu un succes caracterizat de ziarul local drept „fulminant", „o adevărată demonstrație a capacității artei noastre de a se apropia de mase, de a veni în întâmpinarea cerințelor spirituale ale oamenilor muncii". Au fost aplauze, s-au înmânat premii, s-a plâns de bucurie, s-a râs, din câte-am înțeles, tot de bucurie.

Iar acum, câțiva dintre participanții la neuitata manifestare așteaptă impacientați îmbarcarea pe vasul care, deși se-apropie, pare, contrar așteptărilor, din ce în ce mai mic. Ce-ar mai spune acel savant care a alergat primul gol pușcă pe străzile unui oraș, sub pretextul unei descoperiri științifice? Ar mai susține că de la o corabie, când vine spre țărm, vezi mai întâi catargul?

Sau totul e numai o iluzie în capul meu aiurit de febră?

Deci, în curând o să ne îmbarcăm pe vaporosul vaporaș și o să vizităm Insula zorelelor.

— E la doi kilometri de-aici, îi explică, îndatoritor, poetul local Pavel Bolbocea poetului de talie internațională Ștefan Comșe. Se vede cu ochiul liber.

Am ochiul liber, dar nu văd decât o pâclă alburie în direcția arătată de ghidul nostru. Este exact tipul de cicerone de la care, mai curând, te aștepți să te conducă prin cercurile Infernului. Fără pantofii cu tocul înalt, n-ar măsura mai mult de un metru șaizeci. Ceea ce pierde în înălțime, câștigă în schimb în lățime. Cureaua lui de la pantaloni e un model la scară redusă al Ecuatorului. Ochii îi sunt lăcrimoși și-și cere parcă, tot timpul, scuze. Grația lui o concurează serios pe cea a unui iguanodon îndrăgostit.

Eu, însă, prefer căpșuni.

E un truc mai vechi de-al meu, din copilărie: ori de câte ori mă contrariază ceva, mă gândesc la niște tufe

mari de căpşuni pe care le-am zărit când eram de-o şchioapă (nu de-un şchiop) într-o grădină uriașă cât cerul de deasupra ei. Căpşuni roșii ca sângele, imense și gustoase, iar în jurul lor forfoteau aferați fluturi de toate culorile, de dimensiunile unor vrăbii dolofane. Acela a fost primul meu rai (și singurul, cu siguranță, ținând cont de păcatele mele multiple) și când îmi vine să-mi iau rămas bun de la toate câte văd, o pornesc în căutarea spațiului pierdut, cu mijloace din ce în ce mai sofisticate.

De pildă, în ultima vreme, îmi proiectez în cap filme. Regizor, scenarist, interpret principal, operator – Andrei Mladin.

Îmi reglez, deci, aparatul de proiecție, bag un film color pe ecran lat, cât fruntea mea, și, după ce prin fața ochilor îmi trec numele realizatorilor, zăresc deodată o superbenie de fată, cu părul ca pana corbului oxigenat, cu picioarele unei girafe de talie mică și ochi focoși. Cu gesturi de un desăvârșit rafinament mă invită s-o urmez printre ruinele ce par a fi ale unui palat din Babilon. Aici se dezlănțuie muzica: Yelow River of Babilon*, care al naibii mai seamănă cu* A ruginit frunza din vii*: deci anticii iubeau mult romanțele. Iată o friză a arcașilor: țepeni ca într-un șir monoton, cum se spune în analiza matematică. Iată friza leilor: ăștia parcă nu sunt atât de țepeni; unul dintre ei se desprinde de pe zid și se năpustește, cu un urlet înspăimântător, spre juna Rody Ca. Prim plan pe tânăra ghidă, absolventă a cursurilor Biroul de Turism pentru Tineret. Prim pian pe leu, care crește, crește, crește și se face tot mai mare. Prim plan pe mine care nu preget să mă interpun între om și fiară. Pentru un moment sunt făcut sandvici. Dar nu-mi place decât o singură felie de care sunt presat. Ucid cu sânge rece pentru ca altul să scrie un reportaj, nu cu ștreangul de gât. Cu cealaltă felie rămân toată viața.*

Când să aflu cum se trăiește cu un trofeu de vânătoare pe perete și cu un trofeu de excursie în alcov, sirena vasului bubuie mai ceva ca la C.F.R. când e alarmă, mă scoate urgent din reverie și mă bagă în sperieți. În sală se aud fluierături.

N-am ce face: sar în lături șocat, ca și cum o săgeată din friza arcașilor s-ar fi înfipt lângă mine, fiindcă am

profanat în gând imagini atât de sacre: îmi dau seama că frizez absurdul și pomădez realul.

Colegul meu, Haralambie Necşulescu, tresare și el, își duce mâna la inimă, ca și cum ar vrea să se asigure că n-a zbughit-o din loc. Apoi, după ce asupra ființei lui trupeşe coboară pacea, îmi strecoară printre dinți:

— Iar visezi cu ochii deschiși, ca în neuitatul șlagăr! Ce fel de ziarist ești dacă nu te menții în permanent contact cu freamătul realității? Cum spune redactorul nostru șef? Mereu la datorie, cu ochi cât o tipsie! Iar tu?! Bebe cel Mare și Sfânt! Visător cu negre plete! Tare mi-e teamă că n-ar vrea nicio fată s-o furi! N-ai plecat încă pe ape, în marea escapadă, și tu nu mai ești cu picioarele pe pământ! Pfui! Ziaristul lui pește! Apropo: dacă ăștia n-au de gând să ne dea măcar azi o bucățică de pește la prânz, primul acvariu pe care-l văd e în primejdie.

Devine brusc mai serios și mă întreabă compătimitor:

— Tot mai susții că temperatura normală a corpului omenesc este de 39 de grade? E cam zăpușeală din pricina ta!

O clipă îl studiez din cap până-n picioare ca pe-un incunabul uriaș. E la fel de înalt ca și mine. Desigur, e minunat să ai pe cineva alături care vede viața tot de la un metru optzeci și doi de centimetri. Fața îi e parcă mâncată de nisipurile sahariene, iar nasul încovoiat îl precede cu mult când forfotește prin peisaj. Dacă dă peste acvariul pe care-l visează, nu-i exclus să atingă chintalul. O meșă de păr îi stă pe ochi precum lui Nelson panglica neagră. Numai când fotografiază catadicsește să și-o dea în lături.

— Mă simt mai bine, Hara!

— Aiurea! De unde atâta bine? Mii de halebarde! Ești galben ca produsul auxiliar al unei prisăci! Cerule! Ce pedeapsă! Sunt răzbunat pentru toate infamiile pe care mi le-ai făcut de când ne cunoaștem. Să stai atâtea zile în mijlocul unor ființe atât de drăgălașe și talentate și tu să n-ai parte decât să le vizionezi demersul artistic! Câte dintre junele acelea n-ar fi fost topite de fericire să se fi aflat mai aproape de ziaristul Andrei Mladin! Nu neapărat pe un pat germinativ. Să le șoptească el vorbe dulci, să le amăgească și să le sucească nițel capul – nu mult, ca să nu-și ia nasul la purtare și să nu mai scape apoi de ele! Era una care, când te privea, ofta atât de languros încât m-am înduioșat de ea și am făcut tot ce mi-a stat în putință

ca să-i mai alin durerea. Aia care a recitat *Voioase trec vapoare pe Danubiu.*

Cum a zis Hara? E cam zăpușeală? Într-adevăr, cerul parcă mi s-a lăsat pe umeri și m-apasă ca micul echipament de infanterist. Nu m-ar mira să-nceapă ploaia.

Poetul Ștefan Comșe se plimbă agitat, uitându-se cu o figură surprinsă printre crăpăturile dintre scândurile debarcaderului. Îl miră, poate, culoarea apei. N-are decât 30 de ani, însă deja e temut pentru sarcasmul său. Nici n-ai crede că tânărul acesta cu plete aurii și fața albă, ca și cum ar ieși pe stradă doar când soarele e-n nori, în viața de toate zilele e atât de dur, iar când se află în fața hârtiei așterne versuri pline de gingășie. E un bărbat frumos, nu prea înalt și îmbrăcat întotdeauna cu mult bun gust. Poartă acum, cu nonșalanță, un costum de blugi de o calitate și un model cum n-am prea zărit, conceput probabil de un tip care avea multe de cărat asupra lui, din moment ce e prevăzut cu atâtea buzunare și buzunărașe. În picioare are pantofi de pânză, aduși cu siguranță tot de pe meridiane pe care, din jenă, nu le mai numesc. Ca de obicei, s-a orientat perfect: ce e mai comod de purtat într-o excursie decât o astfel de costumație?

— Alo! Boier Mladin! Unde vă e gândul? îmi strigă Hara, uitându-se cu interes la gambele actriței Suzana Mecula.

— Lasă-mă! Nu-mi arde de nimic. Mai ales de dame.

— Faci curând doi poli, bătrâne! Atunci o să fie mai greu să te ocupi de ele. Zi mai bine ce-ai pe suflet. Uite, nu-ți cer să-mi pupi mâna și să stai în genunchi, dar ia mărturisește-te. Vreau s-aud confesiunile unui copil al secolului, chiar dacă e mai bătrâior.

— N-are niciun rost.

— Adică atunci când mâncam prin cine știe ce hotel brânză cu pâine și ceapă avea rost și acum nu? Când au sărit să ne bată chelnerii aceia fiindcă am luat apărarea unor nenorociți, îmi dădeai mai multă importanță? Dar când am stat în ploaie, pe șosea, trei ore până a oprit un șofer cu inima mai bleagă și ne-a luat și pe noi a avut rost? Ce? Mă disprețuiești acum? Ești prea intelectual pentru mine? Eu sunt în cultura mare și tu în cultura mică? Asta vrei să zici?

— Nu te supăra. Mi-e inima cam grea.

— Ușureaz-o, fiule! De-aia e Haralambie Necșulescu pe lume.

I-arunc o privire cu o radiație penetrantă ridicată.

— Hara, tu crezi în presimțiri?

L-am luat pe neașteptate. De surpriză, își dă șuvița de păr de pe ochi ca să mă vadă mai bine. Apoi o lasă să cadă la loc, cu un gest obosit.

— Hait! M-ai ras! Nu m-așteptam. E chestie de metafizică. Sunt depășit. Nu mai vreau s-aud nimic.

— Vezi cum ești?

— Schimbător cum e jocul, fredonează el. Dar tot n-am chef s-ascult baliverne. Vreau fapte! Ai? Arată-le! Nu? Du-te cu Cel de Sus. Altfel nici nu pot să-i zic. Ar crede careva c-am dat, la anii mei, în misticism.

Devine, însă, deodată curios.

— Cam ce presimțiri? întreabă el bănuitor. Oare ne zboară?

— Nu.

— Dacă nu e vorba de asta, m-am liniștit. Altceva nu mă îngrijorează.

Și dă să plece.

— Stai, Hara… O clipă. De când suntem aici?

— Unde aici? Pe acest pământ? Dintotdeauna.

— Aici, la colocviu.

— Parcă nu știi… De-o săptămână.

— Bănuiam noi acum o săptămână că vom vizita Insula zorelelor?

— Da' de unde! Abia ieri ne-au spus. Eu, unul, nici nu știam că există. De unde să fiu la curent cu atâtea fenomene geologice sau cum le-o fi zicând?

— Eu știam… Am și fost acolo… Am cunoscut pe insulă un om extraordinar… O să-l cunoști și tu… Dar nu despre asta e vorba.

— Dar despre ce?

Hara e tot mai intrigat din moment ce renunță să se mai uite în jur și-și ațintește privirea vulturească numai spre mine.

— Ei bine, de când suntem aici visez insula asta… îi visez ruinele… pietrele ei încinse de soare… Și pe ele văd sânge… sânge care curge în pâraie.

Colegul meu izbucnește în râs.

— Excelent! Știu ce înseamnă: au tăiat niscaiva orătănii pentru ospățul de azi. Mii de parâme! Vom mânca strașnic!

Se apleacă la urechea mea și-mi spune confidențial:

— Draga mea Casandra, concentrează-te puțin: ceva pește vezi? O scrumbie măcar!

— Nu-ți bate joc de mine, Hara… Toată săptămâna n-am visat decât pete uriașe de sânge…

— Ce grupă sanguină? se interesează el pe un ton profesional. Cu o asemenea hemoragie, va trebui să facem transfuzii. E bine să fim pregătiți.

După care se-ncruntă și mormăie:

— De-aia te zvârcoleai prin somn și gemeai! Dacă te știam lovit de profeții, îmi alegeam alt coleg de cameră. Din pricina ta, am stat o groază de ceasuri cu ochii în tavan și mi-am recapitulat viața. Acum am un sentiment de… cum îi ziceți voi? A, da, de înstrăinare față de tot ce-am făcut. Dacă dormeam, adio analize și tribulații sufletești. Tu ești de vină dacă nu mă mai respect. O să-ți cer daune. Îmi dai porția ta de la prânz. Măcar supa.

Se-apropie de mine și-mi pune o mână pe frunte. Pe chip i se citește o sinceră îngrijorare:

— Dar tu arzi mai dihai ca un reșou uitat în priză!

— Lasă-mă-n pace! mormăi eu cu glas răgușit, de parcă m-aș fi întors de la un meci de fotbal.

— Mai bine renunți la excursie. Rămân cu tine la hotel și te doftoricesc. Știu să pun și ventuze. Iar mâine mergem teferi și voioși acasă.

— Nici nu mă gândesc. Deși mă mai sfătuiește cineva să nu merg pe insulă.

— Cine anume?

Îi întind în tăcere biletul.

Îl citește cu încetineală, ca și cum ar fi uitat literele alfabetului. Rețeta de preparare a unei știuci umplute i-ar stârni, fără îndoială, mai mult interes.

— Ce-i asta?

— L-am găsit în buzunar.

— Nu l-ai mâzgălit tu? E scris cu cerneală roșie. În stiloul tău e cerneală de culoarea asta. Doar eu ți l-am umplut.

— Ești într-o dungă? Cum să scriu o asemenea prostie?

— Omule, poate ești atât de bolnav încât nici nu mai știi ce faci. Sau poate ai chef de vreo aventură și, fiindcă nu ți s-a ivit prilejul, cauți să provoci tu una. Te cred în stare de orice. Cu morile tale eoliene nu e de glumit. Cu mine, însă, nu ține. Caută alt fraier.

— Hara, nu mă chinui. Îți jur: e ceva serios.

— Da? O fi, poate, farsa unei admiratoare din provincie pe care ai ignorat-o. Nesăbuitule! Nici nu bănuiești, bătrâne, de ce sunt în stare femeile dacă sunt refuzate. Ajung și la sinucidere. Au ele niște chițibușuri cu care adorm pentru totdeauna. Vin bărbații voioși să le iubească și le găsesc țepene în pat. Păi asta-i etic? Mii de candelabre!

Hara pufnește plin de obidă. Arată cerul unde plutesc norii lui Aristofan. Cumulus? Nimbus? În orice caz, lumina zilei a mai scăzut, deși nu-i nici ora prânzului.

— De-ar ști Cel de Sus câte se petrec între oameni, n-ar șovăi să facă lumea din nou. Na, că iar am dat-o pe misticism. Mai bine arată-mi stiloul.

— Stiloul? O clipă.

După ce mă scotocesc în toate buzunarele, realizez că nu-l mai am. Nici în sacul de voiaj nu dau de el.

Hara îmi întinde biletul și-mi spune plictisit:

— Ești bolnav și-ți mai arde de bancuri! De ce nu-l arăți?

— L-am pierdut. Sau, poate, mi-a fost furat.

— Fleacuri!

— Jur!

— Mii de bombe dezamorsate! Dacă-ți închipui că poți să mă păcălești, te-nșeli!

De noi se-apropie artista Suzana Mecula. Are ochii unei cadâne uitate în fundul haremului de un sultan gelos și pe el însuși. Urechile îi sunt mici, ca niște scoici pescuite la mari adâncimi de un scufundător cu vaste cunoștințe de estetică. Îți vine să-ți lipești propria ureche de ele și să auzi vuietul mării. Părul bogat și arămiu îi stă desfăcut pe umeri și-i vine până la mijlocul mlădios, păstrat astfel fără niciun efort, din moment ce-am văzut-o cum înfulecă. Ar handicapa și pe un urs ieșit din iarnă. De altfel, la cei 25 de ani ai săi, nici nu e surprinzătoare silueta pe care o are. A jucat în câteva filme de mare succes la public și de un eșec total la critică. De obicei, cineva o răpește și altcineva încearcă s-o recupereze. N-am băgat de seamă să facă vreo diferență între unul și altul. În rest, o minunată păpușă pe care ți-o dorești aproape numai până când apucă să deschidă gura. Nu pentru că n-ar avea dinți frumoși. Dar înzestrarea ei intelectuală are măreția liniștită a celei care nu e interesată să afle decât clipa când o să mai fie răpită.

— Urâcioșilor! Aveți cu voi un asemenea exemplar de lux cum sunt eu și nu-i dați nicio atenție! Mă lăsați să stau de vorbă cu boșorogii ăștia de Petre Roșcanu și Teodor Vinereanu. Mi-au împuiat capul cu oximoroane, apoftegme și sinestezii. Anatomia criticii! Mai există oare o altă anatomie decât aceea a unei femei bine făcute? Hara! Cui mă lași?

— Minora, de la Adam n-a mai greșit niciun bărbat atât de fundamental ca mine. Iacătă-mă-s!

Cei doi se îndepărtează râzând spre marginea debarcaderului, unde se află un chioșc cu răcoritoare. Suzana e îmbrăcată într-un pantalon alb și o ie cu o cusătură atât de complicată, încât e posibil ca realizatorul ei să nu fi fost în momentul respectiv chiar foarte lucid. Fata ține într-o mână o geantă de voiaj unde ar putea transporta, fără dificultate, obiectele dintr-un magazin de mărunțișuri, iar în cealaltă o jachetă albastră. La orice mișcare pe care o face, e atentă să vadă ce reacții stârnește. Din păcate pentru ea, în afară de mine o mai privește doar bătrânelul de la chioșcul de răcoritoare, dar ochii lui ar sclipi mai ageri dacă ar zări o nouă marcă de sirop.

Hara începe s-o fotografieze pe Suzana ca pe-un mare star. Scumpo! îmi vine să-i strig când o văd cum se fandosește, ce-o să te faci peste zece ani, când o să ai cearcănele sub ochi cât pumnul și cărnurile or s-atârne pe tine și n-o să te mai bage nimeni în seamă? O să-ncepi să-i bârfești pe regizorii care nu se uită decât la puștoaice și, dacă n-o să-ți îneci amarul în băutură, o s-accepți până la urmă să faci figurație în filme de mâna a treia, clocotind de furie când vei trece pe lângă adoratele acelui timp!

Dar de ce-mi bat capul cu problemele altora?! Mai bine să văd cum acostează bastimentul ce ne va purta în croazieră. Numele de *Săgeata* i se potrivește ca unui crocodil o narghilea. Performanța lui cea mai notabilă este menținerea la suprafață. Prin ce miracol, nu știu. Poate în cală sunt niște sclavi uitați de pe vremea când era galeră și aceștia se proptesc zdravăn cu picioarele de fundul fluviului. Așa i s-o fi explicând și viteza. Totuși, la atâția ani de la abolirea sclaviei, nu poți pretinde unor oameni care lucrează în condiții atât de precare să gonească.

În capul meu e o harababură tot mai mare. Se aude huruitul unor ceasuri vechi, scrâșnet de biele-manivele și, mai înnebunitor decât orice, zgomotul persistent și ascuțit

al unei bormașini dentare. Începe anestezia locală. Întregul peisaj se învârtește cu mine, ca și cum forța centrifugă ar vrea să m-arunce de pe planetă. Sunt gata să leșin când, la ureche, aud un bâzâit ce nu pare a fi făcut de astă dată de un mecanism. O albină descrie o mișcare de revoluție în jurul meu, ca Pământul în jurul Soarelui. Fericirea de a fi atât de important pentru cineva, mă copleșește. Bâzâitul se aude tot mai aproape. Înțepătura acestei *apis melifera* e iminentă. Poetul local Pavel Bolbocea se dumirește în ce situație dramatică mă aflu și se rostogolește vitejește în direcția mea. Ridică într-o mână, ca pe-un paloș necruțător, un ziar ce pare, după dimensiuni, a fi județean.

— Lăsați-o, zic eu moale, o să plece singură.

Pavel Bolbocea se retrage mâhnit. Ar fi putut să vină în ajutorul cuiva de la centru și-a fost refuzat. La rândul ei, albina îmi mai dă câteva târcoale, ca și cum ar vrea să-și întipărească figura mea în memorie, apoi dispare și ea. Du stupului tău vestea mărinimiei mele!

— Ce-ar fi ca asta să fie regina albinelor?
— Ce-ar fi?
— Ți-ar îndeplini orice dorință.
— Minunat…
— Ce-ai vrea?
— Să nu mai fiu bolnav.
— Altceva?
— Să nu mai fiu bolnav.
— Altceva, te-ntreb!
— Să nu mai fiu bolnav.
— Ai luat-o razna de-a binelea.
— De-albinelea!

De debarcader se-apropie în fugă Dumitru Ciosea și Ion Penciu. Unul e regizor de teatru, celălalt compozitor. Ultimul ține în mână o sticlă cu votcă. Timp de o săptămână am avut prilejul să mă conving că e mai alcoolic decât Papa, după cum zice Roșcanu. Mă întreabă complet aiurit:

— N-ați plecat?

Apoi, către Dumitru Ciosea:

— Ți-am spus eu, nu e nicio grabă. Vaporul nici n-a venit.

Îi arăt cu un gest vag *Săgeata.*

— Aceea ce-o fi? Clocitoare electrică?

Îmi spun că alcătuiesc împreună un admirabil grup votcal.

După care, ca să nu mă enervez mai tare, îmi mai pun un film color.

A sosit și clipa mult așteptată a îmbarcării pe goeleta Adelaide. Adelaide e numele iubitei mele. De fapt, nu există în realitate! În încăperile palatului meu proprietate personală se află portretul unei frumoase necunoscute, de un farmec răpitor. O frunte nobilă, bombată cu siguranță sub presiunea gândurilor, ochi cu o privire inteligentă și plină de căldură, părul, de culoarea spicelor coapte, strâns într-un coc. De câte ori privesc acest tablou, mă cuprinde liniștea. Femeia e o întruchipare a seninătății și bunătății. Pe fruntea ei se zărește urma unei cicatrici. Sau e un defect al pânzei? De câtă vreme n-or mai fi pe lume modelul și pictorul inspirat care a surprins-o în această atitudine princiară? Nu-mi pasă. Ea ar fi fost singura care mi-ar fi alungat singurătatea și urâtul. Dar acum, îmbarcarea pe goeleta cu pânze albe, cu cabine care miros a pădure proaspăt tăiată. Pe cel mai înalt catarg flutură o flamură trufașă. La drum, bravi navigatori! Pământuri pe care n-a călcat picior de om ne-așteaptă cu bogății uluitoare. Ce? Cum adică s-a-nțepenit ancora? Nu mă interesează! Chemați controlul de calitate! Îi spânzur pe toți de arborele trinchet!

— Domnule Mladin! Vă e rău?

E poetul local.

Gândul că am fost sentimental mă face să mă rușinez. Devin din nou semeț.

— N-am nimic.

— Haideți să urcăm pe vas. Am rămas printre ultimii.

Haralambie Necșulescu ne ajunge din urmă. Gonește ca un pilot de Formula 1 capabil să se țină după propria lui mașină aflată în cursă. Se oprește gâfâind în dreptul meu. Curând sosește și Suzana. Amândoi au niște expresii nu tocmai binevoitoare pe chip.

— Ați vrut să doborâți un record de viteză? îi întreb eu liniștit și vreau să trec mai departe.

Dar Hara mă trage de mâneca hainei, exact acolo unde sunt mânjit de vopsea. Se uită o clipă, plin de uimire, la mâna lui stângă care a căpătat brusc o culoare albă, dar apoi izbucnește:

— Mii de baborduri și de triborduri! Ești bolnav sau te prefaci?

Îl privesc cu curiozitatea speciei vii pentru specia moartă.

— Ce te-a apucat?

— Nu mai umbla cu brașoave. N-am chef de glume proaste. E clar?

— Nu.

Sunt la fel de uluit ca și când m-aș plimba într-o dimineață pe străzile New York-ului și aș auzi cocoși cântând.

— Adică nu tu mi-ai strecurat porcăria asta în buzunar în timp ce stăteam adineaori de vorbă? Nu fi oaie cu șorici și recunoaște!

Îmi întinde un petec de hârtie. Pe el scrie, cu cerneală roșie și cu litere mari: „Haralambie Necșulescu, dacă ții la viață, nu te duce pe Insula zorelelor”.

Încrunt din sprâncene. Într-adevăr, ceva nu prea e în regulă.

La rândul ei, Suzana îmi întinde un alt bilețel: „Suzana Mecula, dacă ții la viață, nu te duce pe Insula zorelelor”.

— Nu m-așteptam la așa ceva din partea ta, îmi zice ea cu un glas care a stors multe lacrimi spectatorilor.

— La ce nu te așteptai? întreb eu, nedumerit.

— Nu le-ai scris tu? se repede Hara amenințător.

— Negativ! O fi inițiativa organizatorilor; ca să facă economie de carburant vor să nu se mai țină excursia. Oare și ceilalți au primit bilete de-astea?

— Fugi, dom'le, de-aici, tu le-ai scris! reia colegul meu și-și mută cu nervozitate aparatul de fotografiat de pe un umăr pe altul. Cunosc stilul.

— Care stil?

— Mă rog, nu recunosc niciun stil. Însă sunt sigur că tu te ții de aiureli de soiul ăsta. Nu-l văd pe altu' în stare de așa ceva. Ai nevoie de senzații tari. Ei bine, nu mă poți face să nu merg pe insulă.

— Nici nu vreau așa ceva.

Amândoi mă privesc cu neîncredere. Tocmai atunci se aude glasul nerăbdător al lui Ștefan Comșe:

— Haideți, domnilor, pe vas! Ne-apucă noaptea!

2.

Rău de fluviu n-am auzit să existe, dar eu de-abia mă țin pe picioare. Puntea vaporașului care spintecă sârguincios apa îmi pare în plin tangaj. Încerc o clipă să-mi readuc buna dispoziție căutând să ghicesc care e valul lui Tofler, valul lui Ehrenburg și valul lui Traian, dar renunț descurajat de amețeala care mă cuprinde privind în jos. Gândirea mi-e dată în mod abuziv la ralanti. Într-o clipă de neatenție, cineva mi-a astupat șănțulețele de pe scoarța cerebrală. N-aș putea să fiu dat ca un exemplu clar al tendinței de perfecțiune a lumii organice. Cu mine, sutele de mii de ani de când a apărut omul se pierd în neant. Un australopitec ar face o mai bună impresie decât subsemnatul. Cel puțin ar fi mai jucăuș. Eu însă, unde ajung, acolo încremenesc. Asta poate mi se trage de la faptul că în ultima săptămână n-am prea avut ce face. E drept, cu lenea mea, rolul muncii în crearea omului ar fi scăzut considerabil. Pe lângă toate celelalte, mă ustură și o rană pe care mi-am făcut-o de dimineață, când m-am rașchetat cu o lamă de ras veche.

În afară de mine, pe punte nu se mai află decât Hara cu Suzana. Colegul meu a uitat de avertismentul primit. Este într-o vervă cum nu l-am văzut de mult și-i face în continuare fotografii minunatei actrițe la modă. Aceasta s-a așezat languroasă pe un șezlong și-și schimbă expresia feței din secundă în secundă, ca de altfel și poziția corpului, crezând că o poate întrece în această privință pe Vanessa Redgrave, care a dat afară mulți fotografi incapabili să fie la fel de rapizi în mișcări ca ea. Hara, însă, nu e neliniștit că-și poate pierde pâinea din pricina Suzanei. O lasă să-și facă numărul de cabotină și apasă pe declanșator numai când crede el de cuviință.

Cerul se-acoperă de nori tot mai amenințători. Deși aerul e încă fierbinte, din când în când o pală de vânt mă face să mă zgribulesc ca un pui de vrabie pe o streașină, în așteptarea părinților plecați după anelide. Cu cele aproximativ două sute de oase câte are corpul omenesc cineva a jucat parcă arșice, de vreme ce mă dor atât de tare. Pot să declar fără nicio grijă: în curând va ploua!

Un pescăruș străbate orizontul, diametral.

N-am niciun chef să strig „Aviație inamică la joasă înălțime!” ca să mai potolesc din focul idilei dintre Hara și Suzana. Oare ce s-ar întâmpla dacă ar fi chiar așa? Ce acte de bravură aș face? Aș salva vasul de sub tirul mitralierelor, tunurilor cu tragere rapidă? Aș lua în cârcă și aș înota, folosind diverse stiluri, pe toți cei răniți? Sau evenimentul m-ar surprinde tocmai când trag un pui de somn și m-aș trezi exact la sfârșitul lui, fără nicio avarie și profund uimit de zarva din jur?

Și-așa-i bine, și-așa-i bine.

Cârma se află într-o cabină strâmtă cât una de telefon public. Un bărbat tânăr, ars de soare și îmbrăcat într-o bluză și pantalon de marinar, privește înainte prin fereastra minusculă și alege cu dibăcie drumul cel mai potrivit printre valurile care-ncep să crească. Un alt marinar, ciupit de vărsat, ca în binecunoscuta tragedie optimistă, face colac peste pupăză o frânghie la pupa. Acesta e tot echipajul. Mai e și un bărbat cu o scurtă ușoară din fâș, care e când la tribord, când la babord, dând din când în când câte o mână de ajutor. E, însă, cam neîndemânatic, neobișnuit poate cu obligațiile de pe un vas aparținând flotei fluviale.

Dacă ar fi pirați, iar eu aș avea 15 ani, ar fi o bagatelă să pun mâna pe navetă. La aproape patruzeci de ani, însă, nu-ți mai arde de aventuri. Acum e vremea durerilor de cap, a amețelilor și grețurilor și a primirii de bilețele curioase. Cine le-o fi scris?

Cei mai mulți dintre pasageri s-au strâns în singura încăpere a vaporului unde se află câteva scaune de plastic, temeinic înfipte cu șuruburi în podea. Mă întorc cu fața la apă, cu mâinile încleștate pe balustrada metalică pe care sunt fixați câțiva colaci de salvare. O clipă mă întreb cum le-ar sta unor câini cu ei în coadă.

Fluviul e plin de un mâl galben. Așa o fi arătând și Huan Ho. Probabil peștii înoată cu masca pe figură și cu tuburile de oxigen în spinare. M-ar tenta o scufundare cu un echipament similar? Cu siguranță, nu.

Fiindcă eu prefer căpșuni.

În fața ochilor mei se desfășoară imaginea unei ape albastre și limpezi. Într-un grup de înotători subacvatici mă îndrept spre epava unei corăbii scufundate cu multe secole în urmă. Ne facem loc printre plantele crescute

haotic și animale marine care fug speriate și ajungem în interiorul vasului. Acolo sunt saci cu lingouri de aur.

Dacă nu m-ar fi strigat tocmai atunci Teodor Vinereanu, poate n-aș fi revenit la suprafață cu mâna goală.

— Ce faci, te uiți la apă? mă-ntreabă bătrânul critic, decanul expediției noastre. Foarte bine, foarte bine…

Bărbuța lui albă saltă în sus și-n jos în mod aprobativ. La cei 70 de ani cât numără exegetul, se pare că n-a pierdut niciun fir de păr. Are o coamă albă, de leu la senectute. E firav ca o trestie gânditoare, însă de o energie debordantă. Îi place și-acum să se mai țină de șotii. Câteva dintre farsele lui au rămas de pomină. Odată, pe când era la pescuit cu niște amici, a înotat pe sub apă și a agățat de cârligul unei undițe un pește uriaș, cumpărat de la magazin. Norocosul pescar a fost copleșit de bucurie numai până acasă. Când nevastă-sa a despicat peștele, a descoperit în burta lui o urare: „Mâncați-mă sănătoși!”

Nu cumva el e și autorul bilețelelor de azi? Ia să cercetez puțin.

— Ei, tot nu-ți place Agatha Christie? mă întreabă el reluând o discuție fulminantă care a avut loc aseară, la banchetul de despărțire. Disputa a fost atât de încinsă, încât era să rupem relațiile diplomatice pentru totdeauna.

— Desigur. V-am explicat care sunt argumentele mele. N-are rost să le mai repet.

Al doilea sfetnic: De ce să nu le mai repetați?

Primul sfetnic: Alteța Sa e obosită.

Eu: De fapt, n-are importanță.

Al doilea sfetnic: Atunci ce mai așteptați? Dați-i drumui!

Primul sfetnic: Nu-l luați în seamă, prințe!

Eu: E-adevărat, am o ușoară amețeală, dar o să-mi treacă. Nu pot să mai am coerența de-aseară, probabil…

Bufonul: Probabil e numai timpul.

Eu: …dar, în esență, lucrurile stau cam așa.

Bufonul: Liniște. Avem spici.

Eu (doctoral): în romanele Agathei Christie totul se petrece ca într-o seră. Lumina soarelui pătrunde filtrată prin geamuri. Nimic nu se poate întâmpla decât sub stricta supraveghere a îngrijitorilor. Se preconizează obținerea anumitor plante? Ei bine, acelea vor și crește,

de înălțimea dorită, cu înfățișarea cerută în cele mai mici detalii, având comportamentul stabilit cu precizie dinainte. E minunat ce se petrece aici, dar totul e fals, convențional, lipsit de acea exuberanță care face farmecul vieții, de hazardul pe care nu-l poate prezice nici cel mai vizionar individ. În romanele tip Agatha Christie, un autor inteligent mânuiește cu abilitate personajele, le constrânge să se comporte după bunul lui plac. Parcă ai asista la o experiență a unui savant care știe exact rezultatul ei și totuși, din plictiseală, o mai face o dată pentru a ului publicul. Asta seamănă mai mult a prestidigitație. În schimb, în romanele lui Hammet, Chandler, Cheyney, Chase, Donald Ross nu ni se mai propun enigme, șarade de salon menite să încânte cucoanele bătrâne, captivate de inteligența cutărui sau cutărui detectiv care descoperă criminalii după o întreagă sarabandă de giumbușlucuri executate pentru a stârni aplauze. De data aceasta e vorba de o existență autentică, de o miză reală pusă în joc și nu de artificii de societate, ingenioase, însă sterile. Detectivii din cărțile lor știu prețul sângelui, cunosc cu adevărat mirosul prafului de pușcă și nu atât inteligența lor te fascinează, cât angajarea lor cu orice risc pentru descoperirea făptașilor. Societatea a suferit un dezechilibru și ei încearcă să-i readucă starea de normalitate, făcând deseori sacrificii inimaginabile.

Bufonul: Bravo, Alteță! I-ați zis-o cucoanei ăleia!

— …deci, continuă Teodor Vinereanu, care tot timpul cât am conversat cu sfetnicii a perorat fără să-l aud, rămâneți la opinia dumneavoastră. Foarte interesant, foarte interesant. (Bărbuță în sus și bărbuță în jos.) Dar am impresia că nu mă ascultați.

— Ba nu. Sunt numai urechi. Mai ceva ca un iepure.

Bufonul: Minți, stăpâne. Îmi iau jucăriile și plec. Eu nu slujesc stăpâni mincinoși.

Cei doi sfetnici: Nici noi.

Eu: Călătorie sprâncenată!

Teodor Vinereanu tresare.

— Ce-ai spus?

— Voiam să vă-ntreb dacă nu cumva stiloul meu e la dumneavoastră.

— Sigur asta ai spus?

Ochii mei sunt mai senini ca un cer după furtună. Mai lipsește curcubeul.

— Da.

Teodor Vinereanu izbucnește în râs.

— Aș fi pus pariu că ai zis altceva. Iar stiloul dumneavoastră nu e la mine. Ce să fac cu el? N-am și eu stilou?

Scoate din buzunarul interior al hainei sale un stilou.

— Ce curios! În tot orașul ăsta nu găsești decât cerneală roșie. N-am avut încotro și l-am umplut cu ce-am găsit.

Nu mai înțeleg nimic.

— Cerneală roșie?

— Ce te miri așa?

— Chiar! De ce m-oi fi mirând așa? Nu pot să mă mir în alt fel?

Dar Teodor Vinereanu nu mă mai aude. Se duce lângă Ion Penciu. Gras, chel, acesta transpiră abundent în costumul lui de culoare închisă. Din când în când soarbe câte o înghițitură din sticla de votcă. Îi îmbie și pe ceilalți. Toți îl refuză nemaiavând chef de băut după banchetul de-aseară, care n-a fost deloc platonic.

Dumitru Ciosea explică într-un colț viziunea sa asupra piesei pe care vrea s-o monteze. Are o barbă imensă și capul parcă i-ar fi fost ținut într-o menghină. Oricât de neatent aș fi, tot înțeleg că în viitoarea stagiune vom asista la o reprezentație cu *Avarul* lui Molière, într-o viziune cu totul șocantă.

Ștefan Comșe fumează țigară de la țigară dintr-o tabacheră de argint, probabil un suvenir de la numeroasele lui admiratoare. Se foiește extrem de mult: ba e pe pasarela care duce la puntea superioară, ba e lângă cârmaci, pentru ca o clipă mai târziu să-l văd cum dispare pe scara care duce în cală. La un moment dat trece pe lângă mine, mă vede sprijinindu-mă de balustradă, vrea să se ducă mai departe, dar se oprește și-mi spune:

— Am uitat, Mladin dragă, să-ți înapoiez stiloul. Poftim! Ți l-am înnobilat folosindu-l. Scria numai fleacuri.

Și-mi întinde unealta mea de lucru pe care i-am împrumutat-o aseară ca să dea un autograf. De-abia acum mi-aduc aminte.

Sunt tentat să-i răspund la fel de obraznic, apoi îl las în plata Domnului. Vâr stiloul în buzunar în mod ostentativ, ca să vadă Hara, dar el e prea ocupat să găsească un unghi cât mai favorabil pentru a poza nurii Suzanei înainte de a-i trece acesteia cei mai frumoși ani.

Îl privesc mai atent pe Comșe. Se uită la mine cu ochi mari și luminoși, care au făcut pe multe june să-și piardă mințile. Să se fi apucat de farse prostești?

Când să-l întreb de bilețele, de el se-apropie prozatorul Petre Roșcanu. Fără acesta nici că se putea închipui vreo întâlnire între literați. Totul ar fi monoton. În prezența lui ambianța se înviorează ca la o comandă. E un maestru al calambururilor și al anecdotelor. Masiv, înalt, cu mâini care par mai potrivite să mânuiască un pichamăr decât un pix cu pastă, e un izvor de bună dispoziție. Până și obiectele din jurul lui capătă, parcă, viață.

— Ștefane, vino să-ți spun ce vrăji a mai făcut nevasta mea, gâlgâie el sonor și glasul lui se aude din mal în mal.

Ștefan Comșe se smulge de lângă mine.

Poetul local trece de la unul la altul. Întreabă stereotip:

— Cum vă simțiți? Nu-i așa că-i minunat?

Fiecare îi răspunde la fel de stereotip:

— E-ncântător.

Bărbatul cu fâșul a dispărut. Are, probabil, treabă în vreun ungher al vaporașului. Îi îndeamnă pe sclavi să dea bătaie, fiindcă se-apropie furtuna.

Într-adevăr, cerul nu mai e cel de dimineață, când aurora, cu degetele ei trandafirii și cam butucănoase, ne-a trezit din somn. E-un vălmășag de nori și, pe deasupra, se mai aude din văzduh și o pregătire de artilerie. Sfântul Ilie își cheamă servanții la tunuri.

În curând vom debarca pe insulă.

Într-un elan de conchistador îmi vine să strig „Pământ!”, dar când îi văd pe Hara și pe Suzana venind cu pași furioși spre mine, mă fac mic și simt că mi-e din nou rău, așa că-mi vine mai curând să strig: „Apă!”

— Nu te-astâmperi? zice Hara când ajunge lângă mine.

— Ce-am mai făcut?

Pentru o statuie a inocenței se poate găsi oricând în mine un model.

Fără să mai zică nimic, îmi întinde două bilete. Pe unul scrie: „Deci nu ții la viața ta, Haralambie Necșulescu!” Iar pe celălalt i se amintește Suzanei același lucru.

— Hara… Te rog să mă crezi… Stiloul meu a fost la Ștefan Comșe… Abia adineaori mi l-a dat. Vinereanu are și el un stilou plin tot cu cerneală roșie…

Străfulgerat de o idee, într-un moment în care pot scrie liniștit balada unui creier mic, vâr mașinal mâna în buzunar. Un bilet redactat în aceiași termeni se află și asupra mea. E cam monoton și deloc vesel.

Un bufnet scurt. Vaporașul a ajuns cu bine la țărm. Marinarul ciupit de vărsat aruncă o parâmă pe care un bărbat de pe țărm o leagă cu un nod marinăresc de un inel metalic.

— Debarcarea, vă rugăm, se aude glasul pițigăiat al lui Bolbocea.

Amân discuția cu Hara. Pe lumea asta toate corpurile cad, numai eu decad.

3.

La debarcader ne iese în întâmpinare chiar „stăpânul” insulei, arheologul Miron Stolerciuc. E un om cam la 60 de ani, înalt și slab. Ca de obicei la cei cu gâtul lung, mărul lui Adam îi e proeminent și execută o fascinantă mișcare du-te-vino, de piston bine reglat. Nasul îl are ascuțit și cu o mică protuberanță chiar la vârf, ceea ce-i dă un aer ștrengăresc. Poartă haine largi, de vară, de culoare crem, deosebit de comode și e încălțat cu sandale ușoare. Se poartă cu degajarea unui student în vacanță, zâmbind tot timpul și fiind deosebit de cordial. A venit pe Insula zorelelor acum treizeci de ani și n-a părăsit-o decât de câteva ori, doar când treburile i-au reclamat urgent prezența în altă parte.

În urmă cu treizeci și cinci de ani, după ce absolvise strălucit facultatea, s-a cufundat în cercetarea unor manuscrise și documente mai puțin cunoscute. Le-a studiat zile și nopți – de-atunci a început să folosească ochelarii – le-a comparat și le-a interpretat. A trimis scrisori câtorva savanți din diverse țări ale lumii. I s-a răspuns cu amabilitate și competență. A stat de vorbă cu mai mulți arheologi din țară. După care a prezentat forurilor de specialitate o lucrare ce emitea o ipoteză mai mult decât îndrăzneață în legătură cu Insula zorelelor. A stabilit, cu o argumentație clară, că aici a fost odinioară cetatea grecească Ankopolis. Unii au zâmbit sceptic. Alții au râs în hohote când l-au auzit pe tânărul de aproape 30 de ani susținând că respectiva cetate – evident, ruinată – se află și azi sub un strat nu prea gros de pământ ce poate fi lesne îndepărtat, dovadă că țăranii de pe malul fluviului vin aici cu bărcile și-și iau din belșug piatră de construcție pentru casele lor.

În urmă cu mai bine de două milenii – susținea entuziastul cercetător – un cataclism s-a abătut asupra cetății și a coborât-o sub valuri. Peste ea s-au depus aluviunile cărate de apă. Insula a dispărut. După două secole însă, un alt cataclism a scos-o la suprafață. E drept, nu mai avea aceleași dimensiuni, o bună parte din ea rămânând în continuare sub ape. Dar ce se găsea acum la lumina zilei merita efortul de a fi cercetat, mai ales că nu

se punea problema unor investiții uriașe. El, Miron Stolerciuc, se oferea să dea la o parte pământul de pe legendara cetate.

N-a fost ușor să se facă ascultat și, mai ales, crezut. Ipoteza tânărului arheolog a fost socotită de mulți fantastică, o tentativă juvenilă de a atrage atenția asupra sa. Printre cei care l-au defăimat cu cea mai mare patimă s-a numărat unul dintre foștii lui colegi de facultate, Petre Buluga, care avusese o ascensiune rapidă și nefondată și nu vedea cu ochi buni inițiativele cuiva care îi fusese concurent încă de pe băncile amfiteatrului, când actuala soție a lui Stolerciuc refuzase să-l ia de bărbat. De aceea, i-a pus cu îndârjire bețe în roate, susținând cu orice prilej că ipoteza lui Stolerciuc e o încercare de parvenire prin fanfaronadă în lumea științei. N-a lipsit mult ca respectivul coleg să aibă sorți de izbândă. Însă incapacitatea lui a devenit la un moment dat notorie și a fost schimbat din postul pe care-l ocupa. Valul anonimilor l-a înghițit curând. Lui Miron Stolerciuc i s-a încredințat deschiderea unui șantier de arheologie în Insula zorelelor. I s-au pus la dispoziție muncitori, au fost trimiși acolo studenți care să-l ajute în timpul practicii. De la primele săpături au apărut ruinele cetății magnifice. Prestigiul lui Stolerciuc a crescut rapid, fiind inclus în elita savanților de pretutindeni. Lucrările lui au devenit jaloane în bibliografia altor cărți. El, însă, s-a păstrat la fel de modest și de tenace, având un singur vis: acela de a smulge cât mai mult, de sub pământ, din vestigiile cetății Ankopolis. Nici bolile de care a suferit, nici dorul de civilizație nu l-au determinat să-i lase pe alții să termine ceea ce începuse el. Și-a ridicat o casă cu etaj, confortabilă însă deloc luxoasă, într-un loc unde să nu fie stingherite săpăturile. Acolo, noaptea, studia și făcea calcule, pentru ca ziua să aplice pe teren ipotezele sale cutezătoare.

Toate acestea mi le spusese cu ocazia unui interviu pe care i-l luasem cu câțiva ani în urmă. Stăteam în biblioteca sa uriașă într-un fotoliu, în timp ce el îmi surâdea afabil din spatele unui birou masiv de stejar, construit chiar de el. Un concert de Bach se auzea în surdină la radio. Profesorul desena cu un creion schițe pe o coală de hârtie și îmi zâmbea cu un farmec ce-ar fi făcut deliciul multor amfiteatre dacă ar fi fost la catedră. Prefera însă să țină lecții în ambianța care fusese visul său

și avusese norocul ca, până la urmă, să capete conturul imaginat.

— În sfârșit, ați ajuns din nou pe-aici, așa cum ați promis, mi se adresează cu prietenie profesorul.

— Îmi pare bine că nu m-ați uitat, zic eu emoționat.

— Cum o să vă uit? În articolul pe care l-ați publicat s-au strecurat niște greșeli care nu pot fi uitate în vecii vecilor.

Culoarea obrajilor mei se schimbă brusc.

— Sigur nu e vorba de greșeli de tipar, strecoară veninos Ștefan Comșe.

— Ba chiar de greșeli de tipar, zice în continuare vesel, profesorul.

Obrajii mei își recapătă culoarea naturală, iar sfidătorul poet e nevoit să înghită în sec.

— Ei, mă bucur că sunteți oaspeții mei. De cei mai mulți dintre dumneavoastră am și auzit. Dacă nu-i știu pe toți, sunt în exclusivitate vinovat. Oricât aș vrea să mă țin la curent cu toate, îmi este absolut imposibil. Dați-mi însă voie să v-o prezint pe soția mea. Adriana! Hai să-i cunoști pe musafirii noștri.

De-abia acum observ la câțiva metri de grupul nostru o femeie cam de aceeași vârstă cu profesorul, de o nobilă distincție, deși e îmbrăcată într-o salopetă de doc. Chipul său îmi aduce aminte de un altul, dar nu reușesc să-mi dau seama de care anume.

— Mă iertați, mai am ceva de trebăluit. De-aceea nu m-am schimbat.

Ce voce, frații mei! Dacă ai închide ochii, te-ai îndrăgosti de la primele palatale pe care le-ar rosti.

Din grupul nostru se desprinde Pavel Bolbocea. Sărută ceremonios mâna Adrianei Stolerciuc. Apoi i se adresează arheologului pe un ton plin de curtoazie, chiar dacă ușor plângăreț. Clipește ca de obicei, de parcă ar fi privit prea mult o flacără de sudură.

— Vă mulțumim mult de tot pentru că ați acceptat ca grupul nostru să vă tulbure liniștea cercetărilor pe care le întreprindeți în folosul științei și al oamenilor. Suntem extrem de onorați. Știți, eu sunt poet. Locuiesc chiar în orașul de vizavi. De multă vreme am auzit de lucrările dumneavoastră. Uneori, stăteam pe mal și mă uitam la Insula zorelelor. Eram extraordinar de emoționat la gândul că o personalitate de valoarea dumneavoastră se află atât de aproape de mine.

Stolerciuc se uită la el cu mirare și în același timp cu stânjeneală. E intrigat de ceva și încearcă să se dumirească. Îl întrerupe pe Bolbocea:

— Nu cumva ne-am mai văzut?

— Nu, zice acesta ferm. Am vrut de mai multe ori să vă cunosc, dar în cei zece ani de când sunt în oraș, de-abia acum am cinstea să vă întâlnesc.

Mai lipsește să înceapă să-i recite arheologului o poezie gen: *Laudă ție, viteaz scrutător al adâncurilor*!

Câtă vreme am făcut cunoștință cu gazdele, de pe vas s-au descărcat de zor provizii.

— Ospățul îl dau organizatorii. Dumneavoastră oferiți doar cadrul, mai zice Bolbocea și se repede să-i ajute pe marinari.

— Atunci, a murit peștele, înghite în sec Hara.

Necunoscutul cu fâș a dispărut, parcă înghițit de pământ. În schimb, a apărut un muncitor îmbrăcat într-un trening ros, care începe să care lăzile spre casa lui Stolerciuc. O clădire cu etaj, înconjurată de zorele. Altfel, zorelele sunt puține pe insulă. Mai mult sălcii pe mal.

— Profesore, zice Vinereanu, sunteți atât de bun să ne dați câteva explicații?

— Cu mare plăcere. Deși aș prefera ca mâine dimineață să intrăm în amănunte. Acum, cu siguranță că doriți să v-așezați la masă.

A mai spus aceleași cuvinte de zeci de ori. Vorbele lui nu sunt mai spectaculoase decât cele pe care le-ar rosti un ghid. Spre deosebire de acesta, are o mare căldură în glas când descrie locurile unde ne aflăm.

— Aici, unde suntem acum, se pot vedea treptele care duceau de la port spre inima cetății. Din păcate, portul se găsește în continuare sub apă. Aici ancorau odinioară trireme încărcate cu mirodenii care apoi erau vândute pe cele două maluri ale fluviului.

Începem să urcăm. Printre pietre se zărește o iarbă roșcată. Șopârlele abia catadicsesc să se dea la o parte din drumul nostru.

— N-au pic de bun simț, bombăne în continuare Hara.

Petre Roșcanu e mai puțin zgomotos ca de obicei. Poate că s-a plictisit s-o mai facă pe clovnul în fața unei asistențe incapabile să-i priceapă subtilitățile. Dumitru Ciosea se uită de jur împrejur ca și cum ar pregăti un spectacol de sunet și lumină. Ion Penciu are și el o figură

inspirată. Nu m-ar mira ca tocmai aici să ia naștere o capodoperă muzicală al cărei text să-nceapă cam așa: „Te-am zărit printre ruine / Îmbrăcată în sulfine”. Suzana Mecula scrutează locurile de unde s-ar putea ivi un vrăjmaș ireverențios care s-o răpească. Doar Vinereanu se arată cu adevărat interesat de cele relatate de profesor.

— Cât de mare e insula? întreabă Comșe.

— O poți înconjura în trei ore de mers agale. Iată, aici e piața unde se desfășura o bună parte a vieții cetății. E înconjurată de clădiri pe care am încercat să le reconstituim. De-aici se poate vedea întreaga insulă. Cetatea n-avea niciun zid de apărare. Dinspre sud era pur și simplu inabordabilă. Doar un alpinist s-ar putea încumeta să escaladeze panta aceea. Apoi, acolo sunt niște tufe atât de dese, încât nu le poți străbate decât dacă le dai foc. Or, asta ar fi alertat îndată pe stăpânii insulei. Dinspre nord, unde panta e mai dulce, nu se putea sosi decât prin portul care era păzit zi și noapte. Practic, cetatea era inexpugnabilă și nici că a fost cucerită vreodată. Doar un seism a reușit s-o înfrângă.

Inexpugnabilă? Ia să fi avut eu câteva sute de voinici neînfricați și să vezi cum aș fi cucerit-o! Mai întâi i-aș fi dus în Himalaia, să învețe cele mai ascunse taine ale alpinismului. De-abia după aceea am fi atacat Ankopolisul. Organizam o diversiune în port, pe când grosul armatei și-ar fi făcut loc cu toporiștile prin hățișurile de pe panta sudică.

În continuare, mai vedem coloane ca romanele românești – dorice, ionice și corintice –, un sanctuar unde tronează, într-o poziție indecentă, o zeiță, multe pietre care așteaptă să fie amplasate la locurile lor de odinioară, palestre, porticuri, cavouri.

— Cam asta ar fi totul. O să aveți prilejul să le priviți pe îndelete după masă.

Nu-mi prea vine să cred. Meteorologul de serviciu din organismul meu declară ritos că va fi furtună.

Petre Roșcanu se smulge din tăcerea lui.

— Cum luați legătura cu orașul?

— Avem o barcă. De obicei, soția mea se duce să facă aprovizionarea. Acum însă barca are motorul defect. Aștept un mecanic s-o repare.

— Dumneavoastră chiar nu părăsiți insula?

— Ba da. Dar numai rareori și numai dacă e neapărată nevoie.

Pavel Bolbocea e în extaz.

— Ce înseamnă o pasiune! Jertfești totul pentru ea.

— N-am jertfit nimic, îi retează profesorul vorbele. Am trăit exact cum am dorit.

Marinarul ciupit de vărsat se-apropie de noi. I se adresează lui Bolbocea.

— Suntem gata de plecare. Când să fim mâine aici?

— La zece dimineața.

— E-n regulă.

Marinarul ne salută și pleacă. Roșcanu încruntă din sprâncene.

— Cum adică, până mâine rămânem fără legătură cu orașul? Dacă se-ntâmplă ceva?

— Până mâine nu-i mare lucru. Și-apoi, ce să se-ntâmple? Avem de toate aici.

— Aveți și…

Sub privirea mea nimicitoare, Hara își înghite vorba.

— Totuși, să admitem că se întâmplă ceva: telefon este?

— Nu. Și nici stație de radio-emisie. Dar fiți fără grijă: n-o să pățiți nimic.

— Cu-atât mai bine că ne izolăm de lume. Cu-atât mai bine, își freacă mâinile de bucurie Vinereanu.

Profesorul nu-i pricepe exuberanța, dar nu face niciun comentariu. Se mulțumește să ne mai dea câteva indicații.

— Îmi pare rău, dar n-am cum să v-adăpostesc peste noapte în casa mea. O să dormiți la camping, unde sunt cazați muncitorii și studenții când vin la practică. Fiecare căsuță e de două locuri. Afară e încă frumos, n-o să vă fie frig. Masa se servește la mine. Ne întâlnim din nou peste o oră?

— Da, se aud glasuri înviorate de perspectiva unui ospăț.

— Ura! *Habemus papam.* Și sper să fie vorba de papă bună, zice Roșcanu.

— Dar… începe Hara să zică, însă i-o retez brusc.

— Taci, că ne facem de râs. Lasă naibii peștele.

O luăm pe cărarea care duce la căsuțe. Hara mormăie uitându-se semnificativ la mine.

— Bine că nu dormim la cort.

— Vai, ce romantic ar fi fost, bate din palme Suzana.

— Pe naiba romantic! Am fost odată într-o drumeție cu cortul, zice Hara cătrănit. Împreună cu un amic. Am

poposit în prima seară la marginea unui sat. Un bătrânel care ne-a văzut cum ne căznim să ridicăm cortul s-a înduioșat de noi și ne-a propus să dormim la el, ademenindu-ne și cu un pui fript la ceaun. Dar noi, căpățânoși, l-am refuzat. Am înălțat cu chiu cu vai cortul, ne-am vârât în sacii de dormit care s-au dovedit a fi mai mici decât ni s-au părut în magazin și am încercat să ațipim. Mai întâi ne-a deranjat un câine care s-a strecurat între noi și a-nceput să ne lingă, prietenos, pe față. În zăpăceala creată, n-a lipsit mult ca să ne încăierăm și să ne scoatem ochii. Pe urmă, când totul părea să intre în normal, a început să cânte un greiere. Se poate să fi fost un virtuoz, dar făcea un zgomot insuportabil. Ne-am pus vată în urechi. Asta ne-a împiedicat să auzim venirea furtunii. De la prima rafală mai violentă de vânt, cortul a fost culcat la pământ. Am ieșit cu greu de sub el. La lumina unui fulger am zărit casa moșului atât de ospitalier. Ne-am repezit într-acolo, urmăriți de o ceată de câini. Când am bătut la ușă, moșul ne-a deschis imediat. Ne-a examinat cu o privire critică și nu ne-a spus decât atât: „Da' bine, e frumos pentru `mneavoastră să lăsați un bătrân ca mine să alerge singur după un pui prin hambar?" De câte ori îmi aduc aminte de moș, îmi dau lacrimile de recunoștință. Ăla suflet! Așa m-am vindecat de drumeții cu cortul.

Vaporașul a ieșit în larg. Sirena lui ne salută de bun-rămas.

Suzana ne face un semn cu mâna și dispare într-una dintre căsuțe.

— Dacă mai ai de gând să visezi pete de sânge, nu mai dorm cu tine, mă avertizează Hara.

— Nicio grijă, bătrâne. Încep să mă vindec. Deja te văd mai simpatic.

Ceilalți s-au risipit rând pe rând în căsuțele pe care și le-au ales. Ne oprim și noi în dreptul uneia dintre ele. E acoperită cu tablă verde. Poartă numărul 10.

— Ce n-am avut la școală, măcar în viață s-avem, filozofează Hara.

Deschidem ușa și ne pomenim într-o încăpere de vreo nouă metri pătrați. Înăuntru sunt două paturi cam mici pentru dimensiunile noastre, o măsuță și două scaune. Ne-am fi putut aștepta la altceva?

— Pe care-l alegi?

— Mi-e indiferent, îi răspund eu.

Ne lăsăm bagajele pe paturi.
— Hai să dăm o raită prin insulă, îi zic eu lui Hara.
Se uită la ceas, oftează și acceptă.
— Bine. Până la masă mai e. Dar pește, oare, ne dă?

4.

Casa familiei Stolerciuc are forma unui cub de piatră pe care un uriaș amnezic l-a lăsat, în joacă, pe culmea unui deal. O alee cu pietriș multicolor, care ar procura muniție pentru destule praștii, duce până la trei trepte albe din roci metamorfice. În stânga și în dreapta lor, chiar la bază, sunt înfipte în pământ două răzătoare pentru noroi, complet inutile acum, când totul în jur e uscat. La fel de prisos pare și ștergătorul de cauciuc din fața ușii prevăzute cu o clanță de dimensiuni impozante. Dar mai înainte de-a apăsa pe ea, trebuie să apuci un inel de aramă pe care să-l bați cu nădejde de o altă placă metalică pentru a-ți face semnalată prezența.

Eu și cu Hara nu mai apucăm să manevrăm inelul, deși drag mi-ar mai fi fost să aflu în ce tonalitate e acordat. Ne deschide, imediat ce ne aude pașii, chiar doamna Adriana. E îmbrăcată acum cu o rochie cu buline iar la mâna stângă și-a pus două brățări dintr-un material ieftin. Pantofii cu tocuri late îi dau o eleganță neostentativă. Din nou mă copleșește senzația că o cunosc de undeva, dar nu reușesc să-mi dau seama de unde anume. Atunci când am venit pentru prima oară pe insulă, era plecată în oraș. S-o fi văzut întâmplător pe stradă? Ar fi un semn prea bun pentru memoria mea ca s-o rețin până azi.

— Poftiți, vă rog! S-au strâns cam toți. Cred că o să vă simțiți foarte bine la noi. Înțelegeți cât de mult ne bucurăm să avem în casă lume. Altfel, în pustietatea asta ne-am sălbătici. Vara e mai multă animație. Vin studenții, se fac săpături… Cum începe toamna, rămânem mai mult singuri.

— Dacă ne dă peste la masă, eu unul sunt dispus să rămân și pe timpul iernii, îmi șoptește Hara.

— Vezi să nu te pună să dai la copcă, îl avertizez eu, tot cu glas scăzut. În chip de momeală.

Doamna Adriana ne aude cum șușotim, se uită la noi dar nu zice nimic. O *lady* nu bagă în seamă niște mocofani care gânguresc prostii.

În holul spațios, cu un mozaic care imită vreun model grecesc, se află un cuier de perete pe care un întreg

pluton ar avea loc să-și lase mantalele. Și mai de mirare e numărul de încălțări pe care le zărim frumos aliniate sub cuier.

— Nu cumva trebuie să ne descălțăm? îmi șoptește Hara îngrijorat. Am o șosetă ruptă chiar în dreptul degetului mare. N-aș face o impresie grozavă.

— Vezi să nu te tragă curentul pe-acolo, îl sfătuiesc eu. Însă explicația numărului mare de pantofi e alta: familia Stolerciuc are în vizită un miriapod.

— Serios? Sunt foarte drăguți miriapozii. Însă și mai mult îmi plac peștii.

— Mai ales în tigaie.

— Mai ales acolo, încuviințează Hara.

Sufrageria e cât un atelier de strungărie de proporții mai modeste. În mijloc se află o masă la care douăsprezece persoane pot să ia loc fără să se stingherească una pe alta. Scaunele au spătar înalt și sunt căptușite cu piele. Mai e și o vitrină cu multe cristaluri care par atât de fragile încât și o boare le-ar putea avaria. Îmi propun să stau cât mai departe de acest arsenal al gingășiei. Într-un colț e un pian cu capacul deschis. Pe el sunt două sfeșnice care, și la prima vedere și la a doua, se dovedesc a fi de argint. Un vraf de partituri le înconjoară într-o ordine știută numai de gazde.

Filmul color care îmi rulează în cap mă arată așezat la pian, îmbrăcat elegant și gata să cânt una dintre cele mai recente compoziții pe care le-am creat. Cineva aprinde lumânările albe înfipte în sfeșnice. Câteva perechi tinere stau pe scaune și așteaptă, într-o tăcere plină de venerație, primele note. Întunericul e spulberat și de flăcările din șemineu. Afară e iarnă, însă în încăperea în care mă aflu e o dogoare plăcută care mă îmbie să-mi plimb alene degetele pe clape.

— Știți să cântați? mă întreabă doamna Adriana.

— Numai game. Și pe-acelea le fac doar când am ciudă pe careva, îi răspund eu supărat că nu mi-am putut continua visul.

Mai ales când nu te simți prea bine, e-atât de minunat să te crezi în alt loc și-n alt timp… Dar, ca un făcut, de câte ori îmi pun în aplicare procedeul, sunt iarăși readus la realitate, ca și cum aș fi fost prins păcătuind de către un ecleziast incoruptibil.

Observ și existența unui bufet. Înăuntru nu pot fi decât vase scumpe. Iată un alt obiectiv pe care trebuie să-l ocolesc sistematic pentru a nu provoca ravagii. Pe el, însă, zăresc fructele mâniei: portocale puse în fructiere de mare preț. Nici cu polimerizarea nu se stă prea prost, adică vreau să spun că sunt și destule mere.

Două fotolii sunt ocupate de Ștefan Comșe și Petre Roșcanu. Discută cu însuflețire despre noile modalități lirice contemporane. Gazda și Vinereanu examinează statuetele dintr-o altă vitrină cu geam de sticlă. De asta chiar că trebuie să mă feresc ca de untura de pește în copilărie. E plină cu elemente din recuzita civilizației grecești. Desenul de pe un vas o înfățișează pe Artemis profund jignită de curiozitatea lui Acteon. Nu-i prea înțeleg supărarea și, mai ales, nu-l înțeleg pe individ: ce-o fi găsit la trufașa zeiță? O muritoare de rând ar fi fost mai ispititor de contemplat. Un alt vas prezintă alergători, boxeri, luptători, aruncători de sulițe, de parcă de dimineața până seara grecii nu făceau decât antrenamente. Când ajungeau acasă nu mai puteau să ceară decât mâncare și să cadă morți de oboseală. Uite-l pe discobolul ăsta care se tot căznește să azvârle spre slava cerului un disc, care, dacă într-adevăr ar porni, ar sparge geamul vitrinei. Nu i-ar sta mai bine la muncile agricole? Dar mai bine mă uit la pumnalele care cu siguranță au cam atins organele vitale ale unor războinici. Sau, și mai bine, să privesc sugestivul desen de pe un alt vas. Ce, rău e să vezi cam cum se îmbăiau pe vremuri, la ștrand, tinerele fete?

Pavel Bolbocea aruncă priviri admirative spre candelabrul cu multe brațe, agățat în tavan.

— Nu-i bine să stai sub el când o avea de gând să cadă, încearcă și el să glumească, după care se smerește și pleacă ochii rușinat, continuând să lăcrimeze.

Hara a dispărut. Pe unde o fi?

Ca de obicei, Dumitru Ciosea și Ion Penciu ajung ultimii.

— Vezi? N-am întârziat. Nici nu s-au așezat la masă, zice Penciu.

Vede pe masă o sticlă de votcă, vrea să se repeadă la ea, dar cu un efort de voință reușește să se abțină.

Hara reapare printre noi. E radios.

— Bătrâne, am fost la bucătărie, îmi șoptește el la ureche. E pește. O minunăție.

— L-ai și gustat?

— Da, zice el mândru.

— Și la colegul tău nu te-ai gândit?

— Nu, zice el la fel de mândru. Nu m-am gândit. Ce să fac? Taie-mă, omoară-mă, dar nu m-am gândit. Mii de șrapnele!

— Iar o să visez urât la noapte, îi zic eu în doi peri.

Hara tresare.

— Nici vorbă. Mai bine mă mut de pe-acum în altă căsuță!

Miron Stolerciuc ni se adresează tuturor celor de față.

— Aș vrea să vă mai arăt ceva. Vă rog să mă urmați în bibliotecă.

Urcăm la etaj, pe o scară cu balustradă de lemn. Din câte mi-aduc aminte, aici se află biblioteca arheologului și două dormitoare. Pe palier e instalat un televizor în culori. Într-o firidă se află un magnetofon, un pick-up și un casetofon. Hara îmi face cu ochiul.

— Așa m-aș face și eu sihastru.

Biblioteca lui Stolerciuc e uriașă. Încăperea e paralelipipedică. Pe trei dintre pereți se înalță rafturi până în tavan. Pe cea de-a patra latură e un birou. Un covor gros acoperă mulți metri pătrați din podea.

Hara nu mai are astâmpăr. Iar mă zgândărește.

— Te-a ras bătrânul. Are mai multe cărți ca tine.

Literații încearcă să nu pară impresionați. Vinereanu scoate câteva volume din raft și după ce le răsfoiește le pune la loc. Dumitru Ciosea, Ion Penciu și mai ales Pavel Bolbocea nu pun nicio frână în calea entuziasmului lor.

— E magnific!

Miron Stolerciuc nu pare să audă niciuna dintre exclamații. Ochii lui fixează biroul pe care se găsește un tampon cu sugativă, două pahare cu creioane frumos ascuțite, o călimară cu cerneală – e, bineînțeles, vorba de o cerneală roșie – și două mâini de bronz cu brățări de aur.

— Pentru ele v-am chemat până sus, zice emoționat savantul. Este ceva rarisim, de o frumusețe fără egal.

— Sunt de la o statuie? întreabă cineva din grup.

— Da. Au un mare preț. Numai valoarea lor în sine e uriașă, darmite cea estetică!

— M-aș mulțumi cu valoarea lor în sine, îmi atrage atenția Hara.

— Nici nu mă-ndoiesc, îl liniștesc eu.

Întregul nostru grup se uită la cele două mâini ale statuii, pe care un bătrân s-a încăpățânat să nu le lase în pământ.

Într-un târziu, îndrăznesc să risipesc vraja care, parcă, ne-a cuprins pe toți.

— Păstrați în casă o sumedenie de obiecte prețioase. Nu vă e teamă de hoți?

Stolerciuc dă din umeri.

— În primul rând, nu le țin aici decât puțină vreme. Doar așa, să-mi bucur nițel ochii cu ele. Le trimit, după aceea, la Marele muzeu. Acolo sunt și mai în siguranță, și mai bine păstrate, și vor încânta nu numai ochii unui bătrân îndrăgostit de forme vechi.

Doamna Adriana intervine și ea.

— O să fiu mai prudentă atunci când o să-mi spui că ești îndrăgostit doar de mine.

Din nou o scrutez cu mare atenție. De unde o cunosc pe ființa asta? Și încă bine de tot!? O simt ca și când ar face parte din familia mea, ca și când am fi trăit zile și ani alături.

Deodată, îmi dau cu mâna peste frunte. Întreaga asistență tresare.

— Vă rog să mă scuzați, zic eu rușinat.

— Știți, el e cam bolnav, încearcă să mă scoată basma curată și Hara, în felul lui.

Sigur că da! Dacă ar avea cu vreo 30 de ani mai puțin, ar fi copie leită după portretul Adelaidei din tabloul meu de-acasă. Nu-i așa, dragii mei sfetnici? Hei! Unde ați tulit-o? Tot mai sunteți supărați pe mine?

Vinereanu readuce atenția celor prezenți la treburi mai serioase.

— Când ați descoperit brațele, profesore?

— De câteva zile. Despre ele s-a scris doar în presa locală. Alaltăieri, mi se pare.

Am văzut și eu ziarul, dar atunci nu m-am oprit prea mult asupra știrii. Erau doar câteva rânduri sub o fotografie a profesorului stând la birou și având în stânga cele două brațe ale statuii.

— La masă! strigă doamna Adriana. De-ajuns cu anticii.

— Jos cu ei! aprobă Hara.

Calamburgiul de Roșcanu nu se lăsă mai prejos.

— Ne-așteaptă un *festina lente.*

Grupul se precipită pe trepte. Am rămas mai în urmă cu doamna Adriana. O întreb, profitând de ocazie:

— Nu cumva vă numiți și Adelaide?

E profund surprinsă de întrebarea mea.

— Nu. Dar ce v-a venit?

— Și n-ați pozat niciodată vreunui pictor? insist eu, deși simt că o calc pe nervi.

— Nu.

— Nici măcar mai de mult… să zicem… acum vreo treizeci de ani?

Se uită la mine cu un reproș ușor amuzat.

— Încep să cred că domnul Haralambie are dreptate atunci când spune că nu vă simțiți prea bine. N-am pozat niciodată nimănui și nici n-am să pozez vreodată. Dar ce s-a întâmplat? Vă aduc aminte de cineva?

— Cam așa ceva.

— Asta e o jignire, zice ea cu cochetărie. Înseamnă că mai e cineva ca mine pe lume. Ce femeie ar accepta?

— V-am supărat?

— Vai, dar drept cine mă luați?

Îi ajungem pe ceilalți din urmă și ne așezăm la masă.

— Suntem cu toții? întreabă Stolerciuc.

— Suntem cu toții, răspunde cu grăbire Hara.

— Ba nu. Lipsește Suzana, ne atrage atenția Vinereanu.

— Suzana? Chiar. N-a fost cu noi sus, întărește și Ștefan Comșe.

— Numai cine-a fost sus mănâncă, decretează Hara. Ce? Așa poate oricine să se așeze la masă. Noi, însă, am privit vitrine, am vizionat statuete de mare valoare… Au! Care dai?

Se uită la mine furios, dar niciun mușchi de pe față nu mi se mișcă.

— Tu ai dat?

— Ce să dau? îi răspund eu cu indiferență.

Vinereanu se impacientează.

— Domnilor, cine se duce să vadă ce-i cu fata?

— Fiind cel mai tânăr, înțeleg că eu trebuie să mă sacrific, oftează resemnat Ștefan Comșe.

— Nu, zice Roșcanu. Dacă te dai la ea?

— O, în acest caz eu sunt cel mai potrivit, zice cu ipocrizie Hara.

Vinereanu e însă categoric.

— Nu, tinere, nu-ți dau voie. Eu mă duc după fată. Începeți masa fără noi. O să venim îndată.

Ion Penciu toarnă, în sfârșit, votcă în pahare. Când le vede privirea celorlalți se scuză:

— Antichitățile îmi provoacă întotdeauna sete.

Nu mai așteaptă să ciocnească și dă paharul pe gât.

Doamna Adriana aduce castronul cu supă. Ne pune tuturor în farfurii, cu polonicul. Într-un colț al mesei a mai apărut cineva: e muncitorul pe care l-am văzut la debarcader.

— În afară de Adriana, el e ajutorul meu cel mai de preț. E cu mine de treizeci de ani. Vasile Coaver îl cheamă. Din păcate, a suferit în tinerețe un necaz. Nu mai poate vorbi. Eu și soția mea îi citim cuvintele pe buze.

Bărbatul e mai tânăr decât profesorul, dar nu cu mult. Sunt fascinat de mâinile lui mari, mai mari chiar și decât cele ale lui Roșcanu. Nu mai e îmbrăcat în salopetă, ci are un pulover gros, cam gros pentru zăpușeala din încăpere și niște pantaloni dintr-o stofă la fel de nepotrivită cu vremea.

Un timp, nu se aude decât clinchetul tacâmurilor. Hara mai cere o porție. Penciu își mai toarnă un pahar. Ceilalți, însă, refuză.

— Am un vin strașnic, zice arheologul. E păcat să nu ajungem până la el. Eu îl fac, pe colinele astea. Pe aici bate un soare numai bun pentru struguri.

Mai trece o vreme și fiecare își vede de ceea ce are în farfurie. Cineva a deschis radioul și prognoza meteo nu e deloc veselă.

Deodată se aud pași grăbiți îndreptându-se spre scară.

— În sfârșit, sosesc și cei doi, spune doamna Adriana și se grăbește să aducă din nou castronul cu supă de la bucătărie.

În pragul ușii de la sufragerie apare Vinereanu. E cu chipul transpirat și răvășit. A alergat până aici. Respirația lui e șuierătoare.

— Suzana… Suzana…

Toți se uită la el uluiți.

— Ei? Ce-i cu Suzana? întreabă Roșcanu.

— Suzana…

Vinereanu încă nu și-a tras sufletul ca să poată vorbi.

— Da' zi, dom'le, odată, ce-i cu Suzana? se enervează Roșcanu.

În sfârșit, Vinereanu reușește să termine ce are de spus:

— Suzana… a fost… omorâtă… zice Vinereanu și cu ultimele puteri ajunge la un fotoliu în care se prăbușește.

În încăpere se lasă tăcerea de pe o planetă unde nu se propagă sunetele. De aceea, tunetul de-afară se-aude ca bubuitura unui tun declanșat sub masă. Toți tresar și apoi încremenesc pe scaunele lor. Pe geamuri încep să se prelingă picături mari de ploaie. Nimeni nu scoate o vorbă. O rafală de vânt trântește un geam de la etaj. Din nou, toți tresar și apoi iarăși rămân nemișcați, în pozițiile în care erau mai înainte.

Afară toarnă cu găleata.

5.

— **C**um adică a fost omorâtă?

Hara a îndrăznit să rupă tăcerea. Ceilalți tresar din gândurile lor, ca și cum ar fi uitat ce i s-a întâmplat Suzanei.

În încăpere s-a lăsat întunericul. La lumina fulgerelor ne zărim chipurile pe care s-au așternut semnele fricii. Nimeni nu-și dă seama că ar trebui aprinse luminile candelabrului.

Vinereanu încă mai gâfâie în fotoliu. Face un semn că vrea un pahar cu apă. Roșcanu i-l pune în mâna tremurândă. Din pricina emoției, simt cum febra îmi crește din nou. Urmăresc fiecare gest al celor din încăpere cu o curiozitate mai curând potrivită cuiva care n-a văzut niciodată un pământean. De pildă, ce caraghios bea bătrânul acesta cu barbă un pahar obișnuit cu apă! Parcă de introducerea ei în corp i-ar depinde întreaga viață. Și ce ochi mari au cei din încăpere când îl privesc! Trebuie să fie vreun șef de-al lor, altfel nu s-ar uita la el cu atâta aviditate! Le-o fi teamă să nu se facă țăndări mai înainte de a le comunica o veste importantă. Fețele celor din jurul mesei se turtesc sau se alungesc, ca și cum ar trece prin dreptul unor oglinzi strâmbe. Chiar și obiectele parcă vor să cunoască o altă stare a materiei. Uite, pianul tinde să devină o baltă întunecată într-un colț al încăperii. Vitrina cu cristale începe să zornăie și se pune în mișcare cu ondulări de felină. Statuetele din cealaltă vitrină se strâng una în alta și se transformă într-un râu incandescent de metal. Covorul de sub picioarele noastre se metamorfozează într-o pajiște.

Buba la cap, Mladin! Trebuie să scapi!

În fruntea armatei mele de cavalerie, gonesc pe un cal alb. O mantie purpurie îmi flutură pe umeri. Oastea vrăjmașă a luat-o la sănătoasa de la prima ciocnire. Soldații mei mă urmează însetați de răzbunare. Suntem tot mai aproape de dușmani. Ridic sabia deasupra capului ca să-i îmbărbătez și mai mult pe-ai mei.

— Hei! Fii atent că-mi scoți ochii! îmi zice Hara.

— Iartă-mă, bolborosesc eu și las în jos mâna în care țin cuțitul.

Reputatul critic și-a sorbit paharul și-l dă înapoi lui Roșcanu. Își drege glasul și începe să vorbească.

— Am ajuns la căsuța pe care și-a ales-o Suzana – căsuța cu numărul opt. Am ciocănit la ușă. Niciun răspuns. Am bătut atunci mai tare. Același rezultat. Mi-am zis „Fie ce-o fi!” și-am apăsat pe clanță. Ușa s-a deschis; zăvorul de pe dinăuntru nu era pus. Am zărit-o întinsă pe pat, îmbrăcată cu aceleași haine cu care venise pe insulă. Mi-am închipuit că e obosită și doarme. Am scuturat-o ușor de umăr. Atunci capul s-a lăsat într-o parte și am văzut pe gât o urmă oribilă. Cred c-a murit pe loc. Îngrozitor… O fată atât de tânără și de frumoasă…

Vinereanu nu mai poate zice nimic. Întinde din nou mâna după paharul cu apă. Absorbiți de cele aflate, nimeni nu-i observă gestul. Eu unul n-am curaj să mai mișc nici măcar un deget de teamă să nu răstorn ceva, atât de nesigur sunt pe mișcările mele. Criticul se ridică și își toarnă apă în pahar dintr-o carafă înaltă. După care se lasă să cadă din nou în fotoliu.

— Poate n-a murit încă, se încurajează arheologul. Poate mai e vreo șansă de salvare. Să mergem s-o ajutăm.

— Din păcate, nu mai e nicio șansă, zice cu tristețe Vinereanu. Am urmat câțiva ani medicina și chiar am practicat în timpul războiului. Mi-e foarte ușor să-mi dau seama când cineva dintre noi s-a dus. Nu-i mai putem fi de folos. Am lăsat lucrurile așa cum le-am găsit și am încuiat cu cheia. De-acum e treaba organelor de anchetă.

— De acord, zice Comșe din colțul lui. Dar cum iei legătura cu ele? Până mâine dimineață suntem complet rupți de restul lumii.

— Dacă se mai potolește furtuna, se poate merge cu barca, zice doamna Adriana.

— Vai, nici vorbă de așa ceva!, o descurajează Vinereanu. M-am uitat la fluviu. Sunt valuri cât casa. Nu-i de glumă.

Ei, dar într-un submarin e o altă poveste. Mergi aproape de fundul apei și nu-ți mai pasă de zbuciumul de sus. Te uiți prin hublouri la vietăți care se holbează și ele la tine și traversezi liniștit fluviul. Acolo ieși la suprafața apei, spui ce ai de spus cui trebuie, iei pe cine trebuie cu tine și te întorci pe-același drum pe insulă. Atunci ai fi cu

adevărat erou, Andrei Mladin, și asasinul ar fi prins cât ai zice pește.

— Cum poți să mai vrei pește după tot ce s-a întâmplat? zice cu jale Hara. Eu unul nu mă mai pot atinge de mâncare.

— N-avem încotro, rămâne să așteptăm să se-ndrepte vremea, afirmă Stolerciuc.

Apoi adaugă, mai mult pentru sine:

— Ăsta-i blestemul zeiței.

Îl privim stupefiați.

— Adică?

— Vedeți, brațele acelea pe care vi le-am arătat au aparținut unei statui de o mare valoare. Ea reprezenta mai mult ca sigur pe o zeiță sau pe cineva important în lumea grecilor. Ele au fost ori furate, ori rupte în timpul cataclismelor de pe insulă. Legenda spune că dacă cineva dă de ele mai înainte ca însăși zeița să și le găsească, asupra aceluia se abate o mare primejdie. Și iată, descoperirea mea a adus o asemenea nenorocire oaspeților mei.

— Basme, sare Penciu care a mai prins inimă cu un pahar de votcă. Nu cred în scorneli de astea. Aici e vorba de un criminal ordinar și cât se poate de real.

— Dar cine-ar putea fi? se vâră în vorbă și Ciosea. Totuși, nu e un lucru curat.

Îi șoptesc pe un ton cavernos lui Hara:

— Maestre, ai văzut că presimțirile mele s-au adeverit?

— Întotdeauna când tu mizezi pe negru, iese negru, îmi răspunde el cu obidă. Ar trebui să mă-nvăț minte.

În jurul mesei domnește, pentru o clipă, tăcerea. Farfuriile și tacâmurile așezate în dreptul fiecăruia dintre noi sunt obiectele inutile ale unui ospăț ratat.

Și ce frumos putea fi totul!

Să ne fi găsit într-o încăpere mai mare decât cea în care ne aflăm. De pildă, în imensa sală de bal a unui palat. Sute de invitați se plimbă braț la braț și se înclină când trec unii prin fața altora. E cam obositor, dar feeric. Bărbații sunt în frac, iar doamnele în rochii albe, până la podea, cu volane și volănașe și cu evantaie în mâna dreaptă. Valeți în livrele cu fireturi aurite și cu pantaloni strânși pe picior lunecă fără zgomot pe parchetul lucios,

purtând tăvi încărcate cu pahare cu șampanie. Lângă mine e Adelaide, mai strălucitoare ca oricând.

Se aude glasul maestrului de ceremonii:

— Doamnelor și domnilor, începe dansul!

Orchestra este așezată într-un balcon al sălii. Dirijorul ridică bagheta și perechile încep să se rotească în ritmul unui vals.

— Ai înnebunit?! Acum te-ai găsit să bați tactul de vals?

Glasul lui Hara exprimă o uluială cum rareori a avut prilejul s-o facă.

E jale. Nu mai am niciun control asupra mea. Mereu îmi fuge gândul în altă parte. Cel mai bun lucru ar fi să mă duc să mă culc. Să mai iau un pumn de medicamente și apoi să nu mă mai trezesc decât mâine dimineață, când totul va fi din nou în limitele normalului.

— În definitiv, cine se află acum pe insulă? întreabă Roșcanu și, după ce cere permisiunea celor de față, își aprinde pipa. Imediat, Comșe își pune și el o țigară în gură, din care începe să tragă cu sete.

— Numai noi, cei de față, răspunse Stolerciuc.

— Deci, numai unul dintre noi putea s-o omoare pe Suzana, intervine sfătos Vinereanu, care se pare că vrea să-și aroge dreptul de anchetator. Ar trebui să vedem ce-a făcut fiecare dintre noi după ce am debarcat pe insulă.

— Protestez! sare de la locul lui, furios, Roșcanu. Cum vă puteți permite să mă bănuiți?

— Nimeni nu bănuiește pe nimeni, încearcă să-l împace Vinereanu. Vrem doar să aflăm cum și-a folosit timpul fiecare participant la excursie după ce a coborât de pe vas.

— Eu unul știu precis că n-am omorât pe nimeni! pufnește în continuare supărat Roșcanu și trage cu nervozitate din pipă. Rotocoalele de fum descriu deasupra lui hieroglife de neînțeles.

Ploaia izbește, cu aceeași furie, geamurile.

Deodată, printre nălucile din mintea mea, se conturează cu limpezime silueta unui bărbat îmbrăcat într-o scurtă de fâș.

— Dați-mi voie, zic eu cu glas stins, încercând să răzbat la liman printre valurile de febră care vor să-mi întunece iarăși imaginea.

Dumitru Ciosea, aflat în stânga mea, se apleacă spre mine:

— Ai spus ceva?

Ochii tuturor se ațintesc spre mine.

— Dați-mi voie, dar pe insulă mai e cineva.

— Sigur, Suzana! Dar ea a fost asasinată!

A vorbit Pavel Bolbocea. Unde a fost până acum? Așezat la un colț de masă, ca să nu ocupe prea mult loc, cu mâinile pe ochi, ca să nu mai vadă nimic din jur. Știe de pe-acum ce muștruluială o să ia la întoarcerea în oraș: „Cum, Bolbocea, noi am avut încredere în tine, ți-am dat pe mână personalități de seamă ale culturii și tu ce-ai făcut?!"

— Nu e vorba de Suzana, îngaim eu. Mai e un bărbat pe insulă. Un necunoscut îmbrăcat într-o scurtă de fâș.

— Iertați-l, vă rog, zice Hara. El are febră…

— Ba n-am febră… adică am, dar asta n-are nicio importanță, mă înfurii eu. Pe vasul cu care am venit s-a aflat și un bărbat foarte curios îmbrăcat. Eu, unul, am crezut că face parte dintre membrii echipajului. Cu siguranță că și ceilalți dintre noi au crezut la fel. Iar cei doi marinari și-au închipuit că individul e cu noi.

— Extraordinar! se miră Vinereanu.

— Aiureli de om bolnav, zice Ion Penciu. N-am văzut pe nimeni îmbrăcat în fâș, pe vas.

Votca i-a dat din ce în ce mai mult curaj ca să-și facă auzit glasul.

— Ba nu-i nicio aiureală, îmi ia apărarea Comșe. Mi-l aduc aminte perfect. I-am dat și un foc.

— Aha, care va să zică sunteți complici! remarcă din nou Penciu.

— Dacă nu-i luați sticla de votcă de pe masă, să știți că la prima ocazie îi număr greșelile de gramatică din textele pe care își compune muzica, ne avertizează mânios Comșe.

— Ei, aș! Sunt prea multe!! N-ai răbdare…

Își mai toarnă un pahar cu votcă, îl bea și rămâne liniștit.

Vinereanu se hotărăște să intervină.

— Domnilor, nu rezolvăm nimic dacă ne certăm.

— Dar ce să caute un necunoscut pe insulă? întreabă cu naivitate doamna Adriana. Ce să-i fi făcut biata fată?

— Și unde poate fi acum? se întreabă la rândul lui arheologul.

Ciosea se foiește neliniștit.

— Unde să fie? A fugit, n-avea grijă! Pun un pariu: barca nu mai e la locul ei.

La un semn al lui Stolerciuc, Vasile Coaver se ridică de la masă unde a stat și iese din încăpere.

— O să aflăm îndată.

Dacă mintea nu mi-ar fi intrat în vrie, mi-ar fi drag să emit la rândul meu câteva supoziții în legătură cu cazul în speță. Cât de ușor aș descoperi mobilul crimei după care l-aș alerga pe asasin pe insulă până l-aș înșfăca și l-aș preda autorităților. Rudele Suzanei mi-ar mulțumi cu ochii în lacrimi pentru că s-a făcut dreptate. La rândul meu, aș plânge și eu, impresionat de recunoștința care poate fi arătată unui detectiv.

— Hâț! Na belea! Mai și bocești, îmi șoptește Hara. Ți-a fost cumva rudă?

Îmi șterg lacrimile de pe obraji. Toți cei de față sunt tulburați de atitudinea mea.

Vinereanu mi se adresează pe un ton plin de amărăciune:

— Hei… domnu' ziarist… e frumos că o regreți pe frumoasa fată… Dar ce mai ai de zis? Mai susții că într-un spațiu închis nu se poate petrece o crimă al cărei făptaș să nu fie descoperit imediat? Poftim! Descoperă-l! Te-am aplauda cu toții.

— Mai puțin criminalu'! zice cu vocea împleticită Penciu și recade în somnolența lui.

— Are dreptate! zice cu uimire Hara. Mii de trăsnete și de fulgere! Are dreptate!

Vasile Coaver reapare în încăpere. Poartă o manta de ploaie, udă leoarcă. Pe podea rămân în urma lui pete de apă. Se duce la arheolog. După ce-i citește pe buze, acesta se ridică în picioare și spune solemn:

— Domnilor! Barca a dispărut.

6.

— S-o fi luat necunoscutul?

Cel care a pus întrebarea a fost Roşcanu. Pipa i s-a stins de mult, însă el tot mai trage cu sete din ea.

— Nu cred, zice Stolerciuc care s-a aşezat la loc. Valurile sunt atât de mari, încât ar fi curată nebunie să plece cu ea. Nu-i aşa, Vasile?

Acesta dă din cap. Are o faţă arsă de soare şi puternic brăzdată de riduri. Mâinile lui, nefiresc de mari, îmi atrag mereu privirile.

Vinereanu s-a ridicat din fotoliu. Se plimbă agitat prin încăpere. Din când în când ridică fără niciun rost câte un obiect, se uită la el şi-l pune la loc.

— Ce facem? întreabă el.

— Cel mai bine ar fi să pornim în căutarea individului. Suntem doisprezece, pardon, unsprezece – şi nu se poate să nu dăm de urma lui, susţine Roşcanu.

— Eu nu po`nesc nicăieri, îl asigură poticnit Penciu, din letargia lui.

Stolerciuc se uită surprins la el.

— Nu-i cel mai înţelept lucru, îşi dă cu părerea arheologul. Mult mai cu cap ar fi să rămânem la adăpost până mâine dimineaţă. Pe furtuna asta nu-i venim de hac individului, care se poate ascunde oriunde fără să-l dibuim. Şi nu e cazul nici să stăm înfometaţi. N-o mai putem ajuta cu nimic pe biata duduie Suzana. Domnule Vinereanu! Tot sunteţi în picioare. Aprindeţi, vă rog, lumina!

Vinereanu apăsă pe comutator. Sufrageria e scăldată într-o lumină prietenoasă care face să ne mai vină inima la loc. Obiectele din jurul meu şi-au recăpătat dimensiunile şi utilizările normale. Aproape că regret ambianţa anterioară. Avea mai mult farmec. Să fie un semn de vindecare?

Am şi eu ideile mele, aşa că simt nevoia să intervin în dispută:

— Poate că nu e nevoie să căutăm atât de departe. Poate că asasinul e chiar în această casă.

Doamna Adriana sare ca arsă.

— Imposibil! În casă nu se poate intra decât prin această ușă. Pe cea din spate am închis-o eu cu mâna mea azi dimineață. E tot închisă și acum. Nu are cum să intre niciun străin!

Trec prin sistemul nervos central cele aflate, după care zic cu un suspin:

— Poate că se află chiar printre noi. Aici, la masă. Mimând durerea și spaima.

— Ești nebun!

Cel care a țipat așa e Roșcanu. Nu mai are nimic din bonomia lui proverbială. E congestionat la față și bate cu pipa în masă. Scrumul se împrăștie pe jos, dar el nu bagă de seamă.

— E o infamie ce spui! mai adaugă el.

În aceeași clipă îi arunc mănușa în față. El o ia și părăsește încăperea. A doua zi dimineața ne întâlnim la marginea unei pădurici de mesteceni. Soarele abia a răsărit. Caii de la caleștile noastre rup alene din iarba plină de sevă. Secundanții aleg armele. Ni le întind. Eu și Roșcanu stăm spate în spate. În mâna dreaptă fiecare ține un pistol cu țeava în sus.

— Porniți! ni se strigă de pe margine.

Numărăm fiecare 20 de pași. Ne întoarcem. Fiecare dintre noi întinde brațul cu pistolul.

— Foc!

— Unde vezi foc? mă apostrofează Hara. Sperii lumea… Asta ne mai lipsește, s-avem și foc, continuă el să bodogănească.

Încerc să fac abstracție de privirile perplexe ațintite asupra mea și scot din buzunar cele două bilețele scrise cu cerneală roșie.

— Aoleu, am uitat de prostiile astea! exclamă Hara și scoate și el din buzunar două bilețele.

I le vâr pe toate sub nas lui Roșcanu.

— O infamie? Dar ce spui de scrisorelele astea? Nu-i așa că-ți provoacă o mare poftă de viață? Și Suzana a primit două la fel. Nu le-am acordat atenția cuvenită.

Bilețelele încep să facă ocolul mesei.

— De necrezut! zice doamna Adriana.

— Cel puțin sunt lacooonice! nu se poate stăpâni Roșcanu să nu facă iar un calambur, dar nimeni nu râde. Tăcerea apasă în încăpere ca o lespede grea.

E timpul să iau din nou cuvântul.

— Oare nu înțelegeți că niciun necunoscut nu s-ar fi putut apropia de noi, să ne vâre în buzunar biletelele? L-am fi văzut imediat. Numai cineva din grupul nostru putea să acționeze fără să stârnească nicio bănuială, circulând nestingherit printre participanții la excursie.

— Este îngrozitor! se lamentează Bolbocea cu ochii scoși din cap de spaimă. Ce tevatură o să iasă!

— Bine-nțe`es c-o să`asă! confirmă Penciu. A`fi pă`at să nu iasă…

Nu dau atenție niciunuia dintre ei.

— Nu-l putem exclude însă nici pe necunoscutul în fâș, nu se dă bătut Roșcanu. Și el ar fi putut să strecoare biletelele din moment ce era cu noi pe vas. Eu, unul, nici nu l-am remarcat.

— Pe vas, da, îi dau eu dreptate. La debarcader însă, imediat l-ai fi observat. Cu siguranță că s-a urcat pe vapor în ultima clipă.

— Deci, noi suntem suspecții… zice gânditor Stolerciuc.

— Nu. Dumneavoastră, doamna Adriana și nea Vasile nu puteți avea niciun amestec în povestea cu biletelele. În acel timp erați pe insulă.

— Asta cam așa e, recunoaște arheologul.

— Ba nu, se împotrivește Penciu. O`toți, o`niciunul…

— Mai taci naibii din gură, îl ocărăște dezgustat Ciosea.

Hara are și el idei.

— Eu și cu Mladin n-avem nicio legătură cu treaba asta. Doar noi am fost amenințați.

— Cum putem demonstra că n-am scris noi biletelele și nu ne-am scris și nouă câte unul ca să nu dăm de bănuit? Cu tot regretul, dar nici noi nu putem fi scoși din cauză, îl asigur eu.

— Just! confirmă Penciu și cade cu capul pe masă.

— Gura! Altfel îți rup un braț! îi făgăduiește Ciosea.

— Și-ți dă cu el peste gură, îl avertizează și Comșe.

— Stângu’ sau d`eptu’? întreabă Penciu.

Însă nimeni nu-l mai ia în seamă.

Hara se uită la mine compătimitor.

— Alo! Băiatu’! În viața mea n-am scris astfel de nerozii. Și nu numai fiindcă nu-mi plac majusculele. Nu.

N-ai decât să te-acuzi pe tine cât vrei, dacă asta îți face plăcere, dar pe mine scutește-mă. Am alte ocupații.

Pulsul meu o ia, zănatec, la galop, ca un cal de curse care-a scăpat de jocheu.

— A mai primit cineva vreun astfel de bilet de amenințare? îi întreb eu pe cei prezenți.

Se uită unii la alții și nu răspunde nimeni.

— Trebuie să înțeleg că suntem singurii privilegiați. E o mare bucurie să afli așa ceva.

— Halal bucurie! se burzuluiește Hara.

Măcar în această privință suntem de-acord.

— Oare care-o fi mobilul crimei? întreb eu cu glas scăzut, dar toți cei din încăpere mă aud.

— Gelozia! Altceva ce-ar putea fi? își dă cu părerea Hara, plin de siguranță.

— Ce gelozie? se foiește nervos Comșe.

— Da, gelozie! îl înfruntă aprig Hara. Cineva a văzut că eu și cu Suzana stăm cam mult împreună și nu i-a convenit. A început să ne amenințe. Apoi, a trecut la fapte. Să omori o fată atât de frumoasă! Ce lipsă de gust!

Ștefan Comșe strânge și deschide pumnii cu nervozitate. Ar vrea să se repeadă la Hara, dar are puterea să se stăpânească. Nici măcar una dintre replicile lui șfichiuitoare nu-i vine pe buze. E palid și trăsăturile lui frumoase s-au alungit într-un chip schimonosit de ură.

— Te-ai țicnit, amice, zice el și izbucnește într-un hohot de râs fals. Nu-ți priește să ieși în mijlocul naturii!

Se uită la noi ca și cum ar aștepta să ne vadă că-i ținem isonul la râs. Dar toți avem figurile grave. Un conclav al iezuiților ar fi pe lângă noi un public de la estradă.

— Dacă stai și te gândești, e nemaipomenit ce ni s-a întâmplat. Încă nu-mi vin în fire, declară Roșcanu.

— Nouă ni s-a întâmplat? Ei i s-a întâmplat! îi răspunde Ciosea și arată cu mâna spre căsuțe.

— Asta cam așa e, aprobă distrus Bolbocea. Sunt nenorocit pentru toată viața.

Pe geamuri apa nu mai curge în șiroaie. Sau e doar o impresie din pricina întunericului? Încă se mai aude cum vântul suflă năprasnic. Fereastra de la etaj, pe care nimeni nu s-a gândit s-o închidă, e mereu trântită, dar, ca printr-un miracol, geamul nu se sparge.

Vinereanu îl privește cu severitate pe Hara.

— Cam pueril motiv ai găsit. Mai încearcă. Poate ai și alte idei.

— De, am zis și eu o vorbă proastă, boieri dumneavoastră. Iertați un om sărman cu duhul, devine Hara umil și-și vâră capul între umeri.

Mai e puțin până-n oraș. Caii înhămați la diligență simt apropierea popasului și își întețesc goana. Pe capră, surugiul pocnește din bici și înjură. Alături de el, un bărbat cu o pălărie deloc florentină se ține cu o mână să nu cadă, iar în cealaltă are o pușcă încărcată. Scrutează drumul plin de colb.

În diligență ne aflăm doi bărbați și patru femei. Deabia așteptăm să se termine călătoria. Suntem plini de praf și obosiți. Dar în curând vom face o baie caldă și ne vom îmbrăca în haine curate. Apoi vom coborî în saloon, unde vom bea whisky în timp ce un negru cu un cozoroc roș pe frunte va zdrăngăni la un pian hodorogit.

Deodată, se aude un strigăt:

— Banditii!

Surugiul îndeamnă caii cu biciul, dar e prea târziu. Suntem înconjurați. Cei doi de pe capră cad ciuruiți de gloanțe. Îmi iau la iuțeală pușca și trag prin fereastra din dreapta diligenței. Celălalt bărbat s-a repezit la fereastra din stânga.

— Trage odată, mă răstesc eu la el.

Hara se ridică și-și duce scaunul lângă pian.

— Nu mai stau aici. Amicu' e un pericol public.

Cei din încăpere sunt destul de contrariați.

— Cine să tragă? întreabă Stolerciuc.

— Și mai ales în cine? adăugă insinuant Vinereanu.

Astăzi n-am noroc să-mi duc niciun vis până la capăt.

Stolerciuc, care stă în capul mesei, se întoarce complet spre mine.

— Dumneavoastră ce părere aveți?

— Trebuie tras mai repede… mă ia pe mine gura pe dinainte, încă nedezmeticit din reverie.

— Poftim?

— Vreau să zic că… În fine, ce spune colegul meu nu e decât o fantezie. Dar dacă ar fi să fabulăm, am putea afirma că și regizorul Dumitru Ciosea ar fi putut s-o omoare pe Suzana.

— Ce motiv aş fi avut?

— Am auzit cu urechile mele cum a refuzat să joace într-o piesă pe care vrei s-o montezi. În treacăt fie zis, și-a dat și singură seama că nu e un rol pentru ea.

— Dar eu voiam s-o atrag și spre scenă…

— Pe ea n-o interesa decât filmul.

Dumitru Ciosea se înroșește și zice cu glas pierit:

— Așa e, dar cum aș fi putut s-o omor?… Doar mă cunoașteți…

— Toți ne cunoaștem aici. Nici criticul Vinereanu și prozatorul Roșcanu nu pot ieși din discuție.

Lui Roșcanu iar îi sare țandăra.

— Cum îți permiți?

Vinereanu vine în spatele lui și-l apasă pe umeri ca să rămână liniștit pe scaun. Apoi, după ce uriașul nu se mai clintește, mă întreabă nedumerit:

— De ce?

— Mi s-a văitat că ați intoxicat-o cu termenii voștri literari. În loc să-i faceți complimente, ați analizat de față cu ea nu știu ce pastel. Vă pot aduce la cunoștință că nu suporta pastelurile.

— Bine, dar ce legătură e…, începe să se ridice din nou Roșcanu, dar Vinereanu intervine imediat și-l silește să-și păstreze locul.

— V-ați simțit jigniți de felul în care ați fost tratați. Voi ați vrut s-o cuceriți cu erudiția voastră, dar ea avea nevoie de un bărbat care să nu-i dea complexe intelectuale.

— De mine-i vorba, se ițește mândru Hara.

— Da, încuviințez eu fără veselie.

Hara se posomorăște și el pe scaunul de lângă pian.

— Numa' eu n-aveam n`ic de-mpă`țit cu `u`uia! ne amintește Penciu că există și el printre noi.

— Oare? Mai ții minte ce-a spus fata la banchetul de adio? A zis-o în gura mare și tu te-ai făcut mititel.

— Ce-a `is?

— Că mai curând ar asculta un tam-tam în junglă decât o lucrare de-a dumitale.

— Și ce? N-a`e d`eptate?

Pavel Bolbocea tușește, își șterge cu batista ochii care îi lăcrimează necontenit și zice sfios:

— N-am mai rămas decât eu.

— Aiurea, zic eu.

Am obosit îngrozitor.

— Mai rămânem noi trei de pe insulă. Chiar dacă nu aveam cum să scriem bilețele, oricare dintre noi o putea omorî pe duduia Suzana.

Glasul arheologului e încărcat de tristețe.

— Eu sunt de vină… Nu trebuia să dau de brațele zeiței.

— Asta-i bună!, exclam eu. Tot ce s-a spus până acum nu sunt decât prostii. În clipa de față n-avem niciun mobil real care să justifice asasinatul. Nici nu putem fi siguri că nu e vorba, totuși, de acel necunoscut care s-a furișat pe insulă odată cu noi. Cine știe cu ce gânduri a venit aici!? În orice caz, nu cu intenții curate, din moment ce n-a luat legătura cu noi. O fi vreun fost iubit al Suzanei, care, când s-a văzut înlăturat, a vrut să se răzbune.

— Vezi? Gelozia e la mijloc! îmi atrage atenția Hara.

— Ce s-a petrecut pe Insula zorelelor nu e de competența noastră. Nu avem cum să-i dăm de cap acestei povești. Trebuie să așteptăm organele de anchetă.

Vinereanu mă studiază ca și cum aș fi devenit brusc un text literar.

— E de mirare, Andrei Mladin, ce spui dumneata. Îmi închipuiam că un ziarist de-abia așteaptă să se ivească un prilej pentru a-și proba însușirile de anchetator. Te știam mai incisiv și mai dornic de aventură și te descopăr apatic, fără vlagă.

— E bine spus fără vlagă, fiindcă de-abia mai reușesc să-mi țin ochii deschiși. Vă văd ca prin ceață. Am temperatură. Mi se spunea „Temerarul” pe vremuri, dar acum nu vreau decât să beau un ceai și să mă culc. Cazul mi se pare prea complicat. E ceva murdar la mijloc, care însă îmi scapă. Nu credeam în enigmele dintr-un spațiu închis. Trebuie să recunosc: realitatea s-a răzbunat pe mine. Am fost adus în fața unui asemenea mister pe care, însă, n-am mijloacele să-l descurc. Voi aștepta desfășurarea evenimentelor fără să doresc să intervin cu nimic. Se vor descâlci de la sine, sau le vor rezolva alții, cu adevărat competenți. Până una-alta, mie îmi cad pleoapele până la gură.

Vinereanu mă scrutează cu o dezamăgire profundă. Apoi i se adresează lui Roșcanu:

— Du-te, te rog, până afară să vezi cum mai e vremea. Poate nu mai plouă așa de tare. Dar tot degeaba. Ce ne facem fără barcă?

— În zori se deslușesc enigmele, mai apuc eu să zic înainte ca Roșcanu să plece.

— Așa e, mă aprobă Penciu, care între timp a ajuns din nou la limbajul articulat. Se întinde după sticla de votcă din dreapta lui și vede că e goală. La fel și cea din stânga. Dă din mână a lehamite.

Arena e presărată cu un strat subțire de nisip auriu, în care copitele cailor stârnesc nori mici de praf. La o sută de metri de mine, e cel mai mare dușman al meu. În sfârșit, clipa socotelilor a sosit! Suntem ferecați amândoi în armuri. Vizierele coifurilor au fost deja coborâte. Pe șoldul stâng simt sabia care-a spintecat atâția alți dușmani. În mâna dreaptă am lancea cu o panglică scumpă prinsă în vârf în mâna stângă țin scutul și hățurile. Un semn din tribuna înțesată de doamne și cavaleri și pornim unul spre altul. Suntem tot mai aproape. Zăresc scutul dușmanului meu și un loc pe care acesta îl lasă mai puțin apărat. Acolo voi lovi!

— Ce să loviți? mă întreabă Stolerciuc.

Hara își dă și el cu părerea.

— În curând o să ne silească pe toți să plecăm din casă. Are halucinații. Ce mi-a făcut toată săptămâna! Pietre cu sânge și alte marafeturi de vrăjitori. Într-o altă epocă ai fi ars pe rug, amice. Ai noroc: te-ai născut într-un timp mai îngăduitor. Mii de halebarde!

Dar deodată se înverzește la față.

— Ce mai e și asta?

E complet înspăimântat când scoate mâna din buzunarul hainei. E un alt bilețel pe care îl citește aproape tremurând. Mă ridic de la locul meu și i-l smulg din mână. Pe el scrie tot cu cerneală roșie și tot cu majuscule: „Haralambie Necșulescu, acum e rândul tău."

Îl întind în tăcere și celorlalți. La rândul meu, mă scotocesc prin buzunare, dar nu descopăr nimic.

Când biletul ajunge la Stolerciuc, acesta îl studiază gânditor.

— Trebuie să întreprindem ceva. Nu putem sta cu brațele încrucișate sub ochii unui asasin care ne sfidează chiar de lângă noi.

— Eu ce spun? întărește Vinereanu. Dacă stăm ca niște momâi, ne curăță pe toți.

— Și-apoi se sinucide, adaug eu. O fi vreun justițiar de modă nouă. Ce păcate aveți, flăcăi?

Hara revine cu scaunul.

— Eu nu mă mai dezlipesc de tine. Mii de pumnale! Dac-o fi să mor, măcar să poată povesti cineva într-un mod coerent cum am căzut la datorie.

— Nicio grijă, Hara! O să-ți înfloresc atât de tare faptele, încât și tu te-ai înduioșa dacă le-ai mai putea auzi, relatate de mine.

De-afară se-aude un urlet. E un urlet sinistru, ca de fiară rănită și care-și simte sfârșitul aproape. Crește în intensitate încât îmi vine să-mi astup urechile, pentru ca brusc să înceteze.

— Ce-a fost asta? se bâlbâie Bolbocea.

Nu-i răspunde nimeni. Fiecare tace înfiorat. Pe ușă năvălește Roșcanu. Te-ai aștepta ca de haina lui să se țină cel puțin un urs de categoria grea. E însă singur și cu ochii măriți de groază.

— Ați auzit? îngaimă el.

— Era și greu să nu fi auzit, mârâie Comșe, care se plimbă prin încăpere cu mâinile la spate.

Oare ce animal ne amenință?

De-abia am descoperit focul. Îl uitase cineva într-o poiană. L-am adus în peșteră și acum nu ne mai e așa de frig. Chiar și iarna avem condiții să desenăm pe pereți. Unii dintre noi sunt foarte talentați. Dar cei mai talentați la desen sunt foarte leneși la vânătoare. Eu nu sunt bun la desenul artistic, doar la cel tehnic. Împreună cu alți nepricepuți ca mine, umblu toată ziua după mamuți. Ceilalți stau la căldurică.

Dar al cui e urletul pe care l-am auzit?

— Copiii, femeile și pictorii în fundul peșterii. Noi, ceilalți, la intrare cu sulițele pregătite. Nu aruncați sulițele deodată, ca să nu-i ciuruiți blana. Avem nevoie de ea la iarnă.

Le mai spun încă o dată:

— Nu-l ciuruiți!

Hara pleacă din nou de lângă mine.

— Nu ești zdravăn, băiete. M-am convins definitiv.

— E vreun animal pe insulă? îl întreb eu pe Stolerciuc.

— Da, dar niciunul n-ar fi capabil să scoată astfel de urlete.

— Ce animale? insist eu.

— Câteva capre și oi. O vacă. Un câine… Nimic neobișnuit.

— Nimic neobișnuit? Ba e ceva extrem de neobișnuit. De câtăva vreme n-am auzit lătrând câinele.

— Așa e, zice doamna Adriana. Chiar m-am mirat. De obicei e mai gălăgios.

— S-o fi adăpostit în cușcă, își dă cu părerea Stolerciuc.

Nu-mi prea arde să fac acuma caz de perspicacitatea mea, dar n-am încotro.

— În mod normal, un urlet precum acela pe care l-am auzit l-ar fi sculat și din somn.

— Așa e, zice din nou doamna Adriana.

— Poate n-aude prea bine, se bagă în vorbă și Penciu care acum e treaz de-a binelea.

La un semn, Vasile dispare. Nu întârzie mult. Îi spune ceva arheologului. Acesta se încruntă.

— Câinele a fost omorât. Stran-gu-lat!

— La fel ca Suzana, zice Hara.

— Nu cumva și pe el tot din gelozie? îl ia în răspăr Comșe.

— Nu-i de râs, domnilor, încearcă Vinereanu să aplaneze conflictul. De unde s-a auzit urletul acela?

— Dinspre debarcader!

— Aș! Venea dinspre lăstăriș.

— Ba nu! Chiar de sub fereastră.

— Da’ de unde?! Aveți vată în urechi? Dinspre căsuțe.

— Nici vorbă! Abia acum îmi dau seama! Din spatele casei.

— Haida de! Ce să caute urletul acolo? E urletul de nuntă al unui animal marin care a pătruns în fluviu.

— Liniște! țipă enervat Vinereanu. Vă dați toți culți la cap.

Arată din ce în ce mai îngrijorat.

— Suntem oameni în toată firea, continuă el pe un ton mai potolit. E ceva care ne scapă pe moment, dar trebuie să aibă o explicație. Necunoscutul este cheia întregii povești. Eu zic să pornim în căutarea lui. Nu toți

laolaltă, ci în grupuri de câte doi. Așa n-are cum să ne-atace.

— Ei, da, că i-o fi rușine, dă din mână a pagubă regizorul. Dacă scap cu bine, montez o piesă de groază cum n-a mai pus nimeni pe lume în scenă!

Miron Stolerciuc își face auzit din nou glasul plăcut de bariton. Este la fel de liniștitor ca și muzica de la tragerea Loto.

— Vă repet: n-are niciun rost. E-adevărat, am câteva felinare, dar nu fac doi bani noaptea, pe furtună. S-ar stinge imediat. Și chiar dacă am avea lanterne, tot n-am izbuti nimic. Necunoscutul se poate ascunde oriunde, printre ruine sau în lăstăriș. Iar noi am trece pe lângă el de zeci de ori, fără să-l descoperim. Să nu ne amăgim cu vorbe; n-avem încotro și trebuie să rămânem aici, să încercăm să mâncăm ceva și să ne ducem la culcare. La ora zece, lumina electrică se stinge pe insulă. Ar fi bine ca, până atunci, fiecare să fie în patul lui. E inutil să vă recomand să încuiați ușile. Mâine dimineață ne întâlnim din nou și vom vedea ce e de făcut în continuare.

Rareori am participat la o cină mai tristă. Mâncăm în silă, iar câțiva dintre noi nu reușesc să bage nimic în gură și iau câteva sandviciuri la pachet, pentru eventualitatea că li s-ar face foame în cursul nopții.

Pe la ora nouă, mulțumim gazdelor și ne ducem într-un jalnic alai spre camping. În urma noastră se aude cum se zăvorăște de două ori ușa masivă a casei.

7.

Plouă în continuare, dar în căsuța cu numărul 10 e plăcut. Doamna Adriana mi-a pus ceai într-un termos. Vârât sub două pături, sorb agale lichidul fierbinte după ce mai înainte am luat câteva antinevralgice și aspirine. Pentru ca noaptea să-mi fie mai lesne de suportat, am luat și un somnifer. Deja transpir, ceea ce nu e rău deloc. Schimburi curate mă așteaptă pe marginea scaunului pe care Hara l-a proptit în ușă. Oricine își poate da seama că m-am pregătit temeinic să înfrunt ore la capătul cărora organismul meu va funcționa cu maximum de randament. Picăturile de ploaie care bat în acoperișul de tablă mă fac să mă simt și mai bine în acest mic adăpost antiacvatic.

Hara stă pe marginea patului său și-și bălăngăne picioarele vârâte în papuci. Se scarpină, cu o expresie nedumerită, pe sub bluza de pijama.

— De când mama m-a făcut n-am fost amestecat într-o dandana mai mare! Cine să-i fi luat gâtul Suzanei?

Nu-i răspund, așa că își continuă gândurile cu voce tare.

— Vreun pretendent gelos și refuzat. Altceva nu poate fi. Eu nu-i înțeleg pe ăștia. Dacă nu te vrea fata, de ce mai insiști? Ehei, de câte ori n-am fost eu respins! Dacă aș fi procedat și eu ca mișelul de pe insulă, n-ai mai avea cu cine să te-nsori, boier Mladin!

Potrivește fitilele celor două felinare atârnate în cuie. Becul chior din tavan încă mai arde.

— Nu-i zece, oftează Hara. De-abia aștept să treacă noaptea! Tu nu?

Dacă-i răspund, mă ține de vorbă până-n zori. Închid ochii și încerc să ațipesc.

Dar lui Hara cel volubil puțin îi pasă că nu are auditoriu. Trăncănește mai departe.

— Deci, recapitulează el, venim noi aici să ne veselim și să ne culturalizăm. Poate nu mă crezi, dar eu chiar m-am bucurat. Uite, mi-am spus, ai acum prilejul să vezi cam cum trăiau strămoșii noștri. Nu-s chiar ai noștri, se corectează el îndată, dar au venit în contact cu ai noștri și se cheamă că tot aflăm ceva despre cine-am fost odinioară. Sincer: mi-au dat lacrimile când am văzut

vasele din vitrina profesorului. Înseamnă că ăia vechii nu erau deloc proști. Știau. Confecționau. Se preocupau. Aveau un scop. Fiindcă asta-i esențialul în viață: să ai un scop. Dar și noi, cei de azi, avem scopurile noastre. Să-l luăm, de pildă, pe profesor. Mare om! Excepțional! Despre el se poate spune că și-a văzut visul cu ochii. Ce-a vrut în tinerețe, are acum. Și ce-a vrut? Cetatea… cum naiba îi spune? Andrei!

Ascuns sub pături tac chitic.

— …în fine, n-are importanță. Și iată că astăzi a reușit s-o scoată din pământ. A muncit, nu zic, dar a meritat. Și când să stăm și noi lângă un om învățat și să vedem cum am putea ajunge și noi ca el, fiindcă niciodată nu e timpul pierdut, dăm cu nasul în plin mister. Câini care sunt strangulați, actrițe cărora li se frânge gâtul, animale din coșmarurile tale, care urlă mai fioros decât dihania aia din Baskerville. Și, pe deasupra, subsemnatul mai e amenințat și cu extincția. Ei bine, o să-i arăt eu extincție individului cu bilețelele! O să i le vâr pe gât! N-am încă niciun chef să dau un pitac moșului cu luntrea. Și asta nu din zgârcenie. E, însă, mai bine să mai stau puțin pe-aici, să văd ce mai faceți. Cum vă scap din mână, cum v-apucați de prostii.

Sare jos din pat și lipăie cu picioarele goale până la ușă, mai pune un scaun în dreptul ei, verifică zăvorul și revine sub pături.

— Nu cumva ai adormit?

Gura parcă mi-e cusută.

— Dom'le, nu te înțeleg. Pe tine nu te-a impresionat nimic din ce-ai văzut aici? Eu sunt încărcat de priveliști noi, de informații. Simt nevoia de comunicare. Cu cine, însă?

Contenește o clipă din sporovăială.

— Asta a fost o cucuvea. Ptiu, drace! zice el după ce ascultă țipătul unei păsări de noapte. Dar nu e pentru noi. Ce-avem noi cu domnii asasini? Doar mai sunt căsuțe, n-o să se oprească el tocmai la cea cu numărul zece. Uite, dom'le, ce lucruri se pot petrece la sfârșit de mileniu! Nici nu-ți vine să crezi…

Și-i dă mai departe cu vorba, chiar și după ce se stinge becul.

Ca să nu-l mai aud, îmi mai pun un film color.

Astronava pe care o conduc se îndreaptă spre una dintre planetele aflate în afara sistemului nostru solar. Cerul e ca o cortină neagră, spuzită de stele. Nu am prea mult de lucru. Supraveghez din când în când aparatura de la bord, care funcționează ireproșabil. La capătul călătoriei mă așteaptă un concediu de un an. Îl voi petrece, ca de obicei, pe țărmul însorit al unei mări cu apă liniștită și limpede. La umbra unor palmieri, așezat într-un șezlong, voi sirota băuturi răcoritoare aduse de june care susțin că și cu un inel pe deget le este prea cald. Rând pe rând, mă înlănțuie pe după gât…

Îl văd pe Hara aplecat deasupra mea și zgâlțâindu-mă de umeri.

— Andrei! Fantoma!

— Care Andrei? Care fantomă?! mormăi eu sub efectul narcoticului oferit cu atâta generozitate de doamna Adriana.

— Fantoma Suzanei! îmi urlă în ureche Hara. Am văzut-o la fereastră. Mi-a făcut semn.

— Nu plec nicăieri, hotărăsc eu și trag de pături înapoi fără să arunc măcar o privire spre fereastră.

— Uite-o! Iar a apărut! Îmi face semn cu degetul să mă duc după ea!

— Aiurezi, bătrâne! îl asigur eu și mă întorc pe partea cealaltă. De unde fantome într-o cetate grecească? La englezi e altceva. Ăia au sânge albastru. Pot deveni fantome. Lasă prostiile și culcă-te.

Ochii mi se închid de parcă cineva, proptit zdravăn de pomeții obrajilor, ar trage în jos de pleoape cu toată puterea. Nu am niciun interes să nu cooperez cu el.

…Când mă trezesc, afară e încă beznă. În încăpere arde un singur felinar. Îmi simt capul ca pe o minge din care a ieșit brusc aerul. Cu chiu cu vai îmi aduc aminte de cele întâmplate în cursul nopții. Încep să râd pe întuneric, neștiind că, de fapt, râd de unul singur. Mă întorc spre patul lui Hara. Nu-i nimeni sub pături.

Acum mă dezmeticesc rapid. Văd scaunele din fața ușii trase înapoi. Ies din așternut și merg cu picioarele goale până la ușă, pe podeaua negeluită. Zăvorul nu mai e pus. Încerc clanța; ușa se deschide cu un scâncet de pisic zvârlit într-o râpă.

Arunc o privire prin încăpere. E clar, hainele lui Hara au dispărut. A dispărut și colegul meu. Nu mi-e greu

să presupun că împreună.

— Fantoma… Ce naiba spunea de fantomă?

Dar în capul meu este, ca și în Univers, mai multă beznă decât lumină.

Dacă până acum eram acoperit de o nădușeală fierbinte, în clipa de față simt cum mă năpădește o transpirație rece. Îmi scot pijamaua, mă șterg cu un prosop bine uscat și încep să mă îmbrac. Pun pe mine costumul de catifea reiată, iar pe deasupra o haină de ploaie cu glugă. Unde s-o fi dus Hara? Zicea că-l cheamă fantoma Suzanei parcă… Îi făcea semn cu degetul…

Ies, oftând, în burnița rece. Nicăieri, nicio lumină. Nici la casa doctorului, nici la camping. Încotro să mă îndrept? Trebuie neapărat să dau de Hara. Dacă-l amenință vreo primejdie?

Ascultați-mă pe mine, simpaticul omuleț de odinioară, desenat pe ambalajul purgativului Koprol, m-a avut pe mine ca model.

Cu felinarul într-o mână și cu gluga trasă pe frunte, o pornesc prin întuneric.

8.

O iau mai întâi pe drumul de costișă ce duce spre lăstăriș. E o pantă care urcă lin, acoperită cu o iarbă deasă ca peria de pe măsuța mea de toaletă. Merg agale, aidoma sergentului, cu grija să nu întâlnesc niciun colonel. N-aș avea ce mare lucru să-i raportez. În calea mea dau de un țarc unde, vârâți până la gât în noroi, domiciliază doi porci. Mă sprijin de o bârnă umedă și lipicioasă și-i privesc la lumina felinarului. Au un design ispititor. Simțind un suflet milostiv prin apropiere, ignatienii încep să grohăie cu prietenie. La început, mă amuză să le contemplu linia perfectă a șoldurilor, care ar înnebuni orice bucătar capabil să deosebească o carne macră de una grasă. Nici adidașii lor nu-s de lepădat. Dar când caută să-și bage calculatoarele printre ostrețe și să și le șteargă de pantalonii mei, îi reped aspru.

— Hei! Nu credeți că sunteți prea familiari? Ce-s manierele astea? Înapoi!

Șăgalnicele animale se cred încurajate și se freacă de parii de lemn cu și mai mare elan. În semn de prietenie, codițele lor se răsucesc prin aer ca niște sfredele.

N-am avut niciodată aptitudinea de a mă face iubit de lighioane mai mari decât motanul meu, Mecena. De unde și până unde demonstrația asta de simpatie?

— Rămâneți cu bine, șorici ambulanți, le spun eu și-mi reiau drumul prin întuneric. Nu cred că mai am febră. Somnul mi-a pierit și el. Mai cunosc eu pe cineva care, de câte ori vrea să facă o noapte albă, ia somnifere.

— E mai ceva decât cafeaua, susține el. Și nici nu trebuie să le pregătești. Le iei gata din cutiuță.

În urma mea se aude un guițat nostalgic. Sunt însă neîndurător.

Nu fac câtiva pași că dau de un alt țarc. Cam îngrădiți trăiesc unii pe Insula zorelelor! Sub un acoperiș de carton gudronat rumegă meditativ o vacă. Între timp, ploaia a încetat și o lună rotundă trimite razele soarelui spre noi. Vaca mă vede, iese din adăpost, se uită la astrul nopții, îi trage un muget în semn de salut și, când m-aștept mai puțin, se repede în mine. Dacă n-aș fi iute de

picior ca să mă dau înapoi, numărul toreadorilor uciși fără somație ar crește cu o unitate.

— Ho! Ce te-a apucat? A dat strechea-n tine?

Nici n-aș fi știut că mă pot adresa atât de exact unei vaci. N-am mai rostit expresia asta de la cinci ani când, fiind la țară, un partener de joacă, plin de ingeniozitate, m-a îndemnat s-o spun pedagogului din sat. Ca urmare am învățat și cuvântul „scatoalcă”.

Vaca își înfige cornul într-o ulucă. O altă vorbă care îmi vine în memorie din vremuri străvechi.

— De ce te-or fi adorând indienii? Nu văd la tine decât profanul, nu și sacrul, apostrofez eu de la distanță animalul care se zbate să-și smulgă cornul de vânătoare.

Mă cărăbănesc mai înainte ca să pornească după mine cu gardul în cap.

Frumoasă și instructivă plimbare sub lună.

Dar aici ce mai e?

Alt țarc. Cu viețăți mai pașnice; două capre. Fără să se sinchisească de faptul că sunt observate, pasc înverșunate din fânul de curând cosit. E bine ca din când în când să mănânci ceva vegetal. Ele o fac cu o asemenea poftă, încât mai că-mi vine să sar pârleazul și să mă alătur lor. Aș fi, neîndoielnic, un concurent redutabil. Apoi, sătul de-atâta clorofilă, m-aș face covrig în jurul unui țăruș și aș uita de toate.

Piei, ispită!

Înainte, nobile călător!

Nu mai e mult până în vârf când se stârnește din senin un vârtej gata-gata să mă ia pe sus și să mă înșurubeze în văzduh, ca pe burghiul unei bormașini. Cu multă caznă reușesc să m-apuc de-un măr de lângă drum și să mă țin zdravăn. Ori scăpăm amândoi, ori o luăm brambura spre înălțimi, contrariindu-i pe radiștii din întreaga lume. Vijelia e însă scurtă, ca un sărut într-o căsnicie unde s-a sărbătorit nunta de aur. Mă las să cad, istovit, la poalele pomului.

Cam multe pericole în numai câteva minute. Iar de Hara, nici urmă.

Ia, mai bine, să fac întoarsă a mea cale. Nu de alta, dar o cucuvea graseiază pe unde medii și n-am chef să aibă vreo legătură cu mine partitura pe care o intonează cu atâta acuratețe.

Totuși, prietenul anevoie se cunoaște. Mă ridic de pe jos și o iau din nou spre creastă unde, chiar în vârf, începe

lăstărișul. Plimb felinarul de colo-colo. Tufișurile nu se prezintă chiar atât de dese. Or fi fost, poate, odinioară imposibil de străbătut, dar nu și acum. Nici panta nu e atât de teribil de înclinată. E perfect accesibilă unor alpiniști antrenați în Mont Blanc. De pe povârniș văd, cam la o sută de metri, fluviul. Curge nepăsător sau lenevește. Cine să-i ceară socoteală?

Ce caut aici? Dacă în desiș se ascunde vreo dihanie născută în apă și care trăiește pe uscat visând să zboare în capul celor prea curioși? Frumos i-ar mai sta unui ziarist român între fălcile unei lighioane apocaliptice! Ce trosnet de oase, ce sânge șiroaie!

De fapt, ce vreau să găsesc? Niciun criminal n-ar dârdâi printre plante agățătoare de haine. Hara să se-aventureze pân-aici? Da' de unde! E prea descurcăreț ca să se lase târât de întâmplări imprevizibile. Dacă am fi trăit pe vremea războiului de o sută de ani, eu aș fi participat din leagăn și până la adânci bătrâneți la toate campaniile, pe când el ar fi fost scutit din prima zi pe motiv că are platfus.

Și totuși, oricât ar fi plouat, îmi dau seama că pământul a fost răscolit de cineva. Om sau fiară? Prefer, bineînțeles, varianta om, deși nici asta nu are întotdeauna 12 rezultate exacte. Cel mai bine e să nu dau de nimeni sau, cel mult, de Hara.

Stelele-n cer se-aprind și se sting potrivit unui cod pe care nu-l pricep. E oare vreun sistem de avertizare?

În sfârșit, după ce o creangă îmi tatuează pe obraz o inscripție gen „Vezi ce pățești dacă nu ești atent?”, descopăr și cauza urmelor de pași. Prin lăstăriș se deschide o cale liberă unde se zărește o scară săpată în stânca de granit, cu trepte și balustradă de lemn. E o construcție recentă, de-aceea probabil n-a amintit-o profesorul în explicațiile sale. La capătul scării abrupte, în apă, se zărește plutind ceva. O fi monstrul care a urlat? Cadavrul unui om? Încep să mă treacă iarăși sudorile reci, dar trebuie neapărat să aflu ce e acolo. Dac-aș chema ajutoare? Pentru ce? Poate jos nu e nimic. Nu m-aș face de râs? Haide, boier Mladin, dă-ți drumul la vale cu maximum de prudență și iscusință ca să nu-ți frângi gâtul.

Cobor primele trepte ca într-o joacă. Nici pe scara de la Operă n-aș avea o alură mai degajată. Prea multa încredere în mine însumi mi-e fatală. Alunec pe o frunză udă și cleioasă. Câțiva metri îi străbat icnind. Când nu mă

lovesc la genunchi, îmi izbesc coastele. Dacă am pietre la rinichi, cred c-au luat-o din loc. Izbutesc să înșfac balustrada care îmi trecea prin fața ochilor ca stâlpii de telegraf când ești într-un rapid în mișcare. Nici cu prenadez nu m-aș atașa de ea mai sigur. Cel mai mult mă bucură c-am salvat felinarul. Din depărtare, ca de pe altă lume, aud mugetul vacii, guițatul porcilor și behăitul caprelor. Poate e un salut de bun rămas.

Ajuns la capătul scării, sunt gata să cad din nou de uimire. De un mic ponton e legată barca familiei Stolerciuc. Cine a adus-o aici? Și pentru ce?

Inima nu-mi dă ghes să urc scara înapoi. Dacă tot am ajuns până aici, mai bine duc barca la locul ei.

Îmi dau drumul în ambarcațiune drept pe o vâslă care se găsește pe jos. Lopata se ridică în aer și mă pocnește în nas. Fosele nazale mi se umplu de un lichid care, de obicei, circulă după sistemul Harvey. Noroc că nasul meu nu mai are de mult linia clasică preconizată de tratatele de frumusețe masculină: în copilărie a fost zdrobit mișelește de o minge de oină. Eram în curte, băteam afurisita aia de minge de un perete și o prindeam când cu o mână, când cu alta. Un nefericit de coleg a trecut pe stradă și m-a zărit prin gard.

— Salut!, mi-a zis el și a trecut mai departe.

Buna creștere mi-a jucat multe feste în viață.

— Salut!, i-am răspuns eu surprins și mi-am îndreptat instinctiv privirea spre gard, uitând să mai prind mingea care tocmai ricoșase din perete.

De-atunci am eu nasul unui boxer cu vechi state de serviciu.

După ce-mi revin, mă uit gânditor la vâslă, dar nu o rup și nici nu o arunc, cum poate ar fi procedat altcineva mai puțin calm. Am nevoie de ea, fiindcă nu știu să manevrez o barcă prevăzută cu motor decât dacă dau la rame.

E prima oară când străbat un fluviu într-o joncă. Oricine ar crăpa de invidie văzând cu ce dexteritate mă descurc.

— Andrei! Tu o să ajungi marinar, mi-a prezis un țăran când eram mic, observând ce îndemânatic navigam, într-o covată a bunicii, pe iazul comunal. Păcat că intransigenta bătrână a curmat din fașă o carieră prodigioasă.

Încep să dau ocol insulei, care pare un cetaceu uriaș și adormit. De obicei, când se trezesc, astfel de specimene sunt atât de hulpave încât înghit fără discernământ tot ce li se ivește în preajmă. Urât nărav și nimeni n-a reușit să le dezbare de el.

Deocamdată însă, monstrul doarme.

Undeva, departe, trece un vapor cu toate luminile aprinse. Sirena lui sună ademenitor. Ce-ar fi să pornesc spre el? Mi-ar oferi oare ospitalitate dacă aș urca pe scara metalică și m-aș ivi pe punte? Ce vânzoleală aș stârni! Cine ești? De unde vii? Ce gânduri ai? Vrei să rămâi aici pentru totdeauna?

Sirena se mai aude încă o dată, rugătoare ca glasul unei fete pe care, la o petrecere, n-a invitat-o nimeni la dans.

Ca să mă hotărăsc, fac iute un recurs la metodă.

— Pa și pusi, zic eu. Nu ține.

Am început să obosesc. Bag vâslele în apă la intervale de timp tot mai mari. Bine măcar că nu sunt valuri.

Ca pentru a mă contrazice, un curent smulge barca de pe direcția pe care i-am imprimat-o, o răsucește de câteva ori după care o repede între două stânci aflate chiar lângă mal, înțepenind-o ca într-o menghină. Scot o vâslă din locașul ei și încerc să scap din încleștare. Dacă împing în stânca din dreapta, barca se apleacă spre stânga și ia apă. Aceleași consecințe sunt dacă procedez invers.

N-am încotro și sar în fluviul care, aici, nu-i mai adânc de-un metru. Din fericire apa nu e prea rece. Vreau să cred că e și curată. Am ajuns odată seara la mare cu niște amici. Neavând răbdare până dimineața, ne-am dus pe țărm la miezul nopții și am făcut o baie. Când ne-am întors la hotel, am înțeles de ce unul dintre noi, care ne adusese cu mașina, se văita că îi intrase în toți porii mirosul de benzină. Făcusem baie într-o pată de păcură.

După ce eliberez barca, urc din nou în ea, scot apa cu ipsolul găsit sub o bancă, îmi storc pantalonii și îi dau din nou drumul mai departe. Luna s-a ascuns în nori și a început iarăși ploaia. Mai am doar puțin până la debarcader. Distanța o străbat cu spaima în suflet ca nu cumva să mă răstoarne vreunul din valurile stârnite pe neașteptate. Cu ce-am supărat stihiile? Pe cine-am ponegrit? Oare m-am uitat urât la statueta lui Poseidon din vitrina profesorului?

În sfârșit, e ora H: începe debarcarea. Mă cațăr pe scândurile ude julindu-mi palmele în niște cuie bătute de un tâmplar visător. Leg barca de un inel metalic, cu un nod al armatei terestre.

Nu mai are niciun rost să-mi storc hainele: sunt ud până la piele, iar temperatura îmi crește așa cum crește în deșert căldura când se ivește soarele.

Expediția mea a eșuat: n-am dat de Hara!

Ce să fac? Să urc la camping, să mă schimb și să mă vâr în pat? Sau mai bine să fac înconjurul insulei, de data asta pe mal?

A doua alternativă mi se pare cea mai potrivită pentru mine, fiindcă e cea mai tembelă.

O pornesc printre sălcii, salcâmi, tufe de scaieți. Ca un delegat de la patrimoniul național însemn arborii rari pentru a fi protejați și declarați monumente ale naturii.

În locul unde începe lăstărișul, fac întoarsă a mea cale, calc pe-o creangă cu piciorul stâng, iar cel drept intră sub respectiva ramură.

Evident, urmează o prăbușire spectaculoasă.

Filmată cu încetinitorul, ea arată astfel:

Mai întâi, chipul meu exprimă o adâncă surpriză.

Apoi, speranța că poate, totuși, n-o să cad.

Din nou, înțelegerea și resemnarea că prăbușirea e iminentă.

În clipa aceea, mâna dreaptă se avântă în sus cu felinarul.

Corpul execută o întoarcere de 90 grade spre dreapta.

Aterizarea se face la loc fix, cu mâna stângă într-un mărăcine.

Urmează un șoc ca și cum trupul meu s-ar simți catapultat în slava cerului.

Un țipăt înăbușit.

Liniștea coboară din nou.

Pe chipul meu – expresie de triumf: am salvat felinarul!

Îmi smulg mărăcinele din carnea care nu mai e atât de fragedă ca în copilărie și pornesc șchiopătând spre debarcader, sugându-mi sângele care-mi curge din palma stângă.

Barca e la locul unde am lăsat-o; trec mai departe.

Peste tot – mormane de frunze din mai mulți ani, crengi rupte de vijelie, noroi.

Din apă țâșnește un pește care cade la loc plescăind.

— O fi visat urât, mormăi eu.

Înaintez, simțind în nări un binecunoscut gâdilat rău prevestitor. Strănutul meu sonor sperie un stol de păsări dintr-o salcie. Deasupra mea se revarsă un potop de picături.

— Tipic fenomen de redundanță, constat eu placid. Doar plouă. Ce mai era nevoie de alți stropi?

Strănutul îmi încetează când în fața mea răsar două matahale. Au cam trei metri înălțime. Nu vitejia mă îndeamnă să n-o iau la fugă, ci indiferența. M-am săturat de ploaie, de vânt, de zgârieturi și lovituri. Nu-mi mai pasă de nimic.

— Care ești acolo? le strig eu.

Uriașele arătări nu răspund nimic și nici nu se mișcă din calea mea. Dacă aș avea o bâtă, le-aș croi câteva ciomege să se-nvețe minte să fie politicoase.

Adio, arme! N-am!

Cu felinarul întins înainte, mă apropii de giganți. Cu toate suferințele pe care le-am îndurat, nu pot să nu izbucnesc în râs.

Il s'agit de două sperietori de ciori confecționate cu mult dichis. Înseamnă c-am ajuns în bostănăria profesorului.

Sunt extraordinar de mândru că nu mi-a fost frică de ele. Extraordinar de mândru!

În apropiere se înalță coliba unchilor Tom și Jerry. E acoperită cu stuf. N-ar fi rău s-arunc o privire înăuntru.

Pe jos e așternut un braț de paie cam umede. Mai sunt câteva cutii de conserve desfăcute, câteva mucuri de țigări și o bucată de pâine. Într-un colț zace o revistă mototolită. O iau și încep s-o răsfoiesc la lumina chioară a felinarului. Multe ilustrații de pe tot globul.

Un nou avion de bombardament cu performanțe incredibile va fi în curând în producție de serie. Poate fi transportat într-o sacoșă.

Un savant declară că racheta pe care o are în fază de proiect nu-și greșește ținta nici măcar cu un metru liniar. Iată o veste ce mă lasă mai liniștit.

Dintr-o fotografie, un grup de copii negri, cu burțile supte și ochii mari, îmi reproșează parcă faptul că tratez cu atâta dispreț colțul de pâine de la picioarele mele.

Într-o alta, o încăierare cu pistoale mitralieră pe o stradă dintr-un oraș asiatic.

Ce chestii se mai petrec pe planeta albastră!

Pe o întreagă pagină, un chip de o suavitate care parcă ar vrea să contrazică toate ororile de pe lume: nu știu ce actriță în rolul Ofeliei.

Pe o altă pagină e Brigitte Bardot în plenitudinea formei și formelor ei, culcată goală pe o plajă însorită. Să nu mi-o luați în nume de rău, dar tare mi-ar plăcea să mă aflu în preajma ei cu o căldărușă și o lopățică…

Arunc revista și ies din nou în ploaie.

Nici urmă de asasin.

Nici urmă de Hara.

Iar de fantomă, nici atâta.

Oare cum trebuie să te comporți când întâlnești o stafie?

Dacă ar fi după englezi, mai întâi o saluți și te recomanzi. O întrebi „Ce mai faci?"

La care ea îți răspunde „Ce mai faci?"

Apoi fiecare își vede liniștit de drum.

Ar mai trebui să vizitez și ruinele cetății.

N-o mai iau pe treptele de piatră pe care am urcat la amiază, când am venit pe insulă. Apuc de-a dreptul prin iarba lunecoasă. Ca să mă mai încălzesc încep să alerg. Curând gâfâi ca o locomotivă în pragul scoaterii din uz. Când s-ajung la agora, calc într-o băltoacă, patinez și mă rostogolesc pe burtă vreo douăzeci de metri. O clipă cred c-am orbit, fiindcă nu mai văd nimic, apoi înțeleg despre ce e vorba și-mi șterg noroiul de pe ochi.

Mai întâi în coate și-n genunchi, apoi numai în genunchi și în sfârșit în picioare. Ajung din nou la coloane. Am senzația că de după fiecare mă urmărește cineva gata să mă mai bage într-un bucluc. În firide se ascund, cu siguranță, ființe care chicotesc văzându-mă cum bâjbâi prin coclaurile astea în loc să dorm. Genunchii îmi sunt juliți, nasul zdrobit, coatele rănite, hainele făcute ferfeniță și pline de noroi. Iar eu mă plimb printre ruine cu un felinar în mână ca să descifrez tainele Universului…

Într-un oraș de un milion de locuitori, ar fi mai puține primejdii decât aici. Într-un sat cu 100 de case ar fi mai multă liniște și armonie. Parcă tot răul lumii s-a adunat pe-această insulă unde nimic nu mai e normal. Totul și-a ieșit din țâțâni. Am început să mă satur de urlete, de cioturi în nas și mărăcini sub unghii. M-am săturat de conspirațiile din jurul meu. Obiecte și oameni

complotează împotriva mea și vor să mă nimicească. Mi-e dor să stau pe veranda unei vile de munte, înfășurat în pleduri, trântit într-un șezlong. Munții să fie înzăpeziți și să aud strigătele vesele ale schiorilor. Vreau pace. Și să ningă, să ningă până când s-or astupa toate păcatele lumii în care ne naștem. Să nu ne mai găsească nimeni o sută de ani și când or da de noi, să se bucure că ne descoperă atât de curați și de frumoși.

Dar parcă pentru Andrei Mladin poate fi undeva liniște? El trebuie să dea de urma colegului său. Cel care îl ia mereu peste picior. Au venit împreună aici. Împreună trebuie să plece. Doar n-o să ia de mână statuia asta și o să se urce cu ea pe vapor. Ce chestie! Statuia își mai și bate joc de el! Închide un ochi și-l invită la dans. Se rotește. Nu se poate! Am halucinații! Îi dau repede drumul la mână. Prea târziu. O lespede se lasă și mă prăbușesc în întuneric ca pe-un tobogan. Felinarul se stinge. Aud un zgomot deasupra mea. Ridic ochii. Cerul nu se mai vede. Statuia a revenit la loc.

9.

Nu-s piroman, dar uneori am asupra mea chibrituri.

Cu mâna care nu-i tăiată în geamul spart al felinarului potrivesc fitilul și apoi îl aprind. După aceea scot batista, îi arunc o privire circumspectă, o vâr înapoi în buzunar și rup o fâșie din cămașă ca să-mi înfășor mâna stângă. Pansamentul ar face-o să strâmbe din nas pe cea mai nepricepută soră medicală. Sunt ca un partizan care a evadat de la dușman și, deși nu mai are nici mâini, nici picioare, vrea să pornească din nou la luptă.

De-abia după ce-mi acord primul ajutor încerc să mă dumiresc unde am nimerit. Lumina palidă a felinarului îmi deslușește că mă aflu într-o încăpere cu pereți ca de piatră, fără niciun desen sau ornament. Mă uit în sus. Până la tavan sunt vreo trei metri. Cum s-ajung pân-acolo? Și chiar dacă m-aș cățăra ca un păianjen pe firul lui, cum să răsucesc mecanismul care să miște statuia și să-mi lase liberă calea de acces? Iată unde m-a dus întotdeauna cordialitatea. Văd o mână întinsă spre mine și imediat vreau s-o strâng.

Oare aici e ascunzătoarea ucigașului? Nu-mi vine să cred. În colbul fin de pe jos nu sunt decât urmele mele. Asta mai înseamnă că nici profesorul n-are încă știre de ingenioasa capcană. Ce-o să se mai bucure când o să-i spun! Oare o să mai am prilejul? Penibil gând…

Într-unul dintre pereți este o deschizătură prin care m-aș putea strecura fără dificultate. Însă flacăra felinarului nu pâlpâie, ceea ce înseamnă că respectiva ieșire nu comunică în exterior.

N-am altă soluție decât să pășesc prin deschizătura din zid. Străbat fără grabă un coridor de vreo trei metri lungime și lat de un metru. Pereții sunt în continuare de o simplitate monahală. Doar praful se ridică de pe lespezile mari așternute pe jos. Coridorul dă într-o încăpere puțin mai mare decât precedenta și o țâră mai înaltă. Ciocănesc în pereți. Nu sună niciunul a gol. Ies într-un alt coridor, mai lung decât primul. Nu mă mai interesează să aflu cât măsoară fiindcă pe lângă picioare îmi țâșnește, într-un cros balcanic, un podgheaz de șobolani. Câțiva se opresc în capăt, se întorc și mă ațintesc cu ochi roșii. Apoi dispar

într-o foşgăială care face ca pe șira spinării să-mi gliseze o piatră ponce.

Ajung și eu la capătul coridorului. Aici se desfac două căi. Pe care s-apuc? Dau prioritate de dreapta unui șobolan din ariergardă și o iau și eu la întâmplare după el. Iată încă o dovadă irefutabilă a originii animale a omului!

Mai trist e că mă doare tot mai tare piciorul. Iar sângele din rana de la mână nu încetează să curgă. Arunc bandajul și îmi fac un altul tot dintr-o bucată de cămașă. Dacă mă mai pansez de multe ori, rămân în pielea goală. Aud cu silă cum șobolanii s-au repezit asupra cârpei aruncate și-o morfolesc lacomi.

Poposesc într-o altă încăpere, uşor boltită și cu patru deschizături laterale. Ies la întâmplare prin una, trec printr-un scurt coridor și dau de o altă cameră, tot cu patru intrări sau ieșiri, cum vreți să le spuneți. De-acum m-am lămurit: sunt într-un labirint. Numai printr-o întâmplare mai pot să scap de-aici. Doar din inerție încep să mă șterg pe pereți cu bandajul ca să las urme. Curând îmi dau seama că asta nu mă ajută mai mult decât scuzele chirurgului adresate unui pacient operat de rinichi și suferind, de fapt, de apendicită. Uneori trec de mai multe ori prin aceleași încăperi și coridoare, ca și cum m-aș învârti în cerc, pentru ca deodată să parcurg locuri pe unde n-am mai călcat – mitul întoarcerii eterne funcționează ireproșabil.

Trăiesc și un teribil moment de suspans. În calea mea se ridică pe neașteptate o movilă. Din acel morman își face apariția un cap turtit care începe să se legene sâsâind. Nu-i chiar marele șarpe, dar tot mă trece un fior ca atunci când pui mâna pe un fir electric neizolat. Târâtoarea, de bună seamă, n-are nimic de împărțit cu mine. Își leagănă tărtăcuța stupidă – pe locul 3 în schema de evoluție a inteligenței – și-și aduce aminte, poate, ce isprăvi a făcut până a fost repartizată în acest azil unde trage să moară. Are cu siguranță nevoie, printre alți medici curanți, de un oculist, fiindcă nici nu m-a zărit. N-am văzut lângă ea niciun pahar cu proteză dentară, așa că nu m-ar mira dacă ar solicita și asistența unui stomatolog. Bine că n-am dat nas în nas cu vipera cu horn. Bat în retragere și însemnez încăperea pentru ca nu cumva să mai intru în ea.

Gazul în lampă e tot mai puțin. Nu mă consolează ideea că pe întreaga planetă e penurie. Dintre câți sori se formează în Univers acum, nu e niciunul atât de generos

încât să-mi dea și mie puțină lumină? Ce-o să mă fac când o să rămân fără ea? O să mărșăluiesc izbindu-mă de pereți până când o să mă prăbușesc în vreun ungher unde mă vor încolți șobolanii?… Felinarul poate fi folosit ca o armă. Cât timp am să pot să le dau în cap cu el? Mai întâi îi vor devora pe cei căsăpiți. Iar când pleoapele or să-mi cadă grele de somn, se vor repezi la mine. Unul dintre ei o să-mi sfâșie carotida. Și asta va fi totul. Andrei Mladin a murit la datorie… E primul ziarist care-o pățește așa?

Sunt aidoma unui chiriaș cusurgiu în căutare de locuință. La nici una nu mă opresc.

Încăperea în care mă găsesc este cea mai mare dintre toate de până acum. Pereții nu mai sunt ca ai unei chilii de schivnic: au mozaicuri. E cea mai frumoasă expoziție de mozaicuri pe care am văzut-o vreodată. După vizionare, vizitatorii sunt rugați să se prezinte în sala de oaspeți unde vor fi executați.

Am ajuns la capătul răbdării. Încep să țip la chipurile de pe pereți.

— Cât poate să-ndure un om? Până unde poate fi el schingiuit și batjocorit ca să fie înfrânt și să-și plece capul și să ceară iertare călăilor? Răspundeți! Hai!

Apropii felinarul de mozaicuri. Unul îl reprezintă pe Agamemnon măcelărit de consoartă și de concubinul ei, însă marele comandant de oști are figura impasibilă a cuiva căruia i se pun prișnițe. Nici Ahile la căpătâiul lui Patrocle nu pare mai sfâșiat interior decât un tată a cărui odraslă întârzie să apară de pe maidan. Iar Aiax își străpunge pieptul cu sulița ca și cum ar vrea să probeze calitatea metalului. Sisif, cel puțin, e-un șmecheros de bulevard. Împinge bolovanul ca și cum ar fi gol pe dinăuntru. Deoarece și mie mi s-a făcut sete, sunt tentat o clipă să fiu solidar cu Tantal. Dar și acesta are o mutră de pehlivan îmbrăcat într-o haină cu pulpane largi și cu multe buzunare unde pot fi ascunse șipuri cu licori îmbietoare.

Băieții ăștia n-arată cât îndură. Mi se face rușine de izbucnirea mea de dinainte. Grecii antici m-ar fi aruncat de pe stânca Tarpeeană chiar dacă aș fi demonstrat depășirea cu mult a vârstei la care se exersa în Sparta căderea liberă a corpurilor.

N-am fost într-o etuvă dar nu cred că hainele mele s-ar fi uscat mai repede acolo. De zăpușeală am gura uscată și ochii îmi sunt împăienjeniți. Încă puțin și trupul meu

ajunge la incandescență. Chiar dacă un ziarist umblă mult, au început să mă doară picioarele. Am căpătat febră musculiță, cum ar zice un cunoscut calamburgiu, pe numele său Roșcanu.

În fundul încăperii e, însă, și-o statuie. A cui o fi? Nu văd prea bine. Mă duc mai aproape de ea. Drace! Are un chip pe care-l cunosc. O frunte bombată cu o cicatrice abia vizibilă, părul strâns în coc, ochi plini de căldură…

— Adelaide! șoptesc eu în extaz.

Un grec care se respectă ar face imediat o hecatombă de boi ca să-i jertfească minunatei creaturi. Eu din ce s-o fac? Din șobolani?

— Nu sunt Adelaide, îmi zâmbește statuia. Mai gândește-te.

Parcă aud metronomul de la „Cine știe, câștigă”.

— Doamna Adriana! zic eu străfulgerat. Ce faceți aici? Nu vă e teamă de zăduf?

Tânăra femeie clatină mustrătoare din cap. De fapt, totul se învârtește cu mine. Observ, totuși, că femeia n-are brațe. Or, ultima oară când am văzut-o, doamna Adriana avea brațe… Înnebunesc! Nu mai înțeleg nimic!

— Afrodita?! zic eu la întâmplare. Sora ei geamănă?

— Nu, Mladin.

— Mă dau bătut. Nu știu. Dar dacă mă ajutați să ies de-aici, vă jur că vă aduc înapoi brațele. Sunt convins că vă trebuie. Măcar la tricotat.

— N-am nevoie de ele. Mai ales că știu unde sunt.

— Dar cine ești matale care știi atâtea, dacă nu vă e cu supărare?!

— Ariadna.

Acum chiar că mă-nfurii.

— Aha! Doamna Ariadna! Și ce cauți, mă rog, dumneata aici? Rostul dumitale e să stai la intrarea în labirint, nu în mijlocul lui sau unde ne-om fi aflând și să-i ajuți pe cei pe care îi iubești. Am auzit că ai vaste disponibilități. Asta-i bună! Minotaurul colindă pe insulă, răpește bărci și fură fotoreporteri, pardon, invers, asasinează actrițe și scrie bilete de amenințare, iar dumneata stai la căldurică și nici nu-ți pasă de chinurile oamenilor. Frumos, n-am ce zice! Asta e abdicare de la datorie. Sau poate vrei să spui că nu trebuie să mă mai agit și că, de fapt, aici e locul cel mai liniștit de pe pământ? Ce vrei să fac aici, ai? S-ajung și eu o zugrăveală pe perete? Mai sunt locuri libere, ceea ce înseamnă că

numărul bărbaților proști nu e atât de mare pe cât se crede îndeobște. Și cum ai vrea să mă imortalizezi? O sticlă de votcă să-mi ciugulească ficatul? Sau un individ de la marochinărie să fie interesat de pielea mea și s-o și obțină? Ah, am uitat, voi, grecii, sunteți surâzători în suferință. Ce-aveți ascuns în suflet, arta voastră nu spune. Am mai citit și noi câte ceva, cucoană! Ce vrei? Spune! Să iau o suliță și un topor și să țopăi cu ele în mână? Sau să mă bâțâi cu un disc care m-ar cocoșa? Să omor lei mai iute decât aș strivi muște? Ei bine, madam, cu mine nu se prind schemele voastre. Eu fac parte dintr-o altă civilizație. Câtă viață a mai rămas în mine, am să încerc s-o salvez… Trebuie să-l găsesc pe Hara. În primul rând pe Hara. Poate și pe ucigaș. Am eu o răfuială cu el. Am o răfuială cu toți cei care se dau la oameni. Ce zici de asta? Taci? Nu-ți convine?

Femeia mă privește mâhnită și nu spune nimic.

— Ai amuțit? mă dau și mai aproape de ea.

Sunt pe punctul de a nu mai ține cont de nimic și de a lăsa să se reverse din mine un val de injurii. Dar deși n-am fost crescut nici la Eton, nici la Cambridge, mă înfrânez imediat și roșesc numai la gândul că puteam să fiu atât de ireverențios. Nu înjur din pricini mult mai simple. În copilărie, de câte ori veneam de la joacă, ai mei mă puneau să le spun ce expresii am mai auzit. Aveam două caiete: unul frumos, dictando și un altul maculator, cu foi urâte și poroase. În primul notam expresiile ce pot fi folosite în societate și în celălalt – pe cele interzise. Mai am și acum coșmaruri ca nu cumva să încurc caietele.

Mă dau cu demnitate câțiva pași înapoi până când figura statuii se estompează, îmi aranjez ținuta și rostesc cuviincios:

— Iertați-mă, doamnă. M-am cam smintit. Toți mă mint. Care cum mă vede, mă bate. Sau îmi face șicane. Până și un mărăcine m-a înțepat îngrozitor. În mâna stângă am cioburi de sticlă afumată. O să le păstrez pentru prima eclipsă. Încă o dată, scuzați-mă că v-am deranjat. Acum am înțeles. Fiindcă Tezeu v-a părăsit, ați găsit un minotaur și cu el ați întemeiat o căsnicie durabilă. Uneori îi permiteți să iasă la vânătoare de oameni. Dacă m-ar fi așteptat pe mine, ar fi fost mai câștigat. N-avea de unde să știe că vin. Dar parcă se aude un zgomot. S-ar putea să se întoarcă și n-aș vrea să intre la bănuieli. Un soț gelos e mai periculos decât o locomotivă care se îndreaptă spre

tine tocmai când ți-ai prins piciorul în macaz. Vă părăsesc, scumpă doamnă! N-am să vă uit niciodată! Asta înseamnă pentru mine foarte puțin, din moment ce am să mă curăț dintr-o clipă în alta…

Un hohot de râs! Lugubru! De fapt, ecoul unui hohot de râs. Andrei Mladin s-a țicnit! Locul lui de la revista *Flacăra* rămâne liber. El a intrat, dragi ascultători, într-un oraș necunoscut și s-a crezut într-un labirint. A atacat o femeie străină, deoarece pe soțul ei îl chema Mino Ta Uru. A fost prins și băgat în cămașă de forță. Continuă să delireze și în acest reconfortant veșmânt produs de firma Canora! Și, dragele mele, nu uitați! La munte sau la mare, folosiți cu încredere crema Menol! Parol!

Halucinez! Genunchii mi-au devenit moi, ca după o operație de menisc. Dacă trupul meu s-ar afla în preajma soarelui, i-ar ridica temperatura. Dar trebuie să mă țin drept. Așa… Uite că se poate. Fii fără grijă, dacă afară cade atomica, tu scapi. Vezi ce șansă ai? Pe planetă – pustiu. Cenușă. Radiații… Iar tu – în mijlocul unei civilizații intrată în epopei. Nu. Nu așa te pot îndemna să mergi. Ai fi în stare să-mi faci figura și să rămâi întins pe lespezi. Mai bine încerc cu tine altfel… Ascultă, Mladin! Afară e minunat. Nu a căzut nicio bombă și nici n-o să cadă. E și mai minunat că vreo câțiva dintre miliardele de oameni de pe planetă te așteaptă pe tine. Pe tine și numai pe tine! Hăbăucule! Ești mai important pentru ei decât oricare altcineva. Ține-te drept! În viață nu dezamăgesc decât ticăloșii. Tu nu poți să-i înșeli pe alții! Așa… Sprijină-te de peretele din stânga cu umărul. Te înțeleg, ai obosit. Îți dau voie chiar să aluneci de-a lungul lui. E bine, băiete, e bine. Odihnește-te! Mai stai o clipă… Acuma însă sus! Nicio discuție. De la mirmidoni până la infanteria din care faci parte, nimeni n-a refuzat să execute un ordin. Îți mulțumesc, băiete! Așa te vreau, bătrâne aiurit! Încă un pas! Încă unul. Excelent! Chiar dacă nu te vede nimeni, tot e important cum mori. Fii demn! Mai ai încă puteri! Bravo! Dar tu ai norocul să fii sub ochii multora. Auzi cum strigă tribunele? Mla-din! Mla-din! Mla-din! Dă-i drumul mai departe! Chiar dacă tribunele sunt în tine. Există întotdeauna o salvare! Măcar în proprii tăi ochi! Nu-ți fie teamă și nici scârbă de șobolani. Lasă-i să te privească. N-ai să te prăbușești! Tu n-ai să cazi! Stângul! Dreptul! Stângul! Dreptul! Ești pușcaș mitralior, băiete! Nu te lăsa! Nu-te-lă-sa!

Ce brambureală! Unde mă mai aflu? De-abia mai știu cum mă cheamă. Unde-am ajuns? Și ce-i cu această larmă? Arunc privirea-mi jos. Și ce văd, dară?!

Prin colb înaintează cu maximum de viteză câteva divizii blindate de furnici. E o coloană lungă al cărei sfârșit nu-l zăresc. Furnici. Într-o coloană perfectă. Atacă un mușuroi? A murit un cintezoi? Dar ce să caute furnicile aici? Ele stau mai la suprafață unde fac cărăușie cu saci cu făină și se ceartă cu greierii… Dar cum? Regina bătăliilor rămâne în urma blindatelor? Ia-te după ele, Mladin! Dacă le urmărești, afli drumul spre ieșire. Nu le strivi, dragele de ele, nu le strivi! Fiecare are o misiune anume pe care trebuie să și-o îndeplinească. Vezi o geană de lumină? Acolo trebuie să ajungi. Dă-i bătaie, băiete, dă-i bătaie! N-auzi? Cântă cocoșii. Ai izbândit! Acum e ceasul tău! Ridică-te din beznă…

10.

Ieșirea nu-i prin Sărindar, ci printr-o mică gaură în pământ, pe care o lărgesc săpând cu mâinile. Ce-mi mai pasă că mi le însângerez și mai mult? Cu un excavator treaba n-ar fi durat niciun minut. De multă vreme mi-am propus să am în permanență unul rabatabil asupra mea, dar nu bag la cap. În sfârșit, ies la lumină ca o cârtiță uriașă. Clipesc din ochi de câteva ori ca să mă mai familiarizez cu strălucirea soarelui. Astrul e în plină formă: încinge încă din primele ore ale dimineții. Mă aflu într-un desiș prin care îmi fac loc cu greu și sfâșiindu-mi și mai tare hainele. Nu numai că n-aș mai putea găsi pentru ele niciun cumpărător de ocazie, dar nici gratis n-ar vrea să le mai ia careva.

Mai înainte de-a părăsi zona, le spun furnicilor:

— Aplicație ușoară, fetelor! Și mulțumesc!

E aproape ora șapte dimineața. Insula pare nelocuită. Se zăresc doar urmele unei civilizații dispărute. Singurul supraviețuitor al unui cataclism iese din pământ să-și vindece rănile.

O iau încet spre camping bălăngănind în mâna dreaptă felinarul. În aer plutește mireasma ierbii curățate de ploaie. Pe fluviu plutesc câteva vapoare. Deasupra lor, un stol de pescăruși face exerciții de zbor la joasă înălțime.

În dreptul căsuței cu numărul opt mă opresc să-mi mai trag sufletul. Sărmana Suzana! Degeaba am vrut să o răzbun. Ucigașul ei mi-a scăpat. Și ce poftă aș avea să-l înșfac!

Nu știu ce-mi vine să mă uit pe fereastră. De-abia apuc să arunc o privire că îmi vine să scot un urlet de groază.

— Fantoma! Fantoma Suzanei!

Apoi mă liniștesc. Nu e nicio stafie. E chiar Suzana Mecula. Vie și nevătămată. Toată numai zâmbet și înfloritoare. Îmbrăcată foarte sumar și când spun sumar, o fac numai din decență. Se îndreaptă spre ușă, unde se află un bărbat. Îl înlănțuie cu brațele și îl sărută lung pe buze.

E Hara.

Fulgerător, înțeleg totul. Și mi se face o imensă scârbă.

Am fost victima unei farse atât de abil ticluite, încât nu m-am prins nicio clipă că totul e doar o amăgire, o plasă de minciuni și de confuzii.

Nu am încotro și trebuie să recunosc că regia spectacolului a fost impecabilă. Dar a cui a fost ideea? Cu siguranță, a lui Vinereanu. Ca să se răzbune pe mine fiindcă i-am contrazis opiniile estetice.

Ce s-au mai tăvălit de râs în timp ce eu mă dădeam de ceasul morții! Cum mai așteaptă ei s-ajungă acasă ca să povestească în stânga și-n dreapta cât de stupid poate fi Andrei Mladin!

Iar Roșcanu, ce frumos știe el să cheme fiarele cu cornul fiindcă e un iscusit vânător! Cum de-am uitat eu de-atâtea fraze din cărțile lui în care descrie urletele unor animale inexistente, care însă ademenesc jivinele să intre în bătaia puștii?

Și toată joaca aceea cu bilețele, și faptul că doar Vinereanu a văzut-o moartă pe fată și nu ne-a dat voie s-o vedem și noi!

Și mâncarea pe care au luat-o unii pretextând că e pentru mai târziu, când de fapt i-au dus-o Suzanei!

Și Hara să participe la o asemenea nemernicie care era să mă coste viața!?

Și chiar profesorul și doamna Adriana! Nu m-așteptam la așa ceva din partea lor…

Prima idee care-mi vine e să sparg geamul, să m-arunc asupra celor doi și să-i dau cap în cap.

A doua idee care-mi vine e la fel cu prima.

De-abia a treia idee îmi dictează să-mi văd de drum.

Se-aude ușa de la căsuța Suzanei și Hara mă strigă. Nu-i răspund.

Din câțiva pași e lângă mine. E foarte bine dispus. Oricine în locul lui ar fi la fel. N-ar avea niciun motiv să nu fie așa. Se uită la mine cu mirare.

— Ce-ai pățit?

— Nimic. Am căzut, zic eu în doi peri și-mi văd mai departe de drum.

— Ai căzut? Unde?

— Pe-acolo, pe la ruine…

— Și ce faci cu felinarul ăsta aprins ziua în amiaza mare? Te crezi Diogene?

— Mai știi?

De-abia când ajungem lângă locuința noastră, Hara își ia inima-n dinți și începe să se spovedească.

— Bătrâne, vreau să-ți spun ceva… Ăștia au vrut să te păcălească. Moartea Suzanei e o farsă. Fata trăiește și e bine mersi. N-are nici pe dracu'…

— Da? zic eu absent.

— Vinereanu a pus la cale totul. Fiindcă te-ai luat la harță cu el a zis că vrea să-ți dea o lecție. Sper că nu te-ai supărat?!

— Supărat? De ce?

— Și pe mine m-au păcălit. Doar azi noapte am aflat adevărul.

— Serios?

— Îți jur. Și zici că nu porți pică?

— Deloc.

— Așa te vreau, bătrâne. Mii de candelabre!

Mă lasă să intru primul în căsuță, intră și el și începe să aranjeze lucrurile din încăpere.

— Să știi că povestea cu stafia e adevărată. Chiar mi-a făcut semn la fereastră, chicotește el.

— Da?

— M-am dus cu ea. A fost foarte plăcut.

— Bravo!

Îmi scot zdrențele de pe mine, dau drumul la apa de la chiuvetă și încep să mă săpunesc pe mâini și pe față. Rănile și zgârieturile mă ustură al naibii. Strâng din dinți și mă frec temeinic de noroi și praf. Dacă apa cu care mă spăl ajunge la fluviu, acesta o să se întunece și mai mult.

Dar n-apuc să dau de prea multe ori cu apă pe mine, că de-afară se-aude un urlet.

— Nu vă mai ajunge? zic eu și-mi văd mai departe de spălat.

11.

Cu greu am fost convins că nu e vorba de o continuare a farsei.

Până la urmă am cedat și am urcat treptele care duc la casa arheologului, însoțit de Hara.

Am dat buzna în hol, am intrat în sufragerie și de acolo, sărind câte trei trepte, am sosit în goană în bibliotecă.

Spunându-mi, în fiecare clipă, că poate iar vor să râdă de mine.

Acum privesc prostit spre cel care-a fost arheologul Miron Stolerciuc.

Profesorul zace pe covor cu un cuțit înfipt în piept.

Sângele din rana profundă se mai prelinge încă și îmbibă covorul. Ceva mai încolo, cu o rană oribilă la tâmpla dreaptă, stă nemișcat necunoscutul de pe vas. Lângă el, cele două mâini ale statuii din adâncuri.

Toți se privesc înfricoșați. Vinereanu și-a pierdut siguranța de sine. Roșcanu își mușcă pipa pe care a uitat s-o mai aprindă. Ștefan Comșe se plimbă, potrivit obiceiului său, de colo-colo. Suzana Mecula interpretează poate rolul carierei ei: cel al ingenuei înspăimântate. Dumitru Ciosea privește cu aviditate decorul și pufnește parcă nemulțumit, fiindcă el l-ar fi aranjat altfel. Ion Penciu bea cu înghițituri mici dintr-o sticlă plată pe care o ține în buzunar. Pavel Bolbocea își rotește speriat ochișorii și nu înțelege nimic.

Doamna Adriana plânge într-un fotoliu.

— Cum s-a întâmplat? întreb eu.

Vinereanu își îndreaptă ținuta și se dă iar expert.

— Cu siguranță că totul s-a petrecut noaptea. Profesorul a auzit un zgomot suspect și a venit cu lampa să vadă ce se întâmplă. Vedeți, lampa s-a spart. Mă mir că n-a luat foc biblioteca. Aici l-a surprins pe necunoscut încercând să fure brațele statuii. Între cei doi s-a încins o luptă. În toiul ei, necunoscutul l-a lovit pe profesor cu pumnalul. Culmea, e un pumnal din vitrina de jos… Cu ultimele puteri, profesorul a reușit să-l izbească pe străin în tâmplă cu statueta…

— Da, da, zic eu nu prea convins.

Vinereanu se burzuluiește:

— Ce? Vezi altfel lucrurile?

— Nu, îl liniștesc eu. Numai că pentru a omorî un om îți trebuie mai multă forță decât putea avea profesorul căruia i se înfipsese în inimă un pumnal. Nu m-ar mira deloc ca un medic să constate o moarte fulgerătoare. Nu m-ar mira deloc…

Vinereanu îmi întoarce trufaș spatele.

Mă apropii de doamna Adriana.

— Iertați-mă că vă tulbur: n-ați auzit nimic?

Își șterge ochii care nu mai au strălucirea lor obișnuită. Îmi vine să răspund eu în locul ei: doar știi, Andrei Mladin, că azi-noapte eram cu tine în labirint. N-aveam cum să aud ceva.

— Soțul meu obișnuia să lucreze noaptea târziu. Chiar și la lumina lămpii, după ce se stingea lumina electrică. De obicei se culca la ora două. Fiecare dormea într-o altă încăpere. Până dimineața nu-l mai vedeam. În plus, iau și somnifere, așa că n-am auzit nimic…

Aha! De-aceea a avut un somnifer și pentru mine. Chiar că mi-a fost somnul lin. Era chiar să-mi fie prea lin.

— Când l-ați descoperit?

— M-am dus la bucătărie să fac cafeaua. Ne place să bem dimineața cafeaua împreună în bibliotecă… Ne plăcea… se corectează ea. Când am ajuns la parter, am văzut că se umblase la vitrină. Am crezut că unul dintre dumneavoastră a fost mai curios și a deschis geamul. Atunci am observat lipsa pumnalului. Am devenit brusc îngrijorată. Am alergat la ușa de la intrare. Era încuiată. M-am dus atunci la ușa din spate, pe care eu însumi o încuiasem și lăsasem cheia în broască. Am încuiat-o la loc, am luat cafeaua și am urcat în bibliotecă. Aici am găsit ceea ce vedeți…

Izbucnește din nou în plâns. Efortul de-a vorbi a obosit-o. Dar, deodată, contenește cu lacrimile. Se ridică în picioare și capătă o expresie mândră și sălbatică. Probabil așa a fost și atunci când i-a explicat lui Petre Buluga că nu-și părăsește omul iubit și că-l va urma oriunde, încrezătoare în steaua lui. Va ajunge mică și urâtă, dar privirea asta aprigă, care n-a ars decât pentru un singur bărbat, nu se va stinge decât o dată cu ea.

— O întrebare: cunoaște cineva identitatea individului?

Nu răspunde nimeni.

— Deci, rămâne în continuare o enigmă. Eu zic să nu-l scotocim prin buzunare: e treaba organelor de anchetă.

— Unde s-o fi ascuns în timpul nopții? Hainele nu-i sunt prea ude, se miră Vinereanu.

Aici am o mică idee. Cunosc o colibă în care cineva a mâncat o conservă și a fumat Snagov.

— Mai am o întrebare, intervin eu: suntem toți aici?

— Nu știu unde e Vasile, murmură doamna Adriana. Pe el l-am căutat mai întâi.

Coborâm cu toții în sufragerie. O rog pe doamna Adriana să încuie ușa bibliotecii și să țină cheia asupra sa.

Pavel Bolbocea se lamentează.

— Doamne Dumnezeule, totul a început atât de frumos! Afară era cald și bine și deodată a izbucnit furtuna. Aici era armonie și pace și deodată ne trezim în plină tragedie. E de neînchipuit ce curios e destinul omului…

Îl privesc o clipă și mi-l și închipui pregătindu-se să trântească un poem pe tema „*fortuna labilis*”.

Din sufragerie ieșim pe aleea cu prundiș multicolor.

— Unde-ar putea fi Vasile? întrebă Suzana.

— N-aș putea să știu, zice doamna Adriana. De când începe căldura până când dă frigul, doarme într-una dintre căsuțele din camping. Cea care e mai aproape de casă. Iarna are o cămăruță la parter. Nu-i nici aici și nici dincolo.

Regizorul se-apucă să strige din răsputeri:

— Vasile!

Și alții încep să strige. De nicăieri niciun răspuns.

— Eu zic să ne împărțim insula pe sectoare și să-ncepem să-l căutăm. Nu se poate să nu dăm de el.

Ne risipim în toate direcțiile, așa cum se împrăștie pe un Larousse puful de păpădie. Nu trece mult și se-aude un strigăt. E Ion Penciu.

— L-am găsit! În colibă!

Apoi strigătele lui se transformă într-unul de groază. Ne repezim din toate părțile la colibă.

Când ajungem lângă Penciu îl găsim palid și tremurând ca scuturat de friguri. Și totuși, e o dimineață senină și ziua se anunță călduroasă.

— Am crezut mai întâi că doarme, zice el clănțănind din dinți. Când l-am bătut pe umăr mi-am dat seama că e țeapăn.

Arunc doar o privire în treacăt în colibă. Apoi îl caut din ochi pe Vinereanu.

— Ei, acum ce mai zici?

— E simplu, face acesta cu dispreț. Necunoscutul a fost surprins de către Vasile în bordei. Hoțul n-a șovăit să-l suprime ca să nu-i dejoace planurile. Vezi? A fost omorât cu un cuțit de vânătoare. De aceea asasinul a trebuit să fure un cuțit din vitrină. Nu mai avea nicio armă.

Bărbuța lui Vinereanu are mișcările grațioase ale unei cozi de ciocănitoare.

— Dar bine informat mai era individul ăsta! mormăi eu.

— Ce facem cu Vasile? zice Roșcanu.

— Îl lăsăm aici. E mai bine pentru anchetă ca toate să rămână la locul lor.

La ora zece fix vaporașul execută o acostare de o eleganță desăvârșită, iar marinarul ciupit de vărsat sare pe mal. Dar, chiar mai înainte de a apuca să lege parâma de inel, Pavel Bolbocea îi explică nenorocirea care s-a abătut asupra insulei. O croazieră pe tărâmurile Antichității s-a transformat într-o tragedie modernă. În câteva minute autoritățile orașului sunt informate prin stația de radio aflată pe vas. Nu peste multă vreme o vedetă rapidă se-ndreaptă spre noi. Pe mine, însă, puterile mă lasă și leșin.

Ca prin vis mi-aduc aminte ce s-a întâmplat în continuare. Cum au debarcat câțiva oameni în civil și în uniforme… Cum a început ancheta… La câte zeci de întrebări am răspuns eu și ceilalți… Cât de rău mi-a fost în următoarele zile… Iar cercetările încă mai continuă…

Acum, în apartamentul meu e deosebit de plăcut. Ploaia se cerne pe străzile pe care alunecă, fâșâind ușor, mașinile. Pe trotuare, oamenii cu umbrele deschise pășesc cu atenție, ferindu-se de băltoace. De la fereastră mai văd acoperișurile țuguiate ale caselor, terasele blocurilor mai mici decât cel în care stau eu.

Convalescența mea încă durează.

Încă mai tremură carnea pe mine când mă gândesc la șobolanii și la șarpele din labirint, pe care în halucinațiile mele l-am văzut uriaș.

Încă mai am amețeli când îmi dau seama că eu aș fi putut putrezi acolo fără să dea nimeni de mine.

Mecena toarce languros la picioarele mele. Păcat că nu l-am luat cu mine. Mi-ar fi fost mai ușor. Lui nu-i e frică de șobolani. Le sare drept în beregată. Haț!

Din portretul de pe perete, Adelaide îmi zâmbește enigmatic. Parcă mi-ar spune: ștrengarule! Pe unde mi-ai umblat?

La radio se cântă *Anotimpurile* de Vivaldi. O să vină iarna și de la fereastra asta o să-i văd pe copii cum se dau cu săniuța sau se bat cu bulgări de zăpadă. O să vină primăvara și eu o să stau tot aici, printre cărți, cu fruntea lipită de geam, și o să văd cum zboară prin văzduh puful florilor smulse de vânt. Și o să vină vara și până la mine va ajunge mirosul îmbătător al teilor. Și va mai fi din nou toamnă, ca și acum…

Dar ce zgomot se aude? Bâzâit ca de albine.

E chiar o albină.

Mecena deschide leneș un ochi, apoi îl închide. Nu-l interesează insectele.

Albina se învârte puțin prin cameră, apoi se îndreaptă spre rafturile cu cărți. Începe să bâzâie în jurul lor. Copertile îi par probabil un câmp de flori viu colorate. Dacă ar începe să le polenizeze, s-ar înmulți atât de mult, încât n-aș mai avea unde să le țin.

La un moment dat, albina hotărăște să se așeze pe cotorul verde al unui volum. E cam întuneric în încăpere și nu-mi dau seama de preferințele ei literare.

De câte ori am fost chemat în clădirea aceea înaltă? Cine mai știe?

Zgomotul albinei nu se mai aude. Intrigat, aprind lumina. Nu de alta, dar să nu mă trezesc pe pernă cu ea. Or fi bune tratamentele cu acupunctură pe bază de albine, dar las altora asemenea plăceri.

S-a așezat pe un volum impunător. Un dicționar de literatură. Dar nu cred că mai are viață în ea.

O iau cu delicatețe de aripi și-mi dau seama că, într-adevăr, e moartă. Prostuța! și-a înfipt acul în cotorul cărții. Oare ce gust o fi având cartonul? Sau, poate, a murit din altă pricină.

O pun pe măsuța de lângă fotoliu și iau volumul. Nu l-am mai răsfoit de mult.

Îl deschid la întâmplare și parcurg fișele biobibliografice ale câtorva scriitori. Dacă ar fi să mă iau după prezentările pe care le citesc, nu avem decât scriitori geniali.

La un moment dat îmi aduc aminte de un scriitor cu ochi mici, sașii, de parcă ar fi trăit toată viața pe un crucișător.

Poetul local Pavel Bolbocea nu are, spre deosebire de alții, o prezentare prea flatantă: „Pavel Bolbocea, autorul volumului *Prefacerea uneltelor,* practică o lirică de notație, fără valoare deosebită. A publicat la început în presă sub numele său real, Petre Buluga.”

Petre Buluga!

Dicționarul îmi cade din mâini pe coada lui Mecena. Furios, sărmanul dă o labă tomului, după care sare la clanță, se apucă de ea cu labele, trage în jos, deschide ușa și iese fără să mai arunce nicio privire înapoi.

— Iartă-mă, prietene! îi zic eu.

Dar nu mă duc după el să-l împac. Prea sunt tulburat.

În mintea mea s-a făcut deodată lumină. E ceva mai strălucitor decât o mie de sori.

Parcă văd în fața ochilor un individ mic de statură, burtos, care urmărește cariera tot mai fulminantă a rivalului său în știință și dragoste, în timp ce el rămâne un ins insignifiant, de care nimeni n-are nevoie decât, eventual, să însoțească grupuri de turiști în escapade. Parcă îl văd cum stă pe malul fluviului și privește spre insula din zare unde un om remarcabil își compune cu talent și tenacitate opera, sub ochii plini de dragoste ai unei soții cum n-au mulți. Parcă îl văd cum clocește planuri de răzbunare, închipuindu-și că rivalul lui e de vină fiindcă nu s-a realizat și nimeni n-are nevoie de el. Și parcă-l văd cu câtă bucurie a îmbrățișat ideea farsei nenorocite propuse de saltimbancul de Vinereanu și a profitat de ea ca să se răzbune și să-l ucidă pe profesor. Panica instaurată pe insulă l-a ajutat să-și ducă la îndeplinire planul mârșav.

Socotelile lui au fost puțin încurcate de necunoscutul care voia să fure brațele statuii. Un colecționar pătimaș? Un hoț care voia să le valorifice pe bani? Cine mai poate spune acum? În orice caz, acesta nu venise pe insulă cu gândul să ucidă. Iar de prezența lui, Bolbocea a știut să se folosească fără scrupule.

Lucrurile s-au petrecut altfel decât a presupus Vinereanu. Dovadă că și anchetatorii nu s-au declarat mulțumiți cu varianta lui.

Deci, profesorul lucra în bibliotecă, așa cum avea obiceiul. Buluga a pătruns în cabinet. Desigur, arheologul a rămas surprins când l-a zărit. Știa că toții oaspeții plecaseră la culcare. Dar Buluga s-a strecurat prin ușa din spate pe care a deschis-o cu cheia furată în timpul cinei.

Avusese timp berechet să și-o însușească. I-a pretextat profesorului că a revenit ca să mai discute în legătură cu programul de a doua zi. S-a apropiat de arheolog și l-a izbit cu sete, cu o ură pe care a strâns-o zeci de ani în el însuși și de care s-a eliberat dintr-o dată. L-a izbit cu un pumnal furat din vitrină. Poate că Bolbocea s-a gândit să-i provoace moartea chiar prin opera lui. N-ar fi exclus.

Atunci a auzit pași pe scară. S-a ascuns după ușă. Lampa de pe birou nu lumina întreaga încăpere.

Necunoscutul a pătruns în bibliotecă. Avea și el un șperaclu cu care a deschis ușa din spate. S-a repezit la brațele statuii despre care citise chiar în ziarul local și care îi aprinseseră imaginația. Dar, de după ușă, Bolbocea i-a dat în cap cu unul din brațe. L-a amuțit pentru vecie. După aceea i-a scos mănușile și i-a imprimat amprentele pe pumnal. A așezat brațul statuii jos, lângă mâna profesorului. Nu mai avea nevoie să-i imprime acestuia amprentele fiindcă arheologul ținuse brațele respective de zeci de ori.

Nu știu cine a omorât câinele. Necunoscutul? Mai mult ca sigur. Fiindcă ideea de a-l ucide pe profesor i-a venit lui Bolbocea pe parcurs. Farsa lui Vinereanu i-a stârnit pofta de răzbunare. Dar când să iasă din casă, s-a întâlnit cu Vasile care n-avea somn după cele întâmplate pe insulă și veghea să nu se mai petreacă nicio blestemăție. Bolbocea a luat-o la fugă. Vasile s-a ținut după el. Bolbocea l-a așteptat după o salcie și i-a înfipt pe neașteptate cuțitul de vânătoare pe care l-a găsit asupra hoțului. Apoi l-a târât în bordei.

Cam asta ar fi depoziția mea, onorată instanță.

O amețeală mă cuprinde tot mai tare. Ce-i cu mine? Arunc o privire întâmplătoare spre portret.

— Trebuie… trebuie să dau un telefon… cât mai grabnic…

Dar dacă totul nu e decât o fantasmagorie?

Iau dicționarul de pe jos și citesc din nou: „A publicat la început în presă cu numele său real, Petre Buluga…"

— Telefonul… șoptesc eu și întind mâna spre el. Receptorul pe care îl ridic pare haltera unui campion de categoria grea.

— Și ce-o să le spui, Andrei Mladin?

— O să le spun cine e asasinul celor trei victime de pe Insula zorelelor.

— Dar dacă ei îți vor răspunde: nu suntem informați în legătură cu nicio crimă din vreo insulă, stimate ziarist?

— Ba da. În Insula zorelelor. Doar ați deschis o anchetă. M-ați și chemat de câteva ori ca să-mi puneți întrebări.

— Dar unde e insula asta? N-am auzit de ea.

— Pe fluviu… La noi.

— Regret, dar nu este nicio Insulă a zorelelor. Există, e-adevărat, Insulele Azore. Dar acolo anchetează alții, dacă se petrece ceva. Sunteți poate obosit, Andrei Mladin. Odihniți-vă și mai vorbim și mâine.

— Vă rog! Nu închideți!

— La revedere, mult stimate ziarist. Pe altă dată.

Îmi simt picioarele ca de plumb. Ochii îmi sunt împăienjeniți. Parcă aș fi din nou în labirintul acela îngrozitor.

— Oare am halucinații?

Privesc din nou portretul din perete.

— Cine mai ești și tu? Adelaide? Adriana? Ariadna? Răspunde când te întreb!

— Dă telefon, Andrei Mladin.

— Degeaba. Nu mă crede nimeni.

— N-auzi? Dă telefon.

— Cum?

— Dă telefon!

LA O VEDERE

1.

Am mai fost pe-aici. Însă drumul nu era asfaltat. Ce-ar fi ca tocmai acolo să trebuiască să merg? Să mai văd o dată acel paradis de iarbă și flori și pomi încărcați cu fructe? Dar mai există oare? Ia te uită! Am devenit nostalgic. Ce se-ntâmplă cu mine? Semn de bătrânețe.

— Ce tare zgâlțâie autobuzul ăsta!

— Se zice „acesta", Andrei.

— Da, mamă. Dar zgâlțâie al naibii.

— Andrei! Cum vorbești?

— Dar de ce copiii spun „ăsta" și „asta" și „ăștia" și „al naibii" și nu le face nimeni observație?

— Nu mă interesează ei. Ai înțeles?

Oftez resemnat.

— Am altceva de făcut? Însă toți râd de mine. Spun că vorbesc ca o domnișoară.

— Nu ești o domnișoară.

— Ca să le arăt asta trebuie să mă iau la bătaie. Știi că nu-mi place să mă-ncaier.

— Iar ai zis „asta".

— Iar, recunosc eu cu obidă și încep să privesc din nou pe fereastră. Trecem pe lângă garduri de lemn, de sârmă, de piatră, dincolo de care se zăresc case îngrijite și înconjurate de verdeață. De dimineața până seara oamenii de pe-aici par să stea numai cu săpăligile-n grădină și să aranjeze natura după gustul lor. Cum s-ar descurca însă în junglă? Arborii de sequoia văzuți în manualul de geografie nu mi se par prea lesne de îngrijit; iar printre animalele de la poalele lor cu siguranță că sunt unele elemente dușmănoase care s-ar împotrivi cu strășnicie oricărei inovații de ordin decorativ.

În autobuz n-am mai rămas decât vreo zece persoane. E plin de praf și arată ca o captură de la un inamic sărac. Scaunele sunt acoperite cu învelitori jupuite. Barele de susținere suportă de multă vreme un proces de ruginire. Ușa de la mijloc nu se poate închide și colbul de pe drum intră într-un nor înecăcios. Oricui i-ar fi greu să ne mai găsească în vălmășagul acesta de praf

care se rostogolește lent. „Bravo, Andrei!”, mă felicit eu. „Ai spus, măcar în gând, acesta”.

Șoferul începe să fluiere o melodie veselă, fericit poate fiindcă a evitat în ultima clipă o hârtoapă. Extazul îi este de scurtă durată. După câțiva metri autobuzul e gata să se fărâme.

— Să fii cuminte și să nu mă faci de râs.

— Da, mamă.

— Să nu citești prea mult. Îți obosești ochii. E vacanță. Bucură-te de soare, de aer.

— Da, mamă, răspund eu strănutând.

— Ei, am ajuns. Aici e capătul. Coborâm.

O luăm înapoi câțiva pași pe drumul pe care am venit. Mama despică vitejește norul de praf lăsat în urmă de autobuz. Nici peste un sfert de ceas nu se va risipi. Frunzele copacilor au căpătat o culoare cenușie. Este ca pe o planetă pe care bântuie mereu furtunile de pulberi.

— Unde-ai rămas?

— Lângă stâlp. Nu mă vezi?

— Parcă deslușesc ceva. Mergi cu grijă, să nu te-mpiedici. Așa! Dă mâna! Ar fi culmea să-mi pierd odrasla.

„Parcă ar fi prima oară!”, îmi zic în sinea mea. Unde n-am fost pierdut! În magazine, pe plajă, pe stadioane. De multe ori mă întreb dacă domnul și doamna Mladin sunt cu adevărat părinții mei. Numai nenorocul pe care-l avem în viață mi se pare o trăsătură comună ce nu poate fi trecută ușor cu vederea.

Înaintăm încă vreo câțiva metri și ne oprim în dreptul unui gard de lemn. E proaspăt vopsit și pe el s-a depus o mâzgă care l-a bălțat în toate culorile.

— Stranii gusturi au unii, zice mama mai mult pentru sine însăși. Sper ca obiceiurile să nu le fie la fel.

O voce de dincolo de gard ne întreabă pe un ton fals sever:

— Mi-e permis să vă-ntreb la ce vă referiți, stimată doamnă, când vorbiți de gusturile unora?

Mama nu se pierde cu firea. Sutele de elevi care i-au trecut prin dreptul catedrei i-au anulat orice posibilitate de-a mai intra în panică. Răspunde calm, ca și cum i-ar fi intrat în clasă o inspecție de care nu știa de multă vreme.

— Mă-ntrebam dacă în gardul acesta e vreo poartă de intrare? Suntem așteptați de familia Onofrei.

— V-am zărit. Dacă mult stimata doamnă ar fi atât de bună să mai facă încă trei metri spre dreapta, ar da de poartă. Vă mulțumesc, doamnă Mladin.

— O! Domnul doctor Onofrei! Nu v-am recunoscut.

— Nici nu-i de mirare, doamnă, nici nu-i de mirare. Uneori, mijloacele de transport în comun apropie distanțele și-i îndepărtează pe oameni. Dar în curând vor asfalta drumul. Poftiți, vă rog, înăuntru. E o deosebită bucurie pentru noi să vă avem ca oaspeți.

— Ce distins vorbește! îmi spune încet mama. Am noroc să te las pe mâini bune. Aici n-o să mai ai de la cine auzi tot felul de aiureli.

Taxiul oprește în dreptul unui gard de piatră, cu trei rânduri de sârmă ghimpată deasupra. Flăcăiașul de la volan tușește discret ca să mă facă atent.

Îi arunc de-abia acum o privire mai atentă. N-are 30 de ani și ceea ce-l distinge e părul lui de un blond spălăcit cum rareori mi-a fost dat să văd.

— Aici e numărul 60. Asta-i casa pe care-o căutați?

— Da.

— Doriți să v-aștept?

— Nu, mulțumesc.

După ce plătesc, cobor, aștept ca taxiul să întoarcă și să pornească spre oraș și de-abia apoi încep să cercetez împrejurimile. Inima-mi bate atât de puternic încât probabil că zgomotul ei trezește o șopârlă care dormita pe un pietroi încins de soare de lângă gard. E nemaipomenit: întâmplarea m-a adus chiar în casa unde am petrecut aproape o săptămână acum treizeci de ani. Au fost zile atât de frumoase încât nu le pot uita oricâte alte mii de zile am mai trăit. Deodată știu aproape tot ce-am făcut atunci, clipă de clipă, ca și cum cineva mi-ar fi poruncit să învăț pe de rost fiecare gest de-al meu sau de-al celorlalți, orice cuvânt rostit de mine sau de ceilalți. În „cutia neagră” din cap mi se poate găsi filmul despre popasul pe care l-am făcut în aceste locuri. Nimeni, însă, n-o să aibă niciodată nevoie de el. Doar n-o să fie nicio catastrofă.

Caut cu febrilitate butonul soneriei. E atât de dibaci ascuns încât ca să-l descopăr și să apăs pe el trebuie să execut mișcările unui contorsionist cu faimă. Chiar mă mir că nu aud aplauze.

— Cine-i acolo? aud o voce care parcă vine din gard.

Îmi dreg glasul și spun:

— Înțeleg că mă aflu în fața unui gard de piatră care încearcă să lege o conversație cu mine. Ei bine, eu sunt Andrei Mladin. Pe tine cum te cheamă?

În difuzor se aude cineva râzând.

— Andrei!

Cu un zumzet ușor, poarta se deblochează. În fața mea se așterne o alee cu un pietriș tocmai bun pentru un compresor ca să-l strivească.

Mama mă împinge prin poarta care e chiar lângă nasul nostru. Pe aleea care ne apare în față se află un bărbat înalt, voinic, cu părul destul de lung și în dezordine. Fruntea imensă nu e numai o consecință a începutului de chelie. Hainele îi flutură largi.

— Bună ziua, zic eu repede, simțind un ghiont în coaste.

— Bună ziua, Andrei. Fii binevenit pe domeniul meu. Petrică se va bucura grozav: în sfârșit, o să aibă un prieten de joacă. Se plictisește groaznic, mititelul.

După ce-mi strânge mâna bărbătește, se apleacă solemn în fața mamei.

— Sărut mâinile, doamnă Mladin. Soția mea nu e acasă: voi face eu oficiile de gazdă. Mi-a povestit multe de pe vremea când ați fost colege.

— Nu, mulțumesc, aș vrea să plec imediat, chiar cu autobuzul cu care am venit. Încă o dată vă mulțumesc fiindcă îl găzduiți pe băiatul meu. După cum i-am spus soției dumneavoastră, treburi urgente ne reclamă prezența în provincie. Sper ca ștrengarul meu să nu vă deranjeze prea mult. De fapt, e exagerat spus ștrengar. E un dulce copil.

Privesc cu admirație la mama. Fiecare cuvânt e rostit limpede, frazele sunt spuse cursiv, nimic nu pare lăsat la voia întâmplării. Ce-ar fi să citesc și eu într-o zi cartea aia, pardon, aceea, care mi-a căzut într-o zi în mână și care se intitulează Cum să vorbim în societate? *După primele pagini am lăsat-o baltă fiindcă avea întâmplări puține și eroi și mai puțini. El și Ea se văd pentru prima oară. El și Ea în vizită. El și Ea la spectacol. Cam plicticos. Mult mai palpitante sunt întâmplările cu lupte.*

— ...prin urmare, așa rămâne. Vin să-l iau peste o săptămână.

— Puteți să-i lăsați și mai mult. Mai e destul până la începerea școlii.

— Nu, îi ajung șapte zile de stat fără noi. Dar să vă mai spun ceva: să nu vă speriați dacă uneori nu-i atent la cele ce se petrec în jur. Am mult de furcă fiindcă-i zboară mintea în altă parte în timp ce i se spune ceva. Ar trebui, poate, să-l duc la un consult.

Domnul Onofrei se zguduie de râs.

— Da' de unde! Ăsta-i un fleac.

Fulgerător mă uit la mama, dar figura ei rămâne de nepătruns când aude în gura doctorului cuvântul „ăsta".

— De bătut, îl bateți?

Deși întrebarea i-a fost pusă în șoaptă, mama e de-a dreptul șocată.

— N-a primit nici măcar o palmă. Nici de la mine, nici de la tatăl lui.

Doctorul chicotește.

— Al meu o mai încasează din când în când. Dar degeaba. Se face tot mai al dracului. E o pramatie cum nu mai există.

O trag încetișor pe mama de mână.

— Vorbește distins, ai? Mă lași pe mâini bune?

Mama nu-și pierde cumpătul și, ca și când s-ar afla în fața unei clase care a pus la cale o șotie, se preface că nu bagă în seamă nimic pentru a nu-și pierde prestigiul. Se uită însă la ceasul „Pobeda" pe care îl are la mână. Dintr-o dată e grăbită.

— Trebuie să plec. Încă o dată vă mulțumesc. Spuneți-i Magdalenei că o sărut și-i sunt recunoscătoare.

— Am să-i transmit. Sărut mâinile și drum bun.

În romanele de război pe care le citesc, eroii nu plâng ci se aruncă peste mitraliere, sau străbat neînfricați câmpuri minate, așa că mă stăpânesc să nu dau apă la șoareci când mama mă sărută pe obraji și văd cum poarta se închide în urma ei.

— Ia te uită! se minunează doctorul și mă măsoară din cap până-n picioare ca pe-o minune. N-a mâncat o palmă niciodată și nu scâncește. Al meu ar boci o săptămână dacă l-aș lăsa singur.

Dă din cap nedumerit, pune zăvorul la poartă și o ia cu mine pe alee.

Pietrișul s-a mai fărâmițat, spălat de ploi, crăpat de geruri. Casa e la o azvârlitură de băț. E aceeași, dar mult

mai mică decât mi-a rămas în memorie.

De-a lungul aleii se înșiră tei care mai au încă flori înmiresmate. La poalele lor se înșiră regina nopții, stânjenei, romanițe. O grădină uriașă mă îmbată cu parfumuri.

— Tot locul acesta e al dumneavoastră? îl întreb eu pe doctor.

Cineva care ar lua cuvântul în Camera Lorzilor despre care tocmai am citit n-ar fi mai politicos ca mine.

— Da. Îți place?

— Foarte mult.

Mai ales când mă gândesc la curtea noastră de vreo sută de metri pătrați și la casa din paiantă în care locuim, alegerea mea e definitivă și clară.

— E pitoresc, mai adaug eu.

Doctorul n-are timp să se mire de aprecierea mea. Un boschet ne poruncește furios:

— Stați! Mâinile sus!

Domnul Onofrei se oprește, îmi face cu ochiul, lasă cu grijă jos micul geamantan cu care am venit și ridică supus mâinile. Le ridic și eu la îndemnul lui, dar în silă. Tare mi-ar fi drag să mă reped în tufiș să văd despre ce e vorba. Andrei Mladin nu se predă așa ușor!

— Cine sunteți și de unde veniți? ne întreabă o voce.

— Suntem Pană de Vultur și Pui de Șoim. Venim din Munții Argintii și vrem să ajungem la Lacul Albastru. N-avem gânduri rele. Lasă-ne să trecem. Dacă e nevoie, plătim bani peșin.

Boschetul începe să bâzâie.

— Uf, tată, mereu le încurci! Asta era o ambuscadă pentru hitleriști. Ce să caute aici pieile roșii?

— Iartă-mă, n-aveam de unde să știu. Vino-ncoace să-ți prezint pe noul tău prieten.

— N-am nevoie de niciun prieten.

Glasul doctorului devine brusc sever.

— Ieși imediat de-acolo!

Un băiețandru rotofei, înarmat cu o sabie strălucitoare de nichel, cu un pistol cu capse și cu un automat pe piept iese îmbufnat din boschet. Are cam anii mei.

— Faceți cunoștință, mai adaugă doctorul. El e Andrei. Iar acest vajnic ostaș e fiul meu, Petrică.

Dolofanul îmi întinde mâna cu o vădită neplăcere.

— Ai venit să stai la noi? N-ai unde sta în altă parte?

— Petrică! Dacă te prind că-i faci zile fripte musafirului nostru, îți rup urechile. Cere-ți imediat iertare!

— Dar ce-am spus, tată? începe să se smiorcăie băiatul. N-am voie să-l întreb de viața lui?

E tot ce-am vrut să aflu. Înșfac de jos valijoara și o pornesc cu pași mari spre poartă. Poate o mai prind pe mama la capătul autobuzului. Dacă nu, mă duc singur la București. Am la mine câțiva lei. O să mă descurc până când îmi vin părinții. O să dorm la vreun vecin. Sau poate că lasă ca de obicei cheia sub preșul de la intrare și intru chiar în casă. N-am grija mâncării: câteva roșii din grădină cu pâine și sare îmi ajung timp de-o săptămână. În cărțile pe care le citesc cu nesaț, partizanii n-aveau nici atât.

Din câțiva pași, uriașul doctor m-ajunge din urmă:

— Alo! Tinere! Te superi dintr-un fleac? Ce-ai să te faci când ajungi mare? Mai bine te-ar bate maică-ta acum decât să te calce alții în picioare peste douăzeci de ani și să nu știi cum să te aperi.

Mă smucesc în lături.

— Știu să mă apăr.

Doctorul se-nfurie.

— Da' păcatele, mele, ce-am făcut ca să-mi cadă pe cap plozii ăștia?

— Se spune „aceștia", constat eu rece.

— Cum? tresare doctorul surprins.

— Nimic, zic eu prefăcându-mă interesat de zborul în zigzag al unui fluture urmărit de o vrabie cam greoaie în mișcări.

— Unde-o fi Magda să mă scape? Hai, dați-vă mâna. N-o să stau după voi toată ziua. Am treabă.

Ne dăm din nou mâna în silă și ne îndreptăm spre casă. Petrică și cu mine în față, ca doi dușmani înhățați de rivalul lor mai puternic. În urma noastră pietrișul scrâșnește sub sandalele imense ale doctorului. Evadarea nu mi-a izbutit. Cu cel mai apropiat prilej, însă, o să sap un tunel până la București și o să scap prin el de orice puști obraznic și de o lume în care se vorbește cu „ăștia" în loc de „aceștia". Ca motiv al fugii mele, pentru mama ar fi destul. Nu m-ar mira să primesc și vreo recompensă. Evident, un dicționar ortografic, ortoepic și de

punctuație, care să se alinieze pe raftul unde se află atâtea cărți ce slăvesc vorbirea aleasă.

2.

În întâmpinarea mea vine un bărbat care n-are încă 50 de ani. Trăsăturile chipului îi sunt frumoase. A vrut să facă actorie și, poate, ar fi reușit dacă nu se încăpățâna să se creadă cu însușiri de comic mai mari decât avea. Până la urmă a ajuns un foarte capabil inginer, dar încă mai poartă nostalgia scenei și oferă adeseori momente hazlii când se află în societate. E îmbrăcat puțin cam prea protocolar ținând seama de zăduful de-afară: poartă un costum ușor, de culoare azurie, care-i pune însă și mai bine în evidență tenul bronzat.

— Te pupăcesc, Andrei! mă salută vesel Ion Arhir. Ai nimerit ușor? Ceilalți au și sosit. Sau cei din urmă vor fi cei dintâi? Asta vrei să insinuezi, bătrâne?

— Cei din urmă vor fi cei dintâi care pleacă, îl avertizez eu. Dar ce ți-a venit să dai o petrecere? Ce sărbătorim? N-am priceput la telefon.

— Nimic, bătrâne, nimic. Dar nu ne putem bucura și noi de o duminică la iarbă verde? Uite, am pus grătarul în livadă, sub nuc. O să facem niște fripturi pe cinste. Da' ce-i cu asta?

Arată spre pachetul pe care i-l întind.

— Ce să fie? O fiolă. Nu puteam să vin cu mâna goală. Pitește-o să nu ți-o ia Veronica. Nu i-am adus flori și bine am făcut. Cum să aduci flori cuiva care are o asemenea minune de grădină? Ar fi fost un pleonasm.

— Dar ce mi-ai adus? răsare lângă noi Veronica.

E o femeie care se ține remarcabil de bine. Ciudat, cel mai mult o avantajează cearcănele care-i dau un aer distins și pe care sper că nu și le face cu creionul. Rochia ei, de un albastru potolit, cu câteva dungi albe discrete, arată cât de mult prețuiește să fie de o eleganță neostentativă.

— O sticluță de parfum.

— Adică tot o fiolă, zice Ion. Înțelept gând.

Dintr-un boschet răsare un cap de fetișcană.

— Andrei! Ce mai faci?

— De câte ori ți-am spus să nu-i mai zici Andrei? se răstește agale Veronica.

— Las-o, Veronica! O știu de când era de-o șchioapă. Într-un fel, e și fata mea. Uite, Irina: ți-am adus un album.

— Mulțumesc. Phii! Ce frumos e! N-ai uitat că-mi place Vermeer!

E o fată cu păr castaniu și privirea visătoare ca a oricărei adolescente. Deși poartă blugi și o cămașă înflorată cu mânecile suflecate, dansează în draci după muzică disco, este o excelentă pianistă și elevă la școala de muzică, având deja la activ câteva concerte care s-au bucurat de succes.

— Haide, nu te mai fâțâi în jurul lui Andrei, se burzuluiește chipurile Ion. E prea boșorog pentru tine. Du-te la țângăii tăi cu plete.

— Nu se mai poartă plete. Iar Andrei îmi place mai mult. Chiar dacă nu-i punkist.

Veronica rămâne pironită.

— Doamne ferește! își scuipă ea în sân, chipurile cu frică. Am mai auzit una.

Ion îmi sare în ajutor.

— Ia mai lăsați-l în pace. Hai mai bine să-i salutați pe ceilalți.

— Cine-a mai venit?

— Dan Ganea cu Minodora și Costică Ispir.

Apoi adaugă misterios:

— Am o surpriză pentru tine.

— Ce surpriză?

— Răbdare. Nu vrei să-ți povestesc ceva?

Nu așteaptă să-i răspund, că și începe să turuie:

— Un vecin de-al meu era înnebunit de niște viespi care-și făcuseră o groază de cuiburi sub streașină casei. S-a adresat cuiva, dar n-a avut răbdare să-l aștepte, și a dat el cu verde de Paris. Rezultat: viespile se deplasează și-acum potrivit planului lor de zbor, dar individul a reușit să-și otrăvească motanul. Nevastă-sa era să-l dea afară din casă.

— Salut, Andrei! Mă bucur că te văd. Inginerii ăștia te-au acaparat de tot. Mai lăsați-ni-l și nouă, artiștilor.

Pictorul Constantin Ispir e mic de statură, ca un butoiaș pe care îți vine să-l rostogolești. De altfel, îi place berea (am descărcat mult la *Carul cu bere,* e vorba lui). La nici 40 de ani are la activ câteva expoziții care s-au bucurat de succes. Un desen de-al lui, o fată care privește îngândurată țărmul, se află în biblioteca mea.

— Unde-s Minodora și Dan?

— În casă. Vin, ca și tine, pentru prima oară la noi și-au vrut să vadă cum ne-am aranjat. Nu-i așa că-i nostim la noi?

— Puțin zis nostim.

— Nu vrei să intri?

— Mai târziu.

Irina e intrigată.

— Ce-i cu tine, Andrei? Te uiți de jur-împrejur ca și cum n-ai fi călcat pe-aici pentru prima oară și vrei să-ți aduci aminte de ceva. De ce anume?

După ce străbat vreo cincizeci de metri pe alee, văd o clădire cu un acoperiș de țiglă roșie și la colțuri cu turnuri lăsate acolo doar ca ornament, din moment ce nimeni nu poate să urce în ele. În vârful casei se ridică semeț un cocoș de tablă ce pare mulțumit fiindcă nicio adiere nu-l învârte amețitor. În stânga aleii, orice pomicultor începător ar putea recunoaște meri, vișini, caiși, pruni, gutui. În partea dreaptă – o pajiște smălțuită de flori pe care un botanist nu le-ar putea discerne decât după câțiva ani de studiu. Pe lângă gardul de sârmă ghimpată care înconjoară întregul teren se înșiră tufișuri de zmeură care ar putea sătura vreme îndelungată o familie de urși lacomi. Nu mi-ar displăcea să fiu adoptat de către ei în perioada culesului.

Un bărbat solid și încă tânăr trebăluiește cu o săpăligă în livadă. Barba neagră îi acoperă chipul măsliniu. Se îndreaptă de spate, își potrivește pe cap pălăria de paie și se uită la noi lung și fără mirare. Nu schițează niciun gest timp de câteva clipe apoi se apleacă din nou asupra lucrului său.

— E nea Irimie, grădinarul nostru, mă lămurește doctorul. E foarte priceput.

— Știe o groază de chestii, zice și Petrică. Dar ție n-o să ți le arate. Nu le-ai putea pricepe.

Zborul unei păsări cu penaj multicolor îmi oferă prilejul de-a mă face că nu-l aud.

Când ne apropiem mai mult de casă îi observ obloanele verzi, date larg în lături. La capătul aleii sunt trei trepte. După ce le urcăm ne pomenim pe o terasă mare unde sunt câteva scaune de pai și mai multe mese. Într-un șezlong stă trântit un tânăr cu o expresie șmecherească pe chip, cu părul negru, nu prea lung, dat

peste cap, cu o mustăcioară fină și vădit plictisit, de parcă ar trebui să numere câți stâlpi de telegraf sunt de la București la Constanța. Cartea pe care o citește face parte cu siguranță dintre acelea întrebuințate în loc de somnifer. Seamănă puțin cu un artist de cinema pe care l-am văzut într-o revistă. Rudolf… A, da, Rudolf Valentino. Nu m-ar mira ca și omul de pe terasă să stoarcă lacrimi femeilor, așa cum am auzit că izbutea celălalt. La ce i-o fi trebuit chestia asta?

— Marcele, avem un oaspete. Îl cheamă Andrei Mladin. Andrei, el e fratele meu. Să nu mă-ntrebi cu ce se ocupă fiindcă precis nu știe nici el. E însă foarte mulțumit de situația lui, așa că nu mai are nicio importanță ce face.

Marcel Onofrei sare din șezlong și se-ndreaptă cu mâna-ntinsă spre mine.

— Bine-ați venit, tinere prinț, în acest paradis al celor care nu doresc altceva decât să afle care e deosebirea dintre zborul unei libelule și cel al unui lăstun, ce culori mai poartă în acest sezon fluturii și cât de mult a evoluat simțul muzical al greierilor.

— Bună ziua, domnule. Dar nu sunt prinț.

— El e cerșetor, explică Petrică. N-are nici unde să stea. Îi dăm noi adăpost.

Pe chipul lui Marcel zâmbetul piere o clipă, după care apare și mai larg. Ai zice că e nemaipomenit de încântat de prezența mea în acest rai.

— O, nu băgați în seamă, Alteță, la mojicia oamenilor de rând. Fiți deasupra acestor viermi care nu sunt demni nici să vă stea în preajmă, darmite să vă vorbească. Așa că mai bine, dom' Petrică, șterge-o până nu mă supăr. Hai, valea!

Se întoarce apoi spre doctor.

— Am o vagă neliniște din pricina foamei. Când nu mănânc, fața mi se alungește, iar surâsul meu, care a înnebunit întreaga lume, îmi iese strâmb. Cam pe la ce oră veți binevoi să mă chemați la masă?

Domnul Sebastian pufnește în râs.

— Ești o minune a naturii! Nu faci nimic și ești mai hulpav ca un pisoi uitat în casă de către stăpânii plecați în concediu. Și, pe deasupra, oricât ai mânca, nu te-ngrași deloc.

— Arderile, frățioare, arderile! Spre deosebire de voi, eu mă consum nervos. Creierul cere energie. Deci:

când e masa?

— Stai să vină Magdalena. Nu știu de ce întârzie. Să nu fi rămas în pană.

— Se descurcă ea, răspunde Marcel Onofrei și, ca și când ar fi obosit de-atâta stat în picioare și de-atâta vorbit, se așază din nou în șezlong și se-apucă vădit plictisit să răsfoiască în continuare volumașul. Oare ce-o fi citind? Pe mine nu m-a plictisit până-acum decât cartea pe care am pomenit-o mai înainte. Chiar și din cea de bucate îmi place să citesc, mai ales când părinții întârzie la serviciu și nu-i nimic de mâncare în bucătărie.

Ușa casei e placată cu niște scânduri subțiri tot de culoare verde. După ce o deschidem intrăm în hol, unde într-un cuier se găsesc câteva pălării de soare și două umbrele. Din hol dăm într-o încăpere în care se află în mijloc o masă cât dormitorul meu de-acasă. E clar: ne găsim în sufragerie. În jurul mesei sunt mai multe scaune cu spătar înalt și tapițate cu brocart galben. Mai e și o vitrină cu porțelanuri care-ți iau ochii cu strălucirea lor. Lângă un pian – două fotolii cu o măsuță între ele.

Doctorul mă împinge ușurel spre o altă încăpere și-i deschide ușa.

— O să dormi aici. Desfă-ți valiza și așază-ți lucrurile în dulap cum vrei tu. Dacă ești obosit, întinde-te pe pat. Acuși o să mâncăm.

Intru în dormitor. Înainte de a închide ușa îl văd pe Petrică strâmbându-se la mine.

3.

Din casă iese mai întâi Minodora. Rochia ei ar putea stârni invidia unui fluture exotic.

— E splendid, dragilor. Mă bucur pentru voi.

Graseiază plăcut, de parcă i-ar patina vocea.

— Dar ce văd? Andrei Mladin! Singurul ziarist care mai poate fi citit fără să te-apuce căscatul. Ce-ai pățit de-ai ieșit din bârlog?

Coboară treptele terasei și vine să mă-mbrățișeze. E mare ca un vagonet de cărbuni și la fel de primejdioasă.

— Cum? A venit Andrei?

La unul dintre geamuri a răsărit arhitectul Dan Ganea. E cam de vârsta lui Ion, are părul des, grizonat, însă pare a fi făcut dintr-o coastă a nevestei – și nu din cea mai voluminoasă. Față de nasul lui, un saxofon ar părea acvilin.

Sare peste pervaz cu grația unei libelule adolescente și o dă la o parte pe Minodora.

— Lasă-mă, dom'le, și pe mine să strâng în brațe un bărbat adevărat. Ce știi tu în laboratorul tău cu aminoacizi cine e Andrei Mladin?

— Mă tem că exagerezi, zic eu stingherit.

— Haideți, oameni buni, să bem câte un păhărel. Aici, pe terasă.

Propunerea îi aparține, bineînțeles, lui Ispir.

Din livadă apare o fată care nu poate să nu-ți atragă atenția decât dacă ai fi orb. Când se-apropie mai mult văd că are ochii de un albastru stins, un oval bine desenat și părul lăsat pe umeri și tuns scurt. Buzele îi freamătă de parcă ar vrea să spună ceva și nu-ndrăznește. Poartă o jachetă și un pantalon de culoare albă.

— Iată și surpriza, se îneacă de râs Ion. Apoi devine serios.

— Dânsa e Denisa Niculescu, profesoară.

— Îmi pare bine, Andrei Mladin.

Se uită la mine fără nicio sfială încât las până la urmă eu ochii în jos. Nu mi s-a mai întâmplat asta niciodată. Înverșunat, ridic ochii ca s-o pironesc cu o privire de zile mari. Între timp a dispărut lângă masa unde sunt băuturile.

Ion Arhir își începe numărul.

— Dom'le, eram tânăr și mă aflam undeva… nu spun unde… Și atât eu cât și câțiva amici aveam boală pe unul care ne tot băga bețe în roate. Ce-i dă prin gând unuia dintre noi? Vede un măgar pe marginea unui șanț, îl ia și-l îmbată cu o sticlă de votcă și îl vâră în patul ăluia. Insul vine și el cam trosnit în toiul nopții, nu mai aprinde lumina și se culcă lângă animal. I s-o fi părut lui că-i cam puțin loc, dar a zis că s-a pilit și nu-și dă bine seama. Dimineața, când s-au trezit unul lângă altul, să te ții distracție. Unul amenința, celălalt răgea, ți-era mai mare dragul! Da, dar problema e că măgarul nu voia să mai plece. Se dedulcise la viața de boier. Așa că individul a trebuit mai întâi să-l îmbete și apoi să-l dea afară. La soluția asta ne-am gândit noi, când am văzut că se-ngroașă gluma.

— Ca să vezi, filozofează Dan. Și animalelor le place băuturica.

— Voi credeți ce îndrugă bărbatu-meu? Dacă i-ai asculta balivernele, ți-ai închipui că a trăit zece vieți. Hai, vezi mai bine dacă nu s-au stins cărbunii să punem fripturile la grătar.

— Le mai spun doar una și mă duc, promite solemn Ion. Voi folosi însă un stil protocolar. Deci: Era un curcan respectabil, între două vârste. Când i se tăie capul cu ocazia sărbătorilor tradiționale, muri demn și împăcat cu toți cei din jur, așa cum de altfel și trăise, fericit că putea contribui, chiar și după ce își dăduse obștescul sfârșit, la mulțumirea altora, fie ea și de natură culinară. Gospodarul îl jumuli, îl cântări din ochi, se minună de greutatea lui, apoi se înnegură la față, oftă și îl înveli într-un ziar județean. Cu el în brațe intră peste rând în cabinetul stomatologic, cu o îndrăzneală pe care nu și-o recunoștea, parcă mânat de la spate de o forță nevăzută. După orele de program, doctorița scoase curcanul din ziar, citi articolul de fond, apoi împachetă pasărea într-o hârtie albă și plecă la oraș. Pașnica vietate, care nu ieșise decât de câteva ori din perimetrul curții natale și atunci numai cale de-o azvârlitură de băț, avu norocul ca după moarte să fie plimbată prin tumultul unui mare oraș. La Direcția sanitară, doctorița găsi înțelegere deplină și cererea sa de transfer fu rezolvată favorabil. Curcanul fu uitat cu discreție pe o masă. Stăpânul mesei îl examină cu o privire critică și îl scoase din învelitoarea de hârtie.

Cotrobăi printr-un sertar și descoperi o coală de celofan pe care o găsi mai potrivită ca ambalaj pentru o viețuitoare atât de impozantă. Dădu un telefon, vorbi cu un respect deosebit, ridicându-se chiar și în picioare, apoi luă curcanul, plecă din birou, străbătu câteva străzi și pătrunse într-o clădire masivă de unde reveni fără să mai aibă nimic în mâini. Acolo, celofanul fu înlocuit cu staniol. În noile sale veșminte, curcanul poposi într-o casă dintr-un cartier liniștit. Strălucitorul ambalaj atrase atenția celui mai mic dintre locatarii casei care o înșfăcă bucuros ca s-o folosească pentru jocurile lui. Tatăl băiatului, negăsind altceva la îndemână, puse curcanul într-un ziar vechi, se urcă în mașină și făcu o vizită părinților la țară. Aproape că era să-l uite în portbagaj, atât de bine fu primit de către aceștia și abia la plecare își aduse aminte de el. Li-l oferi din toată inima și ei îl primiră cu lacrimi în ochi. Astfel dispăru curcanul de pe fața planetei mâncat chiar de primul lui proprietar, care însă nu-l recunoscu și îl înghiți fără poftă, gândindu-se cu cât mai fragedă trebuie să fi fost carnea celuilalt, pe care îl făcuseră cadou… Ei, ce ziceți? Am talent?

Asistența aprobă zgomotos.

— Așa e! Rușine celor care te-au picat la examen!

Lângă mine apare Irina.

— Andrei! Vrei să-ți cânt ceva?

— Cu plăcere.

Intru în hol. Știu totul cu ochii închiși. Din hol se intră în sufragerie. Pe partea stângă sunt două dormitoare. Pe partea dreaptă, alte două. În față sunt bucătăria și două băi, de o parte și de alta a ei. Tot din sufragerie se intră în birou. Toate însă sunt mai mici ca odinioară. Cu mult mai mici.

— Ce sunt mai mici? întreabă nedumerită Irina.

— Nimic. Mă gândeam la altceva.

— Of! Mereu te gândești la altceva când ești cu mine, bate ea necăjită din picior. Apoi se îmblânzește.

— Ce vrei să-ți cânt?

— Ceva ce simți tu acum.

— *Visare* e bine?

— E cel mai potrivit.

Pianul e în același loc. E chiar același pian. Fata se așază, își îndreaptă ținuta, își aranjează părul și începe să cânte.

Doamna Magdalena Onofrei e mică de statură, blondă și cu un neg mare pe bărbie. E îmbrăcată într-o rochie lungă și înflorată, fără mâneci, cu buzunare mari, aplicate. Părul îi este strâns într-un coc în creștetul capului, în așa fel încât mă face curios să asist când realizează performanța asta. Se mișcă vioaie de la bucătărie în sufragerie, dă ordine, aduce și duce farfurii. După numai cinci minute încetez s-o mai urmăresc fiindcă mă ia cu amețeli.

Parcă ghicindu-mi gândul, domnul Marcel îmi șoptește la urechea dreaptă:

— E cam agitată cumnată-mea, nu-i așa?

Am gura plină și nu-i răspund, dar îi dau dreptate încuviințând din cap.

În fața mea se află Petrică. Încearcă să-mi arunce un cocoloș pe pâine care îl nimerește pe Marcel. Acesta îl la de pe masă, își freacă locul lovit, se uită la cocoloș cu mirare și mormăie:

— Ar trebui reparat acoperișul.

În dreapta lui e domnul Sebastian.

— Ce zici c-ar trebui reparat? întreabă el nedumerit, uitând să mai ducă lingura la gură și ținând-o în aer, ca și cum ar aștepta să se răcească supa.

— Acoperișul, repetă de data asta mai limpede domnul Marcel. Și tavanul.

— Păi l-am reparat acum o lună, îi răspunde fratele lui. Iar de zugrăvit nu pot zugrăvi în fiecare an. Știi bine ce harababură e ori de câte ori zugrăvim. Nu ne refacem nici în două luni.

— Mai repară-l o dată, rămâne neînduplecat Marcel. Are găuri. Cad prin el tot soiul de chestii.

— Nu te-nțeleg, zice doctorul din ce în ce mai mirat. Nu văd nicio gaură în tavan!

Uită de lingura plină din mână și arată cu ea în sus într-o mișcare largă. Supa din lingură se așterne îndată pe chipul domnului Marcel care rămâne însă la fel de netulburat.

— Ce ți-am spus? întărește el propriile lui spuse, ștergându-și stropii de pe față și luând cu grijă un tăiețel ajuns în mustăcioară. Trebuie reparat. Ai dovezi cât se poate de palpabile.

Doctorul renunță să mai priceapă ceva și continuă să lopăteze cu lingura prin farfurie. Petrică s-a înfricoșat și s-a făcut mic ca să treacă neobservat. Se lasă să

alunece sub masă fără ca nimeni să bage de seamă în afară de mine. Sunt încordat ca un iepure de care se apropie vânătorul. Oare ce are de gând să mai facă puşlamaua asta neastâmpărată?

La un moment dat, doctorul își ridică ochii din farfurie și începe să-i vorbească neștiind că, de fapt, nu mai e printre noi.

— Petrică, uite la ce m-am gândit…

De-abia acum își dă seama că fiul lui drag nu mai e la masă.

— Petrică! Hei! Unde ești?! Unde-i băiatul ăsta?!

Doamna Magdalena tocmai aduce în farfurii aburinde felul doi.

— De unde vrei să știu? Adineaori era aici!

Deodată, masa începe să se miște ușor.

— Asta ce mai e? întreabă tot mai uimit doctorul.

— Şi podeaua trebuie reparată, îl lămurește tacticos domnul Marcel care, în sfârșit, și-a dat seama că nu vedea bine din pricina unei frunze de dafin ce-i acoperea ochiul stâng. Are un puternic tangaj.

— Cine mișcă masa? urlă scos din fire domnul Sebastian. Petrică! Tu ești? ieși imediat de-acolo!

Mai întâi de sub masă se-aude un mieunat înfiorător care ne sfâșie inimile. După aceea, un motan uriaș țâșnește înnebunit de sub fața de masă, face un salt până la ușa deschisă a biroului, se împiedică în prag, se dă de trei ori peste cap și se izbește puternic de perete cu un zgomot surd. Rămâne leșinat câteva secunde. Își revine, se întoarce spre doctorul care se uită încremenit și cu ochii holbați, se-mpleticește nițel și se înclină sughițând, ca și cum ar vrea să-și ceară iertare, își face cu chiu cu vai vânt până la pervazul ferestrei deschise și de-acolo se prelinge pe terasă. În clipa în care aterizează se aude un urlet și mai înfiorător, care face să mi se ridice părul măciucă. Nu mi-e greu să-mi închipui ce s-a întâmplat. Bietul cotoi a executat periculosul său salt chiar în spinarea câinelui care aștepta și el să se ospăteze de la masa noastră. Urletul e atât de sinistru încât doamna Magdalena scapă platoul cu fripturi chiar în capul domnului Marcel.

— Doamne! Ce mai e și asta? îngaimă biata femeie căreia i s-a desfăcut cocul.

— Nimic. Trebuie doar reparat acoperișul, răspunde domnul Marcel celor doi soți uluiți și se ridică de la

masă, la fel de liniștit ca și cum ar fi mâncat în cel mai dichisit restaurant unde a fost servit fără cusur. Știu un meșter foarte bun. Și nu ia mult. Hai, Andrei, sus. Azi nu-i rost de mâncare. Fac cinste cu niște cireșe în grădină. Dacă nu cumva și pe-acolo s-or fi aciuat dușmanii.

4.

— Ți-a plăcut? zice Irina ridicându-se de la pian.

Tresar și mă ridic din fotoliu. Apuc mâinile fetei.

— A fost foarte frumos.

— E ceva ușor.

— Crezi? Mă-ndoiesc că o pot cânta mulți așa cum trebuie.

Ochii îi strălucesc de bucurie.

— Râzi de mine?

— Cum aș îndrăzni?

— Știu și eu… Ai o faimă rea, așa mi-a spus mama. Râzi de fete. De-aia ai rămas singur.

— N-am râs de nimeni niciodată. Cel mult de mine. Și nici atunci cu toată gura.

Mă ațintește cu ochii ei de căprioară care aține calea vânătorului.

— Explică-mi, de ce mă simt atât de bine cu tine?

— Întreabă-mă când o să am 50 de ani. Acum nu știu să-ți explic. Dar atunci n-o să te mai intereseze răspunsul.

— Oare?

— Fii sigură. Acum, hai în livadă, altfel Minodora o să-mi scoată și faima de corupător de minore.

Pe terasă au rămas numai bărbații. Ion perorează în timp ce ceilalți beau. Iau și eu în mână un pahar aburit de votcă.

— Să vă spun una cât nu e nevastă-mea aici. Am ajuns într-o noapte la o tipă acasă. Ei, eram și eu tânăr și neînsurat. Fata pleacă de dimineață și mă lasă în apartament. Ușa avea o yală care se-ncuia automat. Bun! Când mă trezesc, mă spăl, mă-mbrac și hai să-mi iau valea. Când colo, pleacă Ioane dacă poți. Yala nu se descuia pe dinăuntru. Aveam nu știu ce întâlnire de la care nu puteam să lipsesc. Caut prin casă o șurubelniță și încerc să desfac yala. Draci! Nu se desfăcea și pace bună. Era un sistem afurisit de complicat. Sun la un prieten care avea cunoștințe în domeniu și-i explic ce-am pățit. El zice, scuză-mă, n-ai încotro, ori spargi ușa și-i caz de miliție, ori aștepți până vine făptura să-ți deschidă. Oftez, trântesc telefonul în furcă și dau să pun șuruburile la loc. Când colo, aud voci la ușă și o cheie începe să se-nvârtă.

Mă uit prin vizor și-ngheț: părinții fetei. Am sfeclit-o, zic eu. Dacă intră ăștia aici mă cred hoț și va fi vai și-amar de mine. Sau, și mai rău, mă silesc să mă-nsor. Încearcă ei să descuie – nu pot. Încep să sune. Ce? Eram prost să răspund? Au stat ei vreo două ore în fața ușii, neînțelegând nimic și pe urmă au plecat. Între timp, mi-am zis, fie ce-o fi. Am pus șuruburile la loc. Mă las în voia Celui de Sus. Nu închei bine lucrarea că aud cum cineva vâră cheia în ușă și o descuie. Închid ochii și cine credeți c-apare?

— Fata, zice flegmatic Dan.

— Da, dom'le. Dar de unde știi? Ai pățit și tu la fel?

— Nu, dar ai mai povestit-o acum câțiva ani.

— Da, a-nceput să mă lase memoria…

Pe mine însă memoria nu m-a lăsat încă. De aceea continui să-mi aduc aminte ce s-a petrecut aici în urmă cu treizeci de ani. De ce oare? Doar rareori m-am mai gândit la întâmplările prin care am trecut atunci. De ce nu pot să rămân printre amicii mei de azi și fug repede cu gândul în altă parte? Încă un semn de bătrânețe, Mladin! Fii atent!

E o după-amiază liniștită și caldă. Soții Onofrei dorm duși în camera lor. Marcel e, ca de obicei, pe terasă. Nea Irimie are pe față o mască de prisăcar și umblă la unul dintre stupi. Gena, soția lui, a venit și ea de la fabrica din oraș, unde lucrează. Are un chip alb ca laptele și ochi care privesc ștrengărește în jur. Câțiva pistrui îi sporesc expresia șmecherească. A trecut pe lângă fotoliul unde moțăie domnul Marcel. I-a spus un bună ziua grăbit și s-a dus în locuința în care stă cu soțul ei și cu soacra, mama Mecla. Aceasta dă mâncare la găini în spatele casei.

Iar eu cu Petrică suntem gata să ne încăierăm.

— Trântă dreaptă? întreb eu.

— Dreaptă.

— Fără vicleșuguri?

— Fără.

— Fără piedică?

— Dă-i drumul odată! Sigur. Fără.

E îmbrăcat în pantaloni scurți, albaștri și cu un tricou galben. În picioare are tenişi cu o croială cum n-am mai văzut. Ai mei sunt atât de ponosiți și nici măcar dați cu cretă încât prefer să umblu în picioarele goale. Port un maieu și chiloți de sport făcuți de mama.

Suntem pe pajiştea plină de flori. N-am niciun chef de luptă; mi-am dat însă deja seama că tocmai atunci când ai mai puțin chef se trezește careva să te provoace la bătaie.

Îl las să mă tragă de mâini în fel și chip. Nici nu mă clintesc din loc. Dar nici nu vreau să-l dau jos. Poate se plictisește și se lasă păgubaș. M-apucă atunci pe după ceafă și-mi apleacă mult capul, ceea ce-mi îngăduie să văd cum un motan cu o față rătăcită se târăște prin iarbă încercând să se-apropie de casă. Cu o smucitură bruscă reușesc să scap din strânsoare. Atunci Petrică se-nfurie și se-apropie cât poate de mult de mine, îmi pune piedică și mă trântește încercând să-mi apese umerii la pământ. Îl aud gâfâind.

— Acuși te birui! Îți arăt eu ție!

E rândul meu să mă-nfurii. În curând, iarba e tăvălită pe o suprafață atât de mare, încât mi se face milă de vaca pe care-o văd păscând mai încolo. Riscă să rămână fără furaje. Îl pun rapid pe Petrică la pământ și m-așez călare pe el.

— Te dai bătut?

— Da, geme el. Au! Mă doare!

Îi dau drumul. În ochi are mai mult lacrimi de neputință decât de durere.

— Ești un golan! Un sărăntoc și un golan.

O ia la goană spre casă. O clipă mi se urcă sângele la cap. Vreau să mă reped după el, dar în cele din urmă îl las în pace. Îmi scot maieul care s-a înverzit de la iarbă și încep să mă șterg de transpirație. O umbră a răsărit lângă mine. E nea Irimie. Și-a scos masca și o ține în mâna stângă. În dreapta are un afumător care pufăie agale.

— Nu fi amărât, domnișorule. Hai mai bine în prisacă să-ți arăt albinele.

— Nu sunt domnișor. Și nici amărât nu sunt. Ba nu. Amărât sunt.

— Doar n-o să plângi pentru un fleac. Uite ce frumos e la noi. Îți place?

Nu-i răspund. Motanul s-a răzgândit să se mai ducă spre terasă. S-a tolănit la umbra unui tei și moțăie lipsit de griji. Deodată, sare ca ars, începe să-și dea cu labele pe nas, miaună jalnic și o ia la goană în salturi, ca un infanterist urmărit de tirul unei mitraliere.

Nea Irimie începe să râdă.

— L-a mușcat o albină… De… Dacă-i fudul și nu poartă mască…

5.

Din livadă se-aude glasul Minodorei.

— Acuși e gata friptura!

Fluturi trec în procesiuni leneșe. Nu prea mă dau în vânt după natură. Mai mult după comicul ei. Din păcate, prea puțini îl observă. Cei mai mulți cad în extaz când o văd. Vai, ce apus frumos, vai, ce iarbă frumoasă, vai, ce frumos cântă păsările. Numai aiureli. Dar câți observă cât de caraghioasă e o cârtiță, precum asta la care mă uit, care-și dă seama cu stupoare că a nimerit în altă parte decât unde a vrut! I se năruie tot sistemul de valori.

Tresar când Ispir mă atinge pe umăr. Pe costumul meu alb sub care am o cămașă neagră. Cineva a lipit pe ea o etichetă: *Best man.* Plăcută reclamă!

— Dom'le, sunt foarte necăjit. A scris în *Arta* individul ăla o porcărie despre mine. În definitiv, cine sunt criticii de artă? Ce știu ei să facă? La ce folosesc?

— Își au și ei rostul lor, zic eu în doi peri.

— Zău? răspunde Arhir. Hai să zic că în literatură lucrurile sunt mai limpezi. Deși nici acolo nu-i vreo scofală să fii critic. Dacă vrei, oricând îți fac un comentariu la orice prostie.

— Ia să te-auzim, îl întărâtă Ganea.

Ion își dă capul pe spate și anunță:

— Stilul emfatic! Apărută în excelente condiții grafice și într-un tiraj impresionant, noua carte de telefon a abonaților din București este o operă vie, care se citește cu sufletul la gură. Cu un număr imens de personaje, dintre care cele mai multe sunt cunoscute din ediția anterioară, ea se adresează unui larg public de cititori, fiind o lucrare accesibilă, scrisă într-un stil limpede și viguros, în buna tradiția a prozei românești. Relațiile personajelor principale – Ionescu și Popescu – cu ceilalți eroi sunt conturate cu o mână de maestru. Nimic nu amintește de însăilările unor autori care abdică de la creionarea realității și se hazardează în imaginarea unor tărâmuri lipsite de concretețe. Prin excelență socială, noua carte de telefon dezvăluie o imagine fidelă a situației existente pe teren, numele abonaților, ca și numerele lor de telefon fiind cât se poate de reale. Aceasta nu înseamnă

în niciun caz naturalism. Dimpotrivă, cartea este de o moralitate desăvârșită, scenele erotice fiind înăbușite încă din fașă de exigenții autori. Orice trivialități de limbaj, care își mai găsesc locul în unele cărți de telefon, apărute pe alte meridiane, pe care numai din jenă nu le mai pomenesc acum, sunt alungate din această operă. Ea poate fi recomandată și celor mici, deoarece lectura ei, pe lângă o sigură desfătare intelectuală, le oferă și o sumedenie de învățăminte folositoare pentru viață și le dezvoltă spiritul cetățenesc. Ea poate fi consultată cu bune rezultate și de către cei care nu au telefon.

În concluzie, afirm că noua carte de telefon, inspirată din realitățile noastre, pledând pentru idealuri de anvergură, este o lucrare de seamă a prozei contemporane, întrecând în valoare *Mersul trenurilor,* prea tehnicist, prea schimbător de la un an la altul…

Ganea se șterge la ochi de-atâta râs.

— Sfântă Fecioară! Nu te credeam atât de amuzant!

— La masă! Răsună glasul Veronicăi.

Chiar înainte de-a intra în dormitor simt primejdia, însă îmi zic că e doar o părere. Ușa e întredeschisă și când o dau mai tare la o parte, un lighean cu apă mi se revarsă în cap. Domnul Marcel, care tocmai voia să intre în dormitorul lui aflat lângă al meu, se întoarce mirat de zgomot. Când mă vede în ce hal sunt, cu ligheanul în cap, pufnește mai întâi în râs, apoi se stăpânește și mă îmbărbătează.

— Mie mi-a adus odată o broască în pat. Nici acum nu recunoaște. Zice c-a sărit pe fereastră și dac-o lăsam să se dea de trei ori peste cap se prefăcea într-o fată frumoasă. Brrr! se zguduie el amintindu-și fioroasa scenă. Ei, noapte bună! N-are niciun rost să te frământi. Șterge-te cu un prosop și culcă-te!

N-am încotro și așa și fac. Fereastra e deschisă, aerul curat și cu miros puternic de regina nopții. M-așez în pat, dar imediat sar. Sub cearșaf descopăr o mulțime de pietre colțuroase. Le-arunc pe fereastră, inspectez meticulos toată încăperea, și sub pat, și în dulapuri și de-abia pe urmă îndrăznesc să mă culc. Toată noaptea visez fete frumoase care se dau de trei ori peste cap și se transformă în broaște.

6.

Sub un nuc e întinsă o masă mare, ca pentru un ospăț îndelungat. Grătarul sfârâie. Un miros îmbietor de friptură împrăștie mireasma florilor. Idilismul se duce de râpă. Ce bine!

— Andrei stă lângă Denisa, hotărăște Minodora.

Toți se privesc cu subînțeles. Ce vor de la mine? Nu cumva? Ei bine…

M-așez lângă Denisa. Pufnesc în râs.

— De ce râdeți? întreabă ea.

— Nimic. Așa…

Ei bine, nu cumva vor să mă-nsoare? Ultima oară am mâncat aproape singur bucatele de pe-o masă-ntreagă ca să-i sperii pe cei care mă doreau de ginere. A fost o probă la care n-au rezistat.

O vreme nu se-aude decât zgomotul tacâmurilor. Deodată, Veronica propune:

— Să bem pentru cei care s-au cunoscut azi pentru prima oară.

— Veronica, te rog, spune Denisa cu un glas atât de catifelat încât brusc ajung cu mintea într-un tărâm feeric.

A doua zi dimineață, la micul dejun, sunt doar eu și cu domnul Marcel. Ne-am sculat mai târziu decât ceilalți – eu, istovit după întâmplări, el – obosit de atâta ședere. Mama Mecla ne pune în față cești cu cacao cu lapte și pâine prăjită cu unt și cu dulceață. E mică de statură, puternică în brațe, vioaie în mișcări și are un șorț înflorat cu un buzunar mare în față. Nu scoate o vorbă. În schimb, fratele doctorului e nespus de vesel. Dar când nu e el bine dispus?

— Ei, prințe, ce facem azi? M-am săturat să zac în șezlong și să citesc tâmpenii. Mi-aș dori puțină mișcare.

Se uită cu uimire la motanul care apare pe fereastră și-și dă drumul pe parchetul lucios. Are un nas cât un morcov.

— El al nostru sau e altul? Nu-mi plac substituirile: dacă mă obișnuiesc cu o ființă nu vreau să fiu contrariat și să fie schimbată.

În aceeași clipă se-aude un strigăt disperat:

— Ajutori Săriți!

Cel mai iute dintre noi e motanul. Se repede îngrozit înapoi pe terasă. Domnul Marcel se uită la mine, se șterge gânditor la gură cu un șervețel și-mi spune cu mulțumire:

— Providența îmi îngăduie să-mi realizez visul. La atac, prințe!

Când ajungem afară, în fața ochilor ni se prezintă următorul tablou plin de o deosebită vioiciune: câinele, cu o privire ceva mai zglobie, aleargă spre Petrică. Acesta se ține vijelios după mama lui care se află după nea Irimie. În frunte dă cu străşnicie din picioare doctorul, pradă unei agitații inexplicabile. Pământul dudule sub pașii lor.

Domnul Marcel încruntă din sprâncene.

— Nu înțeleg motivul acestui cros matinal.

— Nici eu, îl aprob doar ca să zic ceva.

Deodată, privirea lui îndreptată în zare îl silește să exclame:

— O, nu! E un roi! Numai asta ne mai lipsea.

Apoi mi se adresează cu un ton de la catedră:

— Știi ce-i aia un roi?

— Da. Am mai văzut la bunica.

— Grea viață trebuie să fi avut bunica ta, oftează el. Atunci când albinele își iau lumea-n cap înseamnă că roiesc. Necazurile de familie le silesc la această abandonare a căminului. E o întâmplare dintre cele mai nefericite din viața unui apicultor. De obicei, el află după câteva săptămâni de respectivul eveniment. Unii, chiar dacă zăresc cum pleacă roiul, se prefac că n-au văzut nimic. Cei mai curajoși se iau totuși după el, așa cum văd că a făcut-o frate-meu. Puțini se întorc dintre ei, după câteva săptămâni, nerași, cu hainele zdrențuite și cu ochii rătăciți. Concepțiile lor despre viață diferă sensibil față de cele cu care au plecat. N-am întâlnit nicio persoană normală care să afirme că a prins un roi. Nimic nu-mi poate schimba această opinie. Așa că n-am încotro și trebuie să iau din nou în mâini blestemata asta de carte și să zac în șezlong până când preacinstitele gazde ne vor chema la masă. Dacă masă se va putea chema aceea.

Atent la discuția cu domnul Marcel, îi pierd o clipă din vedere pe participanții la alergări. Între timp, aceștia au ieșit pe șosea, au cotit la dreapta, după care au luat-o din nou la dreapta pe lângă gardul de sârmă. Roiul se

mişcă precum un vârtej negru în cer și bâzâie zgomotos, cu un freamăt de ace. Toți au privirile în sus, așa că nu observă cum din sens invers vine un automobil. Ca să nu-i ia în botul mașinii, șoferul e silit să intre în gardul de sârmă, culcând doi stâlpi de susținere la pământ.

Brusc, pe doctor nu-l mai interesează roiul. Se apropie de șoferul care s-a dat jos de la volan și se uită cu jale la farul din stânga, spart și la bara de protecție îndoită.

— Mă rog, ce faceți aici? întreabă chipurile amabil domnul Sebastian.

— Lasă-mă, domnule, în pace, nu vezi că-s amărât?

— Ciudat mod de a intra pe proprietatea altuia, îmi spune domnul Marcel care iar a lăsat jos cartea și se uită cu mult interes la scena care se desfășoară nu departe de noi.

— Eu zic totuși că se poate îndrepta, zice individul dând ocol mașinii.

— Ce să se-ndrepte? Gardul? îl întreabă mieros domnul Sebastian.

— Nu. Bara. Nu-i îndoită prea tare.

Doctorul e ca un ceainic în clocot. Totuși se abține admirabil să nu dea în foc.

— Dar de gard ce zici?

— Care gard? întreabă ca picat din lună șoferul.

— Într-adevăr, care gard, îl imită în șoaptă domnul Marcel.

Doctorul încă nu-și pierde răbdarea.

— Gardul pe care l-ai culcat la pământ.

— Gardul pe care l-am culcat la pământ? repetă șoferul și-i aruncă o privire și mai plină de jale. Ăsta nu se mai repară.

— Ce? izbucnește în sfârșit doctorul. Cum nu se mai repară?

— Farul. N-am cum să-l repar. E făcut zob.

De pe terasă, domnul Marcel observă:

— N-am ce zice, se-nțeleg de minune. Repet: n-am spus eu că n-am întâlnit pe nimeni care să susțină că a prins un roi? Acum ia-l de unde nu-i!

7.

— Mai vrei, Andrei?

— Nu, mulțumesc.

Și mă ridic după Denisa.

— Iartă-mă c-am râs adineaori. Dar n-am râs de nimeni dintre cei de față.

Se uită la mine cu ochii ei care ba sunt verzi, ba albaștri, ba cenușii.

— De când v-am cunoscut am impresia că sunteți și nu sunteți aici. Unde sunteți de fapt, domnule Mladin?

Nu-i răspund. Ne plimbăm în tăcere pe pajiște.

— De ce se spune despre dumneavoastră că sunteți inaccesibil?

Tresar uluit.

— Cine spune asta?

— Toți cei care vă cunosc. Că sunteți sarcastic, că sunteți rece, că sunteți uscat.

— E trist pentru mine dacă apar așa oamenilor. Și în fața ochilor dumneavoastră tot așa apar?

— Nu. Dar parcă n-ați fi cu noi. Ci într-un alt timp și spațiu.

— Mai știi?

— Și râdeți tot timpul.

— Zău? E ceva rău în asta?

— Nu. Dar e nepoliticos.

Mai străbatem câțiva pași. Se oprește în fața mea și spune brusc.

— Nu-i așa că-i penibil?

— Ce?

— Toată mascarada asta.

— Care mascaradă?

— Petrecerea lui Arhir.

— Nu văd de ce-ar fi. Niște oameni vor să petreacă. Au tot dreptul, fie că ne place sau nu.

— Dar n-ați priceput de ce-au dat masa?

— Nu.

— Ei bine, să vă spun eu: ca să ne cunoaștem noi doi.

— Da? Atunci trebuie să le fim recunoscători.

— Spuneți amabilități.

— Nu.

Continuăm să ne plimbăm prin iarba în care lăcustele fac întreceri de sărituri care-ar pune pe gânduri pe cei capabili să susțină că recordul lui Beamon e de neegalat.

Tabloul se înfățișează acum altfel. Soarele a urcat spre amiază. Nea Irimie încearcă să astupe cu scânduri spărtura din gard, ca să nu iasă păsările din curte. Mama Mecla plivește straturile de ceapă din grădina de zarzavat. Bineînțeles, domnul Marcel dormitează în șezlong. O rază de soare îi pică drept în ochi, dar el nu se hotărăște să-și mute locul sub streașină, la umbră. Doamna Magdalena și cu domnul Sebastian culeg căpșuni pentru masa de prânz. Cotoiul cu nas borcănat trece cu o mutră vinovată pe lângă câinele care bate alene din coadă și se preface că nu-l vede, atât de mult îl disprețuiește. Iar eu mă uit jur împrejur, uimit de atâta liniște și încă nu știu ce să fac.

Deodată, pe după casă se ivește o arătare înfășurată în cearșaf alb și călare pe un vițel. Nu-mi dau seama din prima clipă că e Petrică. Pe cap și-a pus un castron de tablă. În mâna dreaptă ține în chip de suliță o cucută. Cu stânga se ține de coama animalului, care e cât se poate de pașnic. Nu e prima oară când i se-ntâmplă să fie confundat cu un pursânge arab, din moment ce până și domnul Marcel cască doar o clipă ochii de mirare și apoi iar se cufundă în picoteala lui. Câteva gâște s-au luat după vițel, fără nicio intenție dușmănoasă, numai din dorința firească de a mai ieși din ocolul unde stau de obicei. Gâgâitul lor îl trezește pe câinele care ațipise și acesta ridică brusc capul. Motanul se crede amenințat, sare în cele patru labe hărăzite de natură și dă înapoi ca un curtean când se retrage din fața regelui său. Dacă ar fi fost mai puțin iute în mișcări, totul ar fi mers strună. Așa însă, lovește cu spatele ultima gâscă. Aceasta se împiedică, îi arde un cioc zdravăn cotoiului și apoi își desface larg aripile, izbindu-și fără voie surata din față. La rândul ei, aceasta se-mpleticește și dă peste gâsca din spatele vițelului. Ea își desface aripile și saltă pe animal. Între timp, motanul s-a întors cu fața la noul dușman; când zărește alaiul i se ridică părul din blană și o zbughește printre picioarele vițelului, lovindu-le ca pe niște popice. Din acest moment, vițelul nu mai este blândul animal de până atunci, ci se transformă într-o

vietate hăituită. Mai întâi, o ia spre poartă pe aleea de pietriş. Ar fi ajuns până acolo, dacă gâsca de pe spinarea lui nu şi-ar fi luat zborul, n-ar fi străbătut spaţiul cu o viteză mai mare decât el, astfel încât să-i aterizeze drept în faţă. Văzând drumul barat, viţelul frânează şi o ia pe pajişte. Între timp, tremurând din toate mădularele, cotoiul ajunge aici şi-şi trage sufletul în iarbă. Vede însă cum de el se apropie matahala aceea fioroasă încât trebuie să-şi ia din noua coada la spinare şi se aruncă în salturi mari spre terasă.

Zarva din curte e atât de mare încât soţii Onofrei îşi ridică privirile din tufele de căpşuni. Domnul Sebastian îşi pune mâna streaşină la ochi şi zice cu o firească uimire:

— Draga mea, acela nu e cumva fiul nostru?

— După el!, strigă doamna Magda şi o porneşte cu iuţeala maximă îngăduită de kilogramele pe care le are.

Viteza viţelului a sporit fiindcă i-a picat în cap castronul pe care-l purta Petrică. Îi atârnă o clipă pe-o ureche, pentru ca apoi să se descotorosească de el şi-i cade la picioare, unde-i încurcă galopul şi-l face să se poticnească. Reuşeşte totuşi să-şi restabilească echilibrul. Cotoiul a ajuns în dreptul terasei unde pune o frână de zile mari, fiindcă acolo îl aşteaptă cu o vădită nerăbdare câinele. Face cale-ntoarsă şi-l vede pe viţel cum se-apropie. Singura lui scăpare e acoperişul. Pentru asta are nevoie de domnul Marcel. Îi sare-n cap şi de-acolo se agaţă de streaşină. Urma unei gheare îi rămâne domnului Marcel pe obraz şi sângele începe să-i şiroiască.

— Ce draci aveţi cu mine?

Până să se dumirească, viţelul cu Petrică în spinare trece prin dreptul lui. Din pricina curentului, cearşaful care-l acoperă pe băiat zboară şi-l înfăşoară pe domnul Marcel care bâjbâie câţiva paşi, se-mpiedică de şezlong şi cade peste câine. Acesta se extrage gemând de sub trupul greu şi, cu spinarea aproape frântă, se târăşte sub masa de răchită, de unde se uită cu un ochi fioros la motanul care, agăţat în continuare de marginea acoperişului, îl priveşte ca şi cum i-ar spune: „Dragul meu, n-o să-ţi vină să crezi, dar eu n-am nicio vină.” În continuare, curtea arată ca bântuită de uragan: gâştele zboară în toate direcţiile, soţii Onofrei aleargă sprinteni printre straturile de flori, mama Mecla ascultă nedumerită zarva nereuşind să vadă din grădină întreaga

măreție a clipei, domnul Marcel se târăște în patru labe și cu cearșaful încă pe cap, nea Irimie lasă baltă reparatul gardului și se aține în calea vițelului. Animalul o ia pe după casă și frânează la marginea iazului atât de brusc, încât Petrică se rostogolește de pe năbădăiosul bidiviu și poposește în apă, gata să strivească vreo trei rațe care se bălăceau liniștite. Acolo încremenește năuc.

Trecând pe lângă fratele lui, doctorul reușește să-l întrebe:

— Ce naiba te-a apucat să-ți pui cearșaful pe tine? Mereu faci familia de râs.

Până când să-i răspundă, doctorul și soția sa, într-un zdupăit sonor, se pierd pe după casă.

8.

Apariția Irinei mă smulge din gânduri. Încerc să-mi stăpânesc chicotitul care-i nedumerește pe cei de față.

— Andrei! Te cheamă tata, zice privind în jos.

— Vin imediat.

Irina și Denisa rămân împreună. Sper să nu se-ncaiere.

Ion, bineînțeles, mănâncă și povestește în același timp.

— M-ai chemat? îl întrerup eu din istorisire.

— Nu. De ce?

— Așa… Mi s-a părut că te-aud strigându-mă.

— Nu, dom'le, vezi-ți de treabă și ia un copan. Mai bea și un șpriț. Friptura caldă și șprițul rece sunt sănătate curată.

Nu-mi este nici foame și nici sete. La drept vorbind, dacă nu mi-aș aduce aminte scene de când eram copil, m-aș plictisi de moarte. Hotărât lucru, petrecerile nu-s de mine.

Nimeni n-a vorbit toată după-amiaza cu Petrică.

Sincer să fiu, mi-e milă de bietul băiat. În definitiv, n-are nicio vină pentru pierderile suferite de gospodăria doctorului.

După ce toată lumea se duce la culcare, seara, zgreapțăn la ușa camerei sale.

Nu doarme.

Stă bosumflat în pat, cu lumina aprinsă și cu privirile ațintite în tavan. Nici măcar nu se uită la mine când intru.

— Știi, zic eu direct, așezându-mă pe marginea patului și netezind pătura, erai foarte falnic, dar animalul s-a dovedit a fi o mârțoagă nenorocită.

În sfârșit, catadicsește să-și îndrepte privirea spre mine.

— Oare?

— Fii sigur c-așa e! îl liniștesc eu. Ești foarte dibaci. Bravo! Pe un altul îl trântea imediat. Tu în schimb ai stat călare cât n-ar fi reușit nimeni.

Se ridică în coate, brusc cuprins de însuflețire.

— Da, dom’le, așa e! Mi-am înfipt zdravăn mâna în cureaua lui de la gât și oricât a vrut să mă dea jos, n-a izbutit.

— Și se vedea că nu ți-e frică deloc.

— Frică? Mie? Da’ de unde!? zice el disprețuitor. Nu știu ce-i aia frică.

Se dă jos din pat și-și pune papucii în picioare. Amândoi suntem în pijamale. Prin fereastra deschisă se aude țârâitul greierilor. Cum de nu obosesc? Și mai cântă și la unison.

Pufnește deodată în râs.

— Cel mai simpatic a fost unchiul Marcel. Nu înțelegea nimic. Parcă era o stafie cu cearșaful în cap.

Aducându-mi aminte scena, încep să râd și eu.

— Ba nu… Motanul a fost cel mai simpatic… De uimire, când te-a văzut în iaz, a uitat să se mai țină de streașină și iar a căzut. Bineînțeles, tot în capul câinelui. Mamă, ce jumuleală a mai ieșit!

— Și tata… Ce fioros se mai uita la straturile lui de flori…

— Ce mai încolo și-ncoace, ai fost grozav!

Mai râdem puțin și redevenim serioși.

— Vrei să-ți arăt jucăriile mele? îmi propune Petrică.

— Sigur că da.

— Vino-ncoace!

Trage o draperie mare și înflorată dincolo de care se află mai multe rafturi întesate de jucării care-mi fură ochii. Trenulețe electrice, mașinuțe de toate mărcile, săbii, pumnale, pistoale, cuburi. Parcă e Romarta copiilor.

— Îți place?

— E nemaipomenit! zic eu cu suflarea tăiată.

O clipă îmi trec în revistă jucăriile. Toate sunt din lemn și confecționate de mine. De aceea și țin la ele.

— Ai jucării la fel de frumoase?

Chipul mi se luminează când spun cu un glas prefăcut:

— Sigur că da! N-am tot atâtea câte ai tu, dar sunt și la mine destule.

— Știi, zice el fără nicio legătură cu cele discutate până acum, te rog să mă ierți pentru povestea de ieri. Nu știu ce m-a apucat…

— E-n regulă. Dacă-ți ceri iertare, înseamnă că ești un gentleman.

— Ce-i aceea un gentleman?

— Un om… cum să-ți spun… nobil… bun…

Își umflă pieptul. Stăm pe jos unul lângă altul.

— Îmi place cuvântul. Mai știi și altele ca ăsta?

— Poate. Acum nu-mi vine în minte niciunul.

— Uite, zice el, îți spun un secret ca să-ți dovedesc că suntem acum prieteni.

— Ce secret?

— Dar nu spui la nimeni?

— Jur.

— Tu cum juri?

— Mă așez cu fața la Răsărit într-un picior, ridic în sus mâna dreaptă și spun: „Acalalepta, pepta pum, dacă spun să mă fac fum.”

— E un jurământ destul de bun, încuviințează el. Uite, am aflat că unchiul Marcel e în vrajă cu tanti Gena.

E rândul meu să ridic din sprâncene încurcat.

— Cum adică?

— E greu de spus cum, oftează Petrică. N-am prea înțeles. Adică vorbesc unul cu altul. Pricepi?

— Nu prea, mărturisesc. Și noi doi vorbim: înseamnă că suntem în vrajă?

Petrică nu prea știe ce să răspundă.

— Nu știu, mărturisește el. E ceva ciudat, între noi fie vorba. Mai bine hai să tragem un fotbal.

Amenajăm rapid două porți mici din niște cuburi și începem să jucăm. La un moment dat mingea îmi vine chiar pe piciorul drept cu care trag de obicei. Îmi iau elan și o lovesc, fără să vreau, năprasnic. Noroc că geamul e deschis, altfel îl făceam fărâme. Dar tocmai atunci se nimerește să treacă prin dreptul lui domnul Marcel. Mingea îl lovește drept în cap. Se clatină puțin și înainte de a se prăbuși cât e de lung, bărbatul mai apucă doar să murmure:

— Doamne! Ce locuri!

9.

Pe alee se vede venind un om în vârstă. Înalt, destul de voinic, însă aplecat mult de spate. Când ajunge mai aproape, îl aud mormăind ceva ce n-are niciun sens pentru mine și probabil că nici pentru el: *Jăp, jăp,* și dă cu el pe pământ. Altfel, e îmbrăcat cuviincios, într-un costum cam vechi, dar bine călcat.

— Cine e? se interesează Minodora.

— În spatele casei noastre e o căsuță unde stă moșul ăsta. Salut, nea Irimie, zice Arhir.

— Salut și voie bună, mormăie moșul.

Tresar.

— Cum i-ai spus?

— Nea Irimie. Ce ți se pare curios?

— Nimic. Am întrebat și eu așa, într-o doară.

— Nu știi cum sunt ziariștii? Curioși, aprobă Ganea și dă peste cap un pahar plin cu vin.

Se apropie seara, dar zăduful încă se mai simte. Cineva a aruncat peste pământ toate miresmele posibile. E foarte greu să le mai deosebești între ele. Stau culcat în iarbă și mă târăsc în genunchi și pe coate, așa cum i-am văzut pe soldați în filme. În mâini am un pistol automat, împrumutat din panoplia lui Petrică. La centură – un pumnal. Încerc să trec cât mai neobservat prin iarba înaltă. Din față vine inamicul. Oare cine o să câștige duelul?

Deodată, aud murmur de glasuri. Nu cumva am fost descoperit? Nu. E mama Mecla care vorbește cu nea Irimie. Nu-i frumos să tragi cu urechea, așa că încerc să-i ocolesc. Dar tot aud câteva cuvinte rostite cu glas plin de năduf:

— ...ești un mototol, Irimie, nu-mi semeni deloc. A făcut din tine o zdreanță și-și bate joc de neamul nostru. Al drac' să fii dacă taică-tu nu te-ar ține numai în pumni. Ăla bărbat!

— Las' că ți se și pare, mamă! Nu-i dracu' chiar așa de negru.

— Nu-i așa de negru? Nu-i vezi cum schimbă ocheade chiar sub nasul tău?

— Mi-e dragă, mamă, ce să fac?

— Să-i arzi un toc de bătaie, asta să-i faci. O să vezi că n-o să-și mai facă mendrele aiurea. Sau dă-o afară din casă, jagardeaua dracului!

Ce-o fi însemnând „jagardea”? Nu-i un cuvânt de dezmierdare, în orice caz, îmi zic eu și nici prea frumos, probabil, să-l rostești în societate. Să nu cumva să-l spun în fața mamei. Încerc să mă îndepărtez cât mai repede de locul unde se află cei doi.

Dar mă opresc brusc.

Chiar lângă nasul meu, aproape gata să ne ciocnim, se află nasul borcănat al motanului.

În ultima vreme a cam slăbit.

Ne uităm gânditori unul la altul și apoi începem să mergem fiecare de-a-ndăratelea. Dar un fir de iarbă îmi intră în nas, mă face să strănut îngrozitor și mă dă cu capul de pământ în așa hal încât rămân aproape leșinat.

— Cine-i acolo? strigă mama Mecla.

Cotoiul o rupe la fugă în zigzag.

— Las' că-ți rup eu coada! îi făgăduiește mama Mecla.

Apoi, peste lume coboară din nou pacea.

10.

— Zău, Andrei, dar tu aproape că n-ai mâncat și n-ai băut, mă ia la trei păzește Minodora.

— Altădată am făcut uz de abuz.

— Ține la siluetă, dragă, ce vrei? socotește Ion să adauge.

Șprițul a-nceput să-și facă, în cazul lui, efectul.

— Dar ce-i cu nea Irimie ăsta? Pare cam smucit, zic eu în doi peri, mai mult ca să-i trag de limbă.

— Săracul! A pățit un necaz îngrozitor, zice Arhir.

— Ce necaz?

— Nevastă-sa a fost omorâtă cu toporul, mă lămurește Veronica.

— Zău?!

— Gata. S-a trezit în el ziaristul, remarcă Ganea.

Am un frison.

— Când a fost omorâtă?

— Acum vreo treizeci de ani, îmi spune Ion.

— Acum treizeci de ani? Cine-a făcut-o?

— Nu se știe. Un vagabond, probabil. Nu l-au prins.

— Un vagabond?

— Da. Un vagabond care a furat nu știu ce din casă. Biata femeie l-o fi văzut și i-a ținut calea. Borfașul n-a stat pe gânduri să-i crape capul cu toporișca pe care a găsit-o în curte. Veronica, ia zi ce-a furat ticălosul ăla?

— Tacâmurile de argint. Culmea, erau pe masă în sufragerie. Tocmai se pregăteau să mănânce. Putea să-l prindă oricine. A sărit pe fereastră în birou și de-acolo a intrat în sufragerie. Au un curaj unii… Noaptea mie mi-e frică să mă duc și până la poartă.

— De unde știți c-a sărit pe fereastră?

— S-au găsit urme pe pervaz. Dar te văd în sfârșit interesat de ceva de când ai venit aici, zice malițioasă Veronica.

— Uf! Ce plictiseală. Nu vrei să ne plimbăm? îmi șoptește Irina.

— Nu acum.

— Mda! Doamna profesoară…

— Fii cuminte, Irina. Nu-i vorba de nicio profesoară.

Cel mai simpatic dintre toți e cu siguranță unchiul Marcel. Ca și motanul, încasează fără să murmure. Oricine ar da în el.

După ce mă satur de joacă, îl întâlnesc pe fratele doctorului la locul lui obișnuit.

Nu-mi vine să cred că a făcut în viața lui mai mult de zece kilometri pe jos și aceia au fost între pat, masă și șezlong.

Îi cer mai întâi iertare pentru mingea cu care l-am lovit aseară.

— A fost o lovitură pe cinste, zice el fără nicio urmă de supărare.

Apoi mă roagă să-i fac un serviciu: să-i duc doamnei Gena care e-n grădina de zarzavat un bilețel. Dar să nu mă vadă nimeni.

Sunt fericit că-l pot ajuta; mi-e ciudă însă că-i vorba de un fleac. Îl întreb însă mai întâi ce-i aia „jagardea”. Lasă cartea de o parte și mă întreabă unde-am auzit cuvântul. Nu-mi place să mint, dar n-am încotro și inventez ceva.

Îmi explică, mă lasă și mai nedumerit și plec cu bilețelul strâns în mână.

După ce-l duc la destinație, mă urc în nucul uriaș și mă așez pe o creangă groasă ca într-un post de observație.

Într-o parte se vede Bucureștiul. Peste o zi sau două o să fiu din nou acasă, la părinții mei.

Prin aer zboară fluturi fără o destinație precisă.

Libelulele încep o întrecere aviatică.

Dintr-un mușuroi a ieșit o cârtiță bezmetică.

Florile sunt într-o continuă agitație. E vorba oare de polenizare?

Dar ce fac ai casei?

Nea Irimie e dus la oraș de azi-dimineață și nu se-ntoarce decât mai târziu.

Petrică e la el în cameră și doarme.

Domnul Marcel dormitează pe terasă.

Doamna Onofrei împletește un jerseu în sufragerie.

Tanti Gena e în grădina de zarzavat.

Mama Mecla e-n bucătărie.

De căldură, aerul începe să vibreze. Dar în nuc e o răcoare plăcută.

Pe șosea trece cu mult curaj un autobuz.

Ceva însă se schimbă în peisaj.

Tanti Gena lasă deodată lucrul, o pornește cu pași iuți și furișați spre portița grădinii. O închide cu grijă în urma ei, se uită în dreapta și în stânga, apoi o ia spre curtea păsărilor, trece printre coteț și grajd și intră în șură.

Probabil că vrea să ia fân pentru vacă.

Ba nu, vaca e priponită pe pajiște; cum de n-am văzut-o?

Peste alte câteva clipe, domnul Marcel lasă cartea pe masă, se ridică alene, cască, se uită la ceas, privește-n jur și o ia din loc cu pași de lup. Cotește pe după casă, ajunge și el în curtea păsărilor și se strecoară în șură.

Un elicopter trece chiar pe deasupra mea la joasă înălțime. Văd în cabină pilotul și sunt gata să-i fac semn cu mâna, dar îmi dau seama că n-are cum să mă vadă din pricina crengilor.

Mama Mecla iese din bucătărie cu un vas plin de mâncare pentru păsări. Începe să le strige. Orătăniile se-adună de-ndată în jurul ei. În timp ce le dă de mâncare, se-apropie tot mai mult de șură. Până la urmă își lipește pentru o clipă un ochi între scânduri și apoi se îndepărtează dând în continuare de mâncare păsărilor și vorbindu-le.

Din casă iese Petrică. Se uită jur împrejur și strigă:

— Andrei!

— Aici sunt! Vin imediat!

Petrică se uită mai întâi nedumerit spre cer, neștiind de unde vine glasul. Apoi mă vede cum alunec pe trunchiul copacului și alerg spre el.

— Andrei! Mi-a venit o idee grozavă!

— S-auzim, zic eu cu inima-ndoită. Să știi că eu nu încalec nici pe vițel, nici pe vacă.

— Nu de asta-i vorba! Hai să ne jucăm de-a hoții și detectivii. Eu sunt hoțul și tu ești detectivul. De, tu ești un model de băiat, zice el ironic. „Așa băiat cuminte nici c-am mai văzut!”, îl maimuțărește Petrică pe tatăl lui.

Nu sunt prea entuziasmat de idee.

— Bine. Cum facem?

— Uite, eu iau ceva din casă și ascund. Tu trebuie să ghicești ce-am luat și unde am pus.

Ne jucăm așa până când auzim cum doamna Onofrei ne strigă:

— Copii, spălați-vă pe mâini și haideți la masă.

— Ultima oară, îmi șoptește Petrică.

— Promiți?

— Promit.

Ies să mă plimb pe alee. Mă întorc de la capătul porții cu un pas mai vioi, îndemnat de foame, așa că îl văd pe Petrică trebăluind sub nuc. Intru în casă și mă duc la baie ca să mă spăl pe mâini. O văd pe mama Mecla cum scoate scândurile din spărtura gardului. De ce oare? N-am timp să mă gândesc prea mult. Intru în sufragerie unde se află domnul Sebastian și fratele lui, în fotolii și bând un lichid din niște pahare înalte. Din bucătărie apar mama Mecla, doamna Onofrei și Petrică. Mama Mecla întreabă:

— N-ați văzut-o pe Gena?

Niciun mușchi nu tresare pe chipul domnului Marcel.

Îmi vine să spun: „Era în șură acum două ore”, dar mă abțin.

Mama Mecla iese din încăpere. Nu trece mult și o aud strigând:

— Gena! Gena!

Apoi răsuna un țipăt care ne face pe toți să tresărim speriați.

— Ce s-a-ntâmplat?

Ne năpustim cu toții în bucătărie, apoi ieșim în curtea păsărilor.

Mama Mecla stă îngenuncheată lângă cineva întins pe jos.

— Copila mea! Ce ți-au făcut?

— Înapoi! ne zice domnul Sebastian mie și lui Petrică. Înapoi în casă. Imediat!

Ceea ce se petrece în continuare am mai văzut doar în filmele în care scenele se filmează cu viteză mare. Rapid suntem îmbrăcați și ni se fac bagajele. Suntem suiți în mașină și duși la București, unde ne găzduiește o prietenă a doamnei Onofrei. Iar a doua zi mama mă ia acasă. De-atunci n-am mai călcat la familia Onofrei. Și nici n-am mai auzit vorbindu-se de ea.

11.

Aproape că mă sufoc de emoție. Simt nevoia să m-așez pe-un scaun.

— Ce-ai, dragă, ți-e rău? mă întreabă Veronica.

— Dacă nu bea și nu mănâncă, filozofează Ion și-i mai trage o dușcă.

— Andrei!

Irina se uită la mine cu ochi speriați.

— S-a întâmplat ceva? De când ai venit am impresia că o să se întâmple ceva rău.

Zvâcnetul din tâmple s-a mai potolit. Îi liniștesc pe cei prezenți.

— Nu-i nimic, a fost doar o amețeală.

Suntem tot sub nucul unde e așezată masa. Dar grătarul nu mai are jăratec, iar bucatele s-au împuținat simțitor.

O boare rece o face pe Denisa să se zgribulească. Veronica observă grimasa fetei.

— N-ar fi bine să intrăm în casă? Aici cam trage. Și a-nceput să se și întunece.

Cu toții încep să care scaune, farfurii, tacâmuri, pahare. Eu însă parc-am intrat în transă. Îmi biciui memoria ca să-mi aduc aminte orice amănunt.

— Deci, ultima oară l-am văzut pe Petrică sub nuc. Era aplecat și stătea cu spatele la mine. Se uita jur împrejur, ca și cum s-ar fi ferit de ceva. Sigur că da! Chiar se ferea să nu-l văd eu… Fiindcă…

— Dom'le, lui Andrei i-e rău, zice cu surprindere Ganea. Și doar n-a băut mai nimic!

— Vedeți-vă de treabă, zic eu cu glas răgușit și mă reped la rădăcina nucului unde se cască o scorbură. Îmi dau seama că toți mă urmăresc cu ochii holbați, dar puțin îmi pasă.

— Andrei! Ce-ai pățit?

Al cui e glasul? Ce importanță mai are?! Încep să scormonesc cu mâinile în scorbură. Nu-mi pasă de zgârieturi.

— Ai înnebunit?!

Glasul e-al lui Arhir. Mi-a pus o mână pe umăr și vrea să mă ridice. Mă smulg cu violență.

— Dă-mi pace, omule! Am treabă.

— Nu-i în toate mințile, își dă cu părerea și Ispir.

Nu sunt atent la ce i se răspunde. S-ar putea să n-am dreptate și să mă fac de râs. Dar dacă nu mă-nșel? Atunci ce-o să aflu? Și ce-o să dovedesc cu asta?

Sunt gata să renunț să mai scormonesc prin pământul și frunzele adunate de ani la rădăcina nucului. Dar deodată dau cu mâna de un obiect metalic. Îl scot la iveală și-l arăt triumfător asistenței. E o lingură.

— Andrei! Ce e farsa asta? îngaimă Veronica. Ești om în toată firea…

Nu-i răspund și vâr, din nou mâna în groapa pe care am săpat-o. În curând, în fața noastră se află mai multe tacâmuri de argint.

— Nu-s ale noastre, exclamă Veronica.

— Vezi bine, se posomorăște Arhir.

— Dar ale cui sunt? izbucnește Ganea.

— Sunt tacâmurile dispărute acum 30 de ani, îi răspund eu și mă ridic de pe jos.

Îmi scutur palmele de țărână și o rog pe Irina să-mi toarne apă dintr-o carafă ca să mă spăl pe mâini. Fata mă privește cu ochi strălucitori.

— Ești grozav, Andrei. De unde le știai locul?

— Chiar, dom'le, de unde știai? izbucnește nervos Arhir. Asta-i scamatorie…

Minodora e însă mai atentă la nuanțe.

— Ai spus „tacâmurile dispărute" și nu „tacâmurile furate", mi se adresează ea. De ce?

— Bravo, o laud eu fără niciun entuziasm. Ai observat just. Am spus „tacâmuri dispărute" pentru că ele, într-adevăr, au dispărut din sufragerie, dar n-au fost niciodată furate. Asta am vrut să relev.

— S-au cam coclit, observă pragmatic Veronica.

— Se curăță ușor, o încurajează Arhir. Dar ce facem cu ele? N-am nicio știre despre proprietarul lor.

Dau din umeri nepăsător.

— Din partea mea le puteți păstra sănătoși. Cum se zice, până la adânci bătrâneți.

— Sunt valoroase? întreabă cu naivitate Minodora.

Cea care n-a scos o vorbă de câteva minute e Denisa. Nu pare să vadă nimic din jur. Se zgribulește deodată și spune:

— Aș vrea să plec. Pot chema un taxi?

— Nici vorbă, Denisa, sare Veronica. Haidem în casă. Acolo o să ne simțim mai bine. Mai avem de mâncat și de băut. Doar mâine e duminică.

— Și poate că ziaristul nostru o să ne spună cum a descoperit ascunzătoarea unde a pus vagabondul tacâmurile furate…

— N-a fost niciun vagabond.

— Atunci cine le-a luat?

— E o istorie prea lungă. Duceți-vă în casă. Eu am de făcut o vizită.

— Unde te duci, Andrei? se neliniștește Irina.

— Fii fără grijă. Vin imediat.

12.

Toți au plecat în casă. În sufragerie s-a aprins lumina. Un bec arde și deasupra ușii de la intrare.

Ocolesc clădirea și ajung la iazul care acum e secat. Hotărât lucru, toate îmi par mai mici. Și casa în care locuiau nea Irimie cu tanti Gena și cu mama Mecla mi se pare acum o jucărie pentru un copil fără prea multă forță fizică.

Nu bat decât de două ori și ușa se deschide. În prag e nea Irimie, îmbrăcat la fel cum l-am văzut mai înainte.

— Jăp, jăp și dă cu el de pământ, zice el în loc de salut.

— Bună seara, nea Irimie.

— Bună seara, zice el cu glas limpede și mă privește fără șovăială în ochi, ca și cum abia acum s-a dumirit că mă aflu în fața lui.

— Sunt un invitat al domnului Arhir. Pot intra o clipă?

Fără nicio vorbă îmi dă voie să intru într-un hol abia luminat.

— Poftiți pe-aici, îmi arată el ușa din dreapta.

Camera n-are decât un pat, o masă și patru scaune. Câteva ziare sunt așezate pe o policioară. Totul e sărăcăcios, dar curat. Un covor ros e așternut pe dușumeaua vopsită odinioară în roșu, dar care acum e scorojită.

M-așez pe unul dintre scaune și mă uit la bătrânul din fața mea. E încă în putere și, dacă n-ar fi sclipirile acelea stranii care-i trec prin ochi, te-ai crede în prezența unui uncheș înțelept.

— Nea Irimie, nu-ți aduci aminte de mine?

Se uită cu și mai mare atenție la chipul meu și dă din umeri a neputință.

— Nu, domnule.

— Înainte îmi ziceai „domnișorule”.

— Când asta „mai înainte”?

— Mai de mult. Acum treizeci de ani…

Tresare ca și cum ar fi pus mâna pe un cablu electric.

— Acum treizeci de ani? Nu-mi amintesc. Unde ne-am întâlnit?

— Tot aici. Am stat câteva zile la doctorul Onofrei. Aveam atunci vreo zece ani.

Bătrânul clatină din cap.

— La domnul Onofrei venea multă lume. Nu-mi amintesc. Mai ales de-un copil. Erau mulți copii. Cum vă numiți?

— Andrei Mladin.

— Andrei Mladin… Andrei Mladin… repetă el de câteva ori. Nu. Nu-mi aduc aminte.

— Poate că-și aduce aminte tanti Gena.

Bătrânul tresare. Se schimonosește de ură.

— Gena nu mai trăiește. A omorât-o un vagabond.

— Îmi pare rău. N-am știut, mint eu în grabă.

— Totul e degeaba. Și părerea de rău, și nepărerea de rău. N-o mai învie nimeni. Am și uitat-o. Aștept să mor și eu. Dacă n-ar fi biata maică-mea pe lume, de mult mi-aș fi pus cap zilelor.

— Cum? Mama Mecla trăiește? Înseamnă că are vreo 90 de ani.

— Trăiește, dar vai de ea… De zece ani nu se mai poate urni din pat. Am fost cu ea la doctori. Degeaba. Eu o spăl, eu o hrănesc. Nu scoate un cuvânt. Doar cu ochii vorbește. Vrea aia, și aia… Mai mult nu vrea nimic. Doriți s-o vedeți? Mai bine nu. Biata mama! Totuși, haideți la ea!

Străbatem holul și intrăm în cealaltă încăpere, unde se află numai un pat și două scaune. Miroase puternic a încins.

În pat, cu fața în sus, zace o bătrână. Mi-e greu să recunosc vreo trăsătură care a aparținut odinioară mamei Mecla. Nici măcar nu întoarce capul când intrăm. E stafidită și fără vlagă.

— Mi-ați putea da un pahar cu apă? îl rog eu pe nea Irimie. Mi s-a făcut sete.

Nea Irimie se duce în bucătărie. Nici n-aștept să se-nchidă bine ușa și m-aplec asupra bătrânei. Se uită la mine ca prin sticlă. Fața îi este pergamentoasă și acoperită cu broboane de transpirație. Gura mică a rămas încremenită într-o expresie disprețuitoare.

— Nu-i așa că ai omorât-o pe Gena?

În ochii bătrânei nu se citește nimic. Sunt ca două hăuri întunecate.

— Da, da, ai omorât-o, repet eu. Dacă ar fi făcut-o un vagabond n-ar fi avut ce căuta în spatele casei unde a

fost găsită. M-auzi? Mă-n-țelegi? Clipește din ochi dacă pricepi ce-ți spun…

În definitiv, de ce să mă mai zbat să fac lumină într-un caz clasat pentru totdeauna? Cui i-ar folosi? Numai ca să știu eu? Ce prostie!

În ochii bătrânei s-au aprins luminițe răutăcioase. Își bate joc de mine? Încep să mă-nfurii. Aproape că strig:

— Ai omorât-o cu toporișca! Fiindcă își bătea joc de neamul vostru! Și-ai înscenat lucrurile în așa fel încât să fie bănuit altul. Răspunde!

Deodată, pleoapele i se lasă în jos, se ridică, se coboară din nou și iar se ridică. În ochi, luminițele acelea sfidătoare sclipesc și mai intens. Respirația i-a devenit șuierătoare. Sau poate totul e doar o părere? Acum se uită la mine ca la început, fără să dea vreun semn că mă vede și înțelege ce caut în preajma ei…

În aceeași clipă se aude ușa și nea Irimie pătrunde în odaie ținând în mâini o cană cu apă.

— Poftim! Beți sănătos!

Nu mi-e sete, dar beau în silă apa sălcie. După care arunc o privire la bătrâna ai cărei ochi au devenit din nou lipsiți de orice curiozitate la ceea ce se petrece în jur. Sau licărirea de inteligență a fost totuși o părere de-a mea?

— Mulțumesc, nea Irimie.

Simt că mă-năbuș. Ies aproape în goană din casă. În urma mea nea Irimie mormăie fără sens, în timp ce încuie ușa:

— Jăp, jăp și dă cu el de pământ.

13.

Ajung în dreptul ferestrei de la birou. E deschisă. E dată de-o parte și ușa dintre birou și sufragerie. Pe-aici s-a strecurat hoțul. Care hoț? A fost Petrică… O aud pe Veronica spunând:

— Dom'le, da-ncrezut a devenit Mladin ăsta! Nu-i mai ajungi cu prăjina la nas.

— Și o mai face și pe misteriosul, întărește Arhir. Ce dacă scrie la *Flacăra*? Noi suntem niște proști? Ete-al naibii!

— Mie îmi place, răsună sfioasă vocea Denisei.

— Și mie, nu se lasă mai prejos Irina.

— Ce vă place la înfumuratul ăsta? N-ați văzut cum ne-a sfidat toată ziua? Trecea pe lângă noi ca pe lângă niște obiecte.

— Lasă, Denisa dragă, o consolează Arhir. O să-ți găsim noi un inginer așa cum îi trebuie unei fete serioase ca tine. Cu bani, cu mașină, cu casă. Mladin n-are nimic. Uite, dacă vrei, îl chem pe inginer duminica viitoare. Ne întâlnim din nou și o facem lată. N-o să ne mai strice nimeni cheful.

— Doar dacă nu-l mai invităm pe țâfnosul de Mladin! spune Ganea, cu un glas dogit de-atâta băutură rece.

S-a întunecat de-a binelea. Pe cer nu e decât o singură stea. Profit de faptul că-mi arată direcția porții. O pornesc pe alee cu încrederea c-am luat capul compas cel mai bun.

O RĂPIRE

1.

— De câte ori să vă spun că mă luați drept un altul? Îmi pare rău, sunt un tip comun, dar asta-i situația.

Bărbatul din fața mea se uită gânditor la pumnul său drept și mi-l repede drept în falcă. Mă prăbușesc, odată cu scaunul de care sunt legat, și mă rostogolesc gemând într-un colț al încăperii.

— Ridică-l, Jimmy, zice el, și-l văd cu coada ochiului cum își privește cu dezgust pumnul cu care m-a lovit, de parcă ar dori să-l dezinfecteze în spirt. Îl știi doar pe Bill: nu-i place să se măture cu el podeaua. E un tip mândru, Bill ăsta, da'-i venim noi de hac.

— Nu mai da așa tare, Mike, ce dracu', îi răspunde celălalt ins din încăpere, în timp ce ridică scaunul de care sunt prins strașnic cu o frânghie. E înalt și ciolănos și e îmbrăcat într-un costum jerpelit. Amicul lui e o brută de vreo sută de kilograme. Lăsat liber în junglă probabil c-ar face ravagii prin fauna de-acolo.

— Nu mai da așa tare, Mike. Altfel n-o să mai ai în cine da.

Mike nu-i răspunde. Se proțăpește din nou în fața mea și m-apucă de bărbie. Dinții îmi stau atât de anemic în alveolele lor, încât orice specialist în parodontologie ar fi fericit să mă aibă drept client. Ar încasa o sumă frumușică drept onorariu.

— Unde sunt banii? urlă Mike pentru a nu știu câta oară.

Închid câteva clipe ochii și derulez filmul ultimelor două ore din viața mea. Mă întorsesem, ca de obicei, de la stația de benzină pe care o stăpânesc împreună cu soția mea Mary. N-avem niciun ajutor. Am cumpărat stația în urmă cu câțiva ani. Deși e situată într-un loc mai retras, pe aici trec multe mașini care n-au încotro și trebuie să oprească pentru a face plinul. O altă stație de benzină e la câteva sute de kilometri. Avem în grijă patru pompe – a cincea e defectă, dar am s-o pun în funcțiune și pe asta cât de curând, ne-am construit și o căsuță modestă la vreo sută de metri de șosea, ca să nu auzim tot timpul prea de aproape zgomotul motoarelor ambalate la maximum. O lăsasem deci pe Mary la stație și venisem

acasă să beau o bere rece și să mă întind puțin. Încă nu reușesc să mă obișnuiesc cu căldura din deșertul ăsta și mereu am impresia că stau într-un furnal cu foc continuu. Când am dat ușa de perete – nu o închidem niciodată cu cheia – am zărit două pistoale îndreptate asupra mea.

— Dacă știi ce-s astea, vino-ncoace! Fără mișcări în plus!

— N-aș zice că sunt niște languste! am zis eu chipurile nepăsător și am intrat în cameră. M-am dus spre cei doi bărbați fără a face probabil nicio mișcare în plus, din moment ce nu m-au ciuruit. Deodată, unul dintre ei s-a repezit la mine, m-a trântit pe un scaun și m-a legat fedeleș.

— Ușurel, i-am zis eu. Fac vânătăi repede.

— Cu atât mai rău, a rânjit cel pe care amicu' lui îl striga Jimmy. N-o să mai ai trecere la dame.

— În pustiul ăsta, de unde dame? oftez eu, da'mi dau seama subito că nu-nduioșez pe nimeni. Însă de ce stați în picioare, băieți? Luați loc. Mă iertați, nu pot să v-aduc o bere din frigider. În halul în care sunt…

— Tacă-ți fleanca, izbucnește grăsanul făcând ochii cât sarmaua de furie. Unde-s banii?

Am tras adânc aer în piept și-am declamat cu tot regretul de care eram în stare în glas:

— Îmi pare rău, băieți, da' ați picat prost. Ieri nevastă-mea a fost în oraș și-a depus banii. Așa face ea săptămânal. Zice că banii depuși la bancă sunt mai în siguranță decât într-o casă ca a noastră. N-aș spune că nu gândește riguros. Cel mai apropiat vecin e la vreo cincizeci de kilometri de-aici. Mi-e teamă că n-o să găsiți în toată șandramaua mai mult de zece dolari. Plus cât s-o fi încasat azi la stație. Per total ar fi cam nimic. De-abia puteți să v-acoperiți cheltuielile de deplasare și costul frânghiei cu care m-ați legat. Nu cred că rămâne ceva și pentru diurnă.

— Tot șmecher ai rămas, Bill, a zis cu amărăciune Mike. Ne iei peste picior. Eu te-ntreb însă de alți bani.

Am ridicat din sprâncene întrebător.

— De care? N-am primit nicio moștenire. Or ați venit să-mi spuneți c-am vreun unchi proprietar de terenuri petrolifere, care s-a-ndurat să-mi lase prin testament și mie vreo cincizeci de sonde?

Mike n-a mai rezistat. Mi-a expediat un șut drept în burtă. I-am fost recunoscător lui Jimmy că m-a atașat de

scaun. Altfel m-aș fi încovoiat de durere.

— Unde sunt banii de la spargerea pe care am dat-o împreună în urmă cu trei ani la Banca Springtown? Cei un milion de dolari?

M-am simțit brusc jignit.

— N-am dat în viața mea nicio spargere. Nici măcar de pușculița din casa părinților n-am avut curajul să m-apropii. De câte ori puneam mâna pe ea, auzeam un glas care-mi spunea: Bill, las-o jos, că tot te prinde. Da' dacă într-adevăr voi ați dat spargerea din Springtown nu pot să vă spun decât atât: bravo, băieți! Frumoasă lovitură!

N-am apucat să-mi termin a doua propoziție exclamativă și a fost rândul lui Jimmy să mă pocnească. I-am strigat fără niciun fel de ranchiună:

— Hei, acolo de unde veniți așa e obiceiul? Cum faci cunoștință cu un om, cum îl iei la poceală? De ce nu vă duceți la o sală de box? Acolo poate c-ați găsi și un antrenor care să vă-nvețe să loviți mai cu stil. Deși nu-mi prea vine să cred că vă interesează eleganța.

L-am simțit pe Mike cum devine un pachet de nervi. Țigara îi tremura în colțul gurii.

— Vrei să zici că nu ești tu Bill Hartner?

— Cum o să zic așa ceva? S-ar răsuci ai mei în mormânt că mi-e rușine de numele pe care mi l-au dat. Da' voi poate căutați pe un alt Bill Hartner. Numai eu cunosc vreo doi în statul ăsta. Unul dintre ei are o farmacie. E blond și cântă la chitară. Are un succes nebun la femei. Odată…

— Ho! Moară hodorogită, a scrâșnit Mike, dar eu nu știu ce naiba am – poate că băieții mi s-au părut foarte simpatici, poate din pricina arșiței, am turuit mai departe:

— Eu zic că voi căutați totuși pe un alt Bill Hartner. Găsiți-l mai repede fiindcă ar fi păcat să piardă tratamentul pe care mi-l aplicați. Pune globulele roșii în mișcare.

Cei doi s-au uitat năuci unul la altul. Apoi Jimmy m-a întrebat:

— Stai o clipă… N-ai o cicatrice pe brațul drept?

— Așa e. De unde știți? Nu-mi aduc aminte să fi fost împreună la ștrand, întreb eu uimit.

Apoi adaug rapid.

— Câți bărbați n-au o cicatrice pe brațul drept… Numai în statul ăsta cunosc personal cinci indivizi. Unul

dintre ei…

Mike nu m-a lăsat să-mi duc vorba mai departe.

— Deci, nu ne-ai văzut niciodată. Deși ai același chip, aceeași statură, aceeași voce și, pe deasupra, și aceeași obrăznicie ca Bill al nostru… Bine… Deci, n-am dat noi trei împreună lovitura aceea de la banca din Springtown. Tu așteptai cu o camionetă în spatele băncii. Eu cu Jimmy am intrat în bancă și, după ce-am făcut nițică ordine printre funcționarii de-acolo, am pus mâna pe cea mai frumoasă pradă pe care a luat-o în ultimii ani un spărgător de prin părțile noastre. Aproape un milion de dolari. Banii l-am pus în două valize pe care le-am aruncat pe fereastră drept în camionetă. Ai șters-o imediat, conform planului. Trebuia să ne-ntâlnim după câteva zile pe șoseaua națională numărul 5, la kilometrul 122. Nimeni n-a știut c-ai participat la spargere. Noi de-abia am reușit să scăpăm. Am fost identificați și era cât pe-aci să ne lăsăm pielea în labele copoilor. Mutrele noastre au apărut în ziare și pe afișe. Ce mai, eram vedetele zilei! De tine însă nimeni n-a suflat un cuvânt. Iar când a sosit clipa întâlnirii, ne-am trezit la kilometrul 122 al șoselei naționale cu numărul 5, eu și Jimmy, așteptând ca niște proști ca să vină dragul nostru Bill cu banii. De ce ne-ai tras clapa, Bill? Credeai că n-o să dăm până la urmă de tine?

În glasul lui Mike s-a simțit o tristețe care aproape că m-a emoționat.

— Cuvântați frumos, băieți. Da' ați greșit adresa. Omul vostru e altul. Mai bine mi-ați da drumu' și-am desface niște berici. Zău, e un zăduf încât fac insolație și peștii.

Nu știu care dintre cuvintele mele l-a înfuriat mai mult pe Mike. În orice caz, în clipa aia am zburat pentru prima oară cu scaunul. Nu e ca atunci când te dai în leagăn, da' merită încercat. În cădere m-am trezit cu perdeaua care acoperă fereastra în gură și-am smuls-o din galerie.

— Îți strici mobela, au râs fără veselie cei doi și m-au ridicat ca să mă pocnească iarăși.

Acu' au ostenit. Mike se tot joacă aruncându-și dintr-o mână în alta pistolul. Jimmy s-a plictisit și caută muzică la micul tranzistor pe care l-a descoperit pe masă.

— Când o să-ți vină fătuța o să ciripești. Sau o să cânte ea. Nu ține la caft ca tine.

— De ce naiba întârzie atâta? devine nerăbdător Jimmy.

Grăsanul aruncă o privire pe fereastra pe care acu' lumina răzbate fără opreliște.

— Nu te bunghești că mai are clienți? Da' trebe s-apară din clipă-n clipă. O fi vrând să bage și ea ceva la ghiozdan.

Mi se face părul măciucă în cap când mă gândesc ce-o să urmeze după ce vine Mary.

— Uite-o! Faină-i vipia! plescăie pofticios Jimmy. Ai cu ce să-ți clătești retina.

Dacă n-aș avea un căluș în gură i-aș răspunde că există o coincidență deplină în criteriile noastre estetice.

Se mai scurg câteva minute chinuitoare. O aud pe Mary cum mă strigă:

— Bill!

Scot un soi de geamăt pe care de-abia dacă-l aud eu. Respir greu fiindcă nasul mi-e înfundat de sânge. Mike și Jimmy stau în fotolii arborând mutre batjocoritoare.

Ușa se deschide încetișor. Mary apare în prag ținând în mâini o pătură. Încremenește când vede cum e instalat decorul și care sunt personajele.

— Fă-te-năuntru, puicuțo! îi face semn Mike cu pistolul. Hai, că nu te mănâncă nimeni.

Se ridică în întâmpinarea ei.

În clipa următoare răsună o bubuitură și camera se umple de un fum înecăcios. Mike se dă înapoi cu o expresie de năuceală pe chip și se prăbușește pe podea. Jimmy vrea să scoată pistolul, dar nu mai are timp și încremenește și el lovit cu un glonț drept în frunte.

Mary scoate de sub pătură un cogeamite pistol care mă mir că n-a cocoșat-o. Se uită la el cu mirare, îl pune pe masă și apoi vine de mă dezleagă.

— Nu-ți prea făcea plăcere să stai așa, îmi zice ea și mă sărută tandru.

— Ai ghicit, scumpi. Da' de când am smuls perdeaua ca să-ți fac semnul convenit am crezut că-nnebunesc. Ai întârziat, nu glumă… M-am gândit că ți-e frică să intri pe fir…

— Da' de unde! Doar am repetat de atâtea ori scena asta. Totul a mers așa cum am prevăzut. Păcat doar de pătură. Dacă știam că trăgând prin ea se face o asemenea gaură, alegeam o alta, mai ponosită. Ei, acu' ce facem?

— Ce să facem? Dăm un telefon la poliție. Or să ne fie recunoscători. Ieșim basma curată. Legitimă apărare. Doi spărgători notorii vor să-i jefuiască pe doi modești proprietari ai unei stații de benzină. Încasăm și recompensa. Apoi lichidăm afacerea și ne ducem într-un loc unde să fie soare, dar și mare și vile albe și iahturi superbe. Nu ne mai amenință nimeni de-acu'. Apropo, să nu uităm banii, ascunși în cea de-a cincea pompă…

— Nicio grijă, iubitule, mă mângâie Mary pe rănile de pe obraz. Numai la ei mă gândesc de trei ani. Zi și noapte. Ești un geniu, Bill. I-ai păcălit pe toți. Nu ți-a fost frică?

Mă uit o clipă la ea. Cum a zis Jimmy? Faină? N-a greșit deloc.

— Ba da. După ce i-ai omorât era un fleac să mă trimiți și pe mine după ei să le țin de urât. Ai doar douăzeci și cinci de ani, ești frumoasă și deșteaptă. Ți-ar fi stricat să ai și un milion de dolari numai ai tăi?

Se îndepărtează de mine. Prin ochii ei albaștri trece o străfulgerare metalică.

— Dacă mi-aduc aminte bine, susură ea leneș, la anchetă s-a stabilit că spargerea a fost dată de către doi inși. Cum aș fi putut justifica al treilea cadavru?

2.

Tocmai când, plictisit la culmea culmilor (Everest sau Chomolungma), arunc cartea de povestiri polițiste pe care am cumpărat-o azi de la librăria din stațiune, cineva îmi bate la ușă.

— Cine-i? întreb și mă uit la ceas. E trecut de zece. Noaptea s-a lăsat pe nesimțite. N-am mâncat nimic de la prânz. Toată noaptea o să visez cotlete. E însă destul de greu să le procuri în somn.

— Eu sunt… Ioana… Pot să intru?

Arunc o privire în jur. Încăperea în care stau în acest hotel nu e prea mare. Are o masă de toaletă cu oglindă, un singur pat, un hol îngust cu dulap în perete și o baie toată în faianță și cu gresie pe jos. Pentru cine a venit într-un concediu de odihnă la munte, și nu e prea mofturos, perimetrul poate însemna Raiul la etajul patru. Deci, destul de aproape.

Arunc o privire și asupra mea. Sunt îmbrăcat în niște pantaloni dintr-o stofă neagră, plăcută la pipăit, iar bicepșii, tricepșii și deltoizii mi-i reliefează un pulovăr roșu cu alb, cam strident la culoare pentru vârsta mea. Oglinda îmi arată un bărbat care, chiar dacă în curând împlinește 40 de ani și nu mai poate fi numit „Robur Cuceritorul”, mai poate spera ca una sau două dintre femeile de pe mapamond să nu-l desconsidere total din punct de vedere estetic dacă-l întâlnesc. Așa că mă ridic din fotoliul așezat lângă televizorul închis la ora asta. La radio, în schimb, se transmite reportajul „O zi într-o horă”. Deschid ușa și-mi invit musafira neașteptată să poftească înăuntru.

— Bună seara, Ioana. Ce s-a întâmplat?

N-am să vă spun prea multe despre juna care-mi intră în încăpere. De multă vreme am bănuiala că, dendată ce aflați semnalmentele unei fete frumoase, vă și repeziți s-o cunoașteți și s-o cuceriți, ceea ce nu-i prea *fair play* din partea voastră. Am să vă spun doar că are părul de un blond cenușiu, ochi mari albaștri ca lacul din împrejurimile stațiunii și e destul de înaltă încât atunci când ieșim pe stradă să nu provoace zâmbete, fiindcă se află lângă un lungan ca mine. Din păcate, are cu

cincisprezece ani mai puțin ca subsemnatul. Nu m-aș da în lături de la o escapadă împreună cu ea, dar nu văd cum s-ar putea continua idila, decât dacă vreau să mă expun mai târziu unor remarci de soiul „Ce fată bine are babacu' ăsta”. Iar la mijloc mai e și diferența de avere. Acum e îmbrăcată într-un taior cu o tăietură realizată de un croitor cu mult sânge rece, din moment ce nu i-au tremurat mâinile, deși știa ce trup va îmbrăca veșmântul respectiv. Ceea ce nu-mi place în clipa asta la ea este excesiva lacrimație a ochilor: deshidratează.

— Ce s-a-ntâmplat? zic eu, după ce-am închis cu grijă ușa și m-am uitat în prealabil pe coridor, să văd dacă nu cumva a observat-o cineva intrând la mine. N-am niciun chef de comentarii în legătură cu abaterile de la morală.

— Andrei… E îngrozitor… Nu știu ce să cred… Matei a dispărut.

— Cum așa?

Matei e fratele ei. Are doar zece ani. După o pauză de vreo cincisprezece ani, părinții Ioanei au hotărât să mai aibă un copil. Iar acesta i-a fost încredințat în vacanța de primăvară Ioanei ca să-l mai recreeze, după minunile de ecuații de gradul doi și logaritmi, sau ce-o mai fi învățând la vârsta asta. E un puști blond, cu un vârtej în vârful capului pe care îmi place să i-l ciufulesc și mai mult când ne întâlnim. Nutrește o mare simpatie pentru mine, din moment ce în meciurile noastre de fotbal îmi trage sistematic câte o minge care mă lovește de obicei în plină figură. Atunci îmi spune: „De ce nu-ți cumperi o mască de portar de hochei?”

— Mi-ajunge masca mea, îi răspund de fiecare dată, și ne vedem mai departe de joacă.

Fata se lasă să cadă pe fotoliul de pe care tocmai m-am ridicat. Scoate din poșetă o batistă cât o unghie și încearcă să-și repare fizionomia.

— M-a rugat după-amiază să-l las la fotbal. Pe la ora patru. La opt n-a venit la masă.

— Mare greșeală, zic eu amintindu-mi că, la rândul meu, am sărit, din lipsă de prevedere, peste cină. Dacă m-aș afla acum la un ospăț, bucatele ar trece prin fața mea ca pe niște farfurii zburătoare.

— L-am așteptat până la opt și jumătate. După aceea m-am dus la doi dintre băieții cu care știam că bate

mingea. Matei n-a apărut azi pe teren și nu l-au văzut de ieri.

— Azi dimineață unde a fost? întreb eu curios.

— La film. Am fost împreună.

— La ce film?

Fata se fâstâcește.

— Ei, o chestie veche. *Fanfan la Tulipe.*

— Tocmai bun pentru un june imberb și o fată romantică. Zi mai departe.

— Asta-i tot.

— Cam puțin, remarc eu. Nu l-a mai văzut nimeni altcineva de când v-ați despărțit?

— Ba da. Cei de la recepție l-au zărit când a ieșit din hotel. Altcineva nu l-a mai văzut.

— Ei, cineva l-o mai fi văzut, dar încă nu știm noi. Unde s-ar fi putut duce?

În cap mi s-a instalat o durere îngrozitoare. De câteva zile, prin craniul meu parcă circulă un animăluț înfricoșat care se izbește de tâmple, de ceafă, de frunte, căutând scăpare.

Mă mai supără ceva: am senzația că oriunde mă duc mă urmărește un ins într-un surtuc cenușiu.

Dar poate fi doar o impresie.

— Cum era îmbrăcat? întreb eu ca să mai uit de durere și de individul suspect.

— În treningul albastru. Avea și mingea cu el. Aceea cu petice albe și negre.

— O știu, oftez eu amintindu-mi de câte ori nasul mi-a fost aplatizat de ea.

— Ce să fac, Andrei? Să mă duc la miliție?

Încerc s-o fac pe viteazul în piele de om.

— Nu cred că-i nevoie. Matei trebuie să fie pe-aici, pe undeva, la vreo cunoștință.

— La ce cunoștință? Și nu putea să m-anunțe? Să dea un telefon? Simt că-nnebunesc!

Izbucnește din nou în plâns. Dacă mai rămânem mult timp în cameră riscăm să fim inundați. De-aceea încetez să mă mai plimb agitat, ca emblema de la *Metro Goldwyn Mayer,* și-i propun fetei să ieșim. N-am nicio idee încotro trebuie să ne-ndreptăm. Dar aerul rece îmi poate pune ordine în ideile pe care animăluțul dintre tâmplele mele continuă să le-agite fără crutare. Va fi vai și-amar de blana lui dacă-l prind. De pe-acum îl pot asigura că viața e pentru el un bun pierdut.

3.

Afară e lună plină. Cerul e senin. Îmi și închipui cum observatoarele astronomice își îndreaptă telescoapele spre alte planete, ca să vadă dacă există viață pe-acolo. Măcar vreo amoebă. Puțină protoplasmă, *Sir.* Ca să nu fim singuri în Univers. Ca să ne simțim mai ocrotiți de *maman* materia. Hai, încă puțină răbdare și vom sta de vorbă cu ființe la fel de raționale ca și noi care, la rândul lor, se simt foarte singure și n-au cu cine-și lua ceaiul la ora cinci.

Ioana m-a apucat de braț. Deși e mai cald decât m-așteptam, o simt cum se zgribulește în taiorul peste care și-a aruncat o pelerină ușoară.

— Unde mergem?

— Pe terenul de fotbal.

— Dar nu-nțelegi că n-a fost la fotbal?

— Ce-are-a face?

Terenul nu e departe de hotel. O potecă ne duce într-acolo în câteva minute. E înconjurat cu un gard de sârmă, înalt de vreo trei metri, și are dimensiunile unuia de handbal.

Bineînțeles că aici nu-i nimeni la ora asta. Ce m-așteptam? Să dau de băiat în poartă care să ne strige: mai aștept mult? N-are cine să-mi tragă câteva mingi. Azi nu m-am antrenat destul.

Dar nonșalanța cu care mimez liniștea nu mi-a dispărut. Mai ales când o văd pe Ioana cum se strânge tot mai tare lângă mine.

— Hai să-anunțăm miliția, scâncește ea.

— Miliția nu se-anunță decât în cazuri grave. Altfel, te faci de râs. Pui aiurea pe drumuri oameni care și-așa au destule pe cap. Să ne asigurăm mai întâi că nu putem da noi de el.

Fata nu e prea convinsă de justețea vorbelor mele, dar acceptă să se abandoneze sugestiilor pe care i le ofer.

— Unde mai mergem?

— La cabană. Știi bine că-i plăcea să se ducă acolo, să bea un ceai după meciurile lui. Desigur, nu unul îmbunătățit cu rom, ca alții.

Până la cabană urcăm pe o potecă șerpuitoare. Totul e în beznă. De fapt, aici nu dorm decât cabanierul și nevasta lui. E mai mult un han unde turiștii care au obosit în excursia lor spre înălțimi fac un popas ca să se întremeze cu câte un ceai. Unii chiar și renunță să-și mai continue ascensiunea. E ca un hop pe care, dacă știi să-l depășești, bine, dacă nu, nu.

— Ce facem? zice Ioana. Nu se vede nicio lumină.

— Batem la fereastră, zic eu semeț. Inevitabil.

De fapt, ciocănesc în oblonul de lemn. După un timp aud o voce somnoroasă și deloc binevoitoare.

— Care ești acolo?

Îl cunosc destul de bine pe cabanier ca să mă recomand cu toată ceremonia:

— Andrei Mladin.

— Ce-i, dom' Mladin? N-aveți somn? La ora asta e-nchis. Nu vând nimic.

— Văd și eu, nea Dăian. Vreau să te-ntreb ceva.

Ușa se deschide cu precauție. După ce omul se convinge că în lumina becului de la intrare se află chiar simpaticul fiu al doamnei Mladin – o deschide mai larg. În prag apare un bărbat de vreo 50 de ani, îmbrăcat într-un cămeșoi cu multe râuri. O astfel de rețea hidrografică n-am mai văzut de mult.

— Ce vreți, dom' Mladin? Sărut mâna, domnișoară, zice observând-o și pe Ioana în urma mea și se trage pudic mai în umbră. Dacă-mi cereți ceva de băut nu pot să vă dau la ora asta.

— Nu, nea Dăian. Alta-i problema. L-ai văzut cumva azi pe Matei?

— Pe puști? Parcă da… Ba nu, nu azi. Ieri. Dar ce-i cu el?

— Nu știm unde-a dispărut.

Se scarpină în părul sârmos.

— Afurisită treabă. Știu eu ce să spun? Că doar e o gâgâlice. N-avea cum să se-ncurce la vreun chef. Mai are până-atunci. Da' acu'? Cine știe un' s-o fi dus? Au piticoții ăștia câteodată niște idei de stai și te miri și tu cât sunt de zbanghii.

Nea Dăian are chef de vorbă. Dacă l-am trezit din somn! Când o să mai poată adormi?

— Iartă-ne că te-am deranjat. Noapte bună.

— Noapte bună, mormăie el intrând în casă, da' nu crez. Nu-i blestemată de noapte în care să nu mă culc cu

gândul că n-o să mă mai trezesc până-n zori. Am să camuflez cabana asta, sau am să-i montez rulmenți, ca să pot s-o car din calea celor care se simt datori să mă scoale-n toiul nopții, să mă-ntrebe dacă ăsta-i drumul spre Babele. Asta-i, afurisit el să fie! Doar am pus și-o placardă.

O luăm repejor din loc mai înainte ca bărbatul să explodeze.

Ioana e din ce în ce mai disperată.

— Acum încotro?

— Unde-i mai plăcea lui Matei să meargă? La lac. Hai acolo.

Lacul e în stânga cabanei la vreo jumătate de kilometru. Aici ne întâmpină o priveliște mirifică. Luna face să strălucească apa ca o oglindă de curând ștearsă de praf. La un debarcader de lemn se freacă una de alta câteva bărci. Brazii își foșnesc crengile în bătaia unui vânt ușor. Câteva cucuvele fac pronosticuri sinistre. Ți-e mai mare dragul s-o iei razna prin natură.

În rest, pustietate. Ziua, pe grătare, sfârâie mititeii, capacele de la sticlele cu bere sunt propulsate abil în slava cerului, turiștii sporovăiesc veseli, se pornesc idile care se vor pentru o viață, și care nu vor dura decât pe timpul concediului, și se mai petrec și alte minuni ale existenței noastre pe această planetă și care fac din noi stăpânii ei de necontestat.

Valurile clipocesc alene. Alt loc comun nu găsesc în clipa de față. Pe ele alunecă o pată. Mai întâi, nu-i prea dau mare atenție. Apoi încep s-o privesc intrigat.

— Ioana! Tu vezi mai bine. Ce-i acolo?

Fata scrutează întunericul.

— Nu-mi prea dau seama… Dar vine spre mal.

Dau peste o prăjină și încerc să agăț obiectul care plutește în derivă. De câteva ori sunt gata să-l îndepărtez de mal. De alte câteva ori sunt gata să mă-ndepărtez eu de pământ. În sfârșit, reușesc să-l trag spre mine și să-l scot din apă. Dar acum nu știu cum să fac să-l ascund de Ioana.

— E o minge! țipă fata scoasă din minți. E mingea lui Matei!

— Poate nu-i a lui, zic eu stingherit. Câte mingi nu-s la fel! O fi a altcuiva.

— Ba nu, e-a lui. Și-a făcut un semn după care s-o recunoască. Semnul de integrală înainte de inițialele

numelui său.

Nu-mi mai trece prin cap nicio minciună, deși uneori sunt foarte spornic în această privință.

— S-o fi plimbat pe mal și i-a căzut în apă, încerc eu o ultimă tentativă de salvare a situației.

— Ba nu! S-a înecat!, izbucnește Ioana într-un plâns disperat.

— Cum să se-nece? Doar știe să-noate. Și chiar dacă a căzut de pe mal, a înotat și a ieșit.

— Crezi? zice ea cu o brumă de speranță.

— Sigur că da, turui eu mai ceva decât la lecțiile la care nu știam nimic, dar pălăvrăgeam câte-n lună și-n soare, pentru a abate atenția profesorilor în altă parte. De obicei, chiar reușeam.

— Atunci unde poate fi?

— Își usucă hainele pe la vreun binevoitor.

— Dar mingea? De ce mingea e în lac?

— O fi luat-o apa și n-a mai ajuns până la ea, zic eu tot mai sigur de această variantă, ca atunci când, întrebat la școală care e cel mai mare loc din țară unde există sare, am arătat cu hotărâre pe hartă Marea Neagră, nereușind să fiu contrazis nici până azi. Haide la hotel. Sunt sigur că Matei ne așteaptă să ne povestească tot ce-a pățit. Poate ne caută îngrijorat. Sau poate a dat vreun telefon ca să spună unde e.

Cu o rază de încredere în suflet, Ioana o ia pe urmele mele.

4.

La hotel nu ne-așteaptă nimeni. Niciun mesaj la recepția unde dormitează un flăcăiaș cu câteva tuleie și care e sigur că ne-ntoarcem dintr-o aventură nocturnă. În sinea lui își bate joc de Ioana fiindcă își pierde vremea cu un bărbat cam copt la minte ca mine. Numai banii o atrag, mai oftează el și se și vede instalat la volanul unui Cadillac, în timp ce fetele îl asaltează, iar el le alege din zece în zece. Sărmanul! Nici nu știe el ce vraiște e în finanțele mele de când mă știu pe lume!

O conduc pe Ioana în camera ei. Se aseamănă cu a mea, numai că are două paturi. Câteva veșminte sunt risipite pe fotolii. Fata le strânge cu grăbire și le așază în dulap.

— O cafea?

— Mai bine un ceai, zic eu și mă așez în fotoliu. Vreau să dau drumul la radio, dar îmi aduc aminte că e trecut de ora douăsprezece așa că renunț.

— Te-a căutat la telefon și nu te-a găsit, o încurajez eu. Mie-n sută.

— Oare? clatină ea din cap, și începe să se-nvârtească în jurul unui reșou cu câteva plicuri de ceaiuri chinezești, zahăr, lingurițe și două cești.

— Ca să te convingi, o să întreb la centrală.

Nu e cea mai potrivită oră să trezești o telefonistă, dar împrejurările o cer. Spre surprinderea mea, o voce cristalină îmi răspunde rapid.

— Cine-i? întreb eu languros. Maria?

— O, domnu' Andrei, numai Maria vreți să răspundă! De Emilia nu vă pasă. Ce doriți? O legătură cu Bucureștiul unde ați lăsat îndurerată o jună?

— Emilia! Pe tine te căutam. Tu ești cea mai isteață dintre toate. Azi am un noroc formidabil.

La capătul firului se-aude un chicotit plăcut. Ioana a încetat să mai trebăluiască și-mi aruncă priviri mirate. Îi fac cu ochiul și dau din gură în continuare.

— Am nevoie de ajutorul tău…

— Nu pot părăsi centrala.

— Nu-i nevoie.

— Și nu-nțeleg de ce mai apelați la mine, din moment ce nu sunteți în camera dumneavoastră.

Tresar surprins.

— De unde știi?

Apoi îmi dau cu mâna peste frunte, ca și cum aș vrea să izgonesc animălușul care fuge de colo-colo.

— Parcă e mare lucru să știi! Spune-mi, te rog, a căutat-o cineva pe domnișoara Ioana în ultimele trei ore?

— Da. Chiar de mai multe ori.

Mă întorc triumfător spre Ioana. Astup receptorul cu mâna.

— Ți-am spus să stai liniștită? Ai fost căutată. Și încă nu o dată.

Apoi zic în receptor:

— Era cumva o voce de băiat?

— Nu. De bărbat.

O clipă sunt contrariat, o altă clipă sunt gelos, dar după aceea mă luminez din nou la față. Sigur, puștiul stă în pat și trage aghioase, hainele i se usucă întinse pe sârmă, iar capul familiei care l-a găzduit dă telefoane.

— A sunat de vreo patru ori, mai zice Emilia. Un domn foarte politicos.

— Ți-a cerut cumva și întâlnire?

— Nu. Mi-a spus că n-a auzit de multă vreme un glas de femeie atât de frumos. Și a mai adăugat că, dacă se gândește bine, nici n-a auzit vreodată un glas mai frumos.

— Se pricepe individul, mormăi eu și închid.

— Care individ? întreabă nedumerită Ioana.

— N-are importanță. Zic să stai liniștită. Băiatul a căzut într-adevăr în apă și s-a murat până la piele. Nu putea să vină la hotel în halul ăla. Ar fi răcit. Cineva l-a luat la el acasă. A dat telefon, dar n-ai fost în cameră. Totul e în regulă. Mâine dimineață Matei o să fie aici.

Ceaiul fierbe de zor. Mi s-a făcut somn. Dar n-am încotro și trebuie să-l beau. Cu cât mai mare dichis, deși nu pot să-l sufăr. Îmi aduce aminte de boală. Nu-l pot asocia decât cu aspirine, antinevralgice și injecții. Un cortegiu cam neplăcut.

Deodată, telefonul începe să sune. Dintr-un salt pe care l-ar invidia orice felină, Ioana e la aparat.

— Alo!? întreabă ea cu speranță. Da. Eu sunt. Da. Vă ascult.

Ascultă câteva clipe apoi deodată văd cum se înnegurează.

— Cum?

Tace timp de câteva secunde. Apoi adaugă încet:

— Am înțeles.

Și pune receptorul în furcă.

— Ei? zic eu găsind un bun pretext ca să las din mână ceașca fierbinte.

Ioana începe să plângă și nu mai zice nimic.

— Ce-i, fato? Ce s-a-ntâmplat?

— L-au răpit pe Matei…

Și iar îi dă drumul unui șuvoi de lacrimi.

— Cum l-au răpit? Cine l-a răpit?

Începe să vorbească printre hohote.

— Îi dau drumul… cu condiția să le plătesc 100.000 lei. Altfel nu-l mai văd niciodată.

— Cine ți-a spus aiureala asta?

— Un bărbat… Foarte politicos.

— Te rog să-ți amintești exact ce-a zis.

— M-a întrebat mai întâi: „Domnișoara Ioana la aparat?" „Da", i-am răspuns eu. „Domnișoară, dacă vrei să-ți mai vezi fratele, pregătește până mâine seară 100.000 lei. Părinții dumitale ți-au făcut o zestre frumoasă, cu mult mai mare decât cerem noi. Fratele dumitale n-a pățit nimic până acum. E bine, sănătos, a mâncat pe rupte. Are gusturi cam dificile, dar i-am făcut pe voie. A cerut până și castane prăjite. Am făcut eforturi și am găsit. Dacă vrei să ne purtăm în continuare la fel de frumos cu el, nu trebuie să anunți miliția. O astfel de încercare îi poate fi fatală. O să-ți dăm mâine un semn de viață. Nu uita: 100.000 lei și nu anunța miliția. A! încă un lucru. Să nu mi-o iei în nume de rău, dar ai cel mai frumos glas de femeie pe care l-am auzit vreodată. Pe mâine!" Asta a fost tot.

Continuă să plângă. Mie nici măcar plânsul meu nu-mi stimulează gândirea, darmite al altuia.

O mângâi ușor pe păr.

— Liniștește-te, Ioana! Trebuie să anunțăm miliția!

Devine dintr-o dată ca o fiară.

— Nu. Nici să nu te gândești. Chiar acum dau telefon acasă să-mi pună la prima oră la poștă 100.000 lei. Să scoată de la C.E.C., să împrumute, dar miliția nu trebuie în niciun caz amestecată. Ai înțeles? E fratele meu. N-ai de ce să te bagi. Fac ce cred eu de cuviință.

Am scăpat de ceai. În timp ce mă-ndrept spre ușă îi spun:

— Faci cum vrei… Dar să nu fie prea târziu dacă nu-mi asculți sfatul.

5.

Arăt cam cheltuit după o noapte cu un somn agitat. Vietatea aceea din cap nu mi-a dat pace nicio clipă. Am să pun o capcană ca s-o prind, altfel nu mai e chip de trăit. Dar toate-mi merg de-a-ndoaselea. Când am făcut duș am rămas cu săpunul pe mine. Noroc că mai întâi m-am ras, ceea ce înseamnă uneori o mare prudență. Mă îmbrac în singurul meu costum adus aici și privesc cum razele soarelui încălzesc inutil elemenții caloriferelor.

În hol e forfota obișnuită. Îmi este o foame istorică. Nu intru însă să iau micul dejun la restaurant. O să mănânc ceva pe drum. Ies din hotel pe ușa pe care mi-o deschide ceremonios un „general” de vreo doi metri înălțime. Ajung pe aleea din față unde un puștan spală cu furtunul o mașină străină. Apoi revin în hol și mă adresez uriașului.

— O întrebare, nea Iulică…

— Da, vă rog, zice el îndatoritor și se înclină spre mine. Suntem la dispoziția clienților. Oricând servim cu *fair play.*

— Nu l-ai văzut pe Matei? Puștiul blond…

— Îl știu, îl știu… Marea speranță a fotbalului românesc. Nu, dom’ Mladin, nu l-am văzut. Azi n-a coborât în hol. Dacă era pe-aici nu se putea să nu-l remarc.

Înțeleg că n-am pus bine întrebarea.

— Nea Iulică, nu e vorba de azi. De ieri e vorba…

— Ieri? Ieri l-am văzut.

— Cum era îmbrăcat?

— În trening și avea sub braț mingea lui cu pete albe și negre. O minge excelentă, plescăie el din limbă pofticios. Pe vremea mea băteam niște gioarse din cârpă. Omenirea a făcut un salt extraordinar.

N-am încotro și o clipă mi-l închipui pe uriaș alergând după un ghemotoc făcut din zdrențe. E o imagine destul de hazlie. Scutur din cap ca să alung gândul și să nu izbucnesc în râs. Animălutul face „Au” și se pitulează într-un ungher cu inima tremurând de frică.

— N-ai observat nimic deosebit la el?

Colosul din Rodhos își încrețește fruntea pe care s-ar putea juca liniștit o partidă de fotbal cu nasturi.

— Ceva deosebit? Să mă gândesc, zice el și se apucă de unul din fireturile lui strălucitoare de pe uniforma de portar. Nu. A trecut pe lângă mine și mi-a dat doar bună ziua. E un copil politicos. Se cunoaște educația admirabilă de-acasă. Nu-i vorbă, dacă ești soi rău n-are importanță cu ce precepte ești crescut.

Una dintre lecturile preferate ale lui nea Iulică este *Dicționarul de neologisme.* L-am surprins de mai multe ori cum îl răsfoiește cu evlavie.

— Domnule Mladin, mi-a spus el, nici nu știi ce orizont îți poate deschide un cuvânt. Te simți deodată altcineva. De pildă, să luăm cuvântul „entropie". Ce savoare! Numai rostirea lui te poate lăsa visător și îți poate umple de delicii o zi întreagă! Entropie! Miraculos!

— Era cumva cu vreunul dintre prietenii lui de joacă?

— Era singur. Ba nu, se lovește el brusc cu palma peste frunte, încât dacă nasturii pentru fotbal s-ar fi aflat acolo ar fi fost serios traumatizați. Era cu un domn. Un bărbat ca la 30 de ani, cu o mustăcioară scurtă. Cam unsuros la păr, de parcă i-ar fi căzut pe cap o sticlă de briantină. Gen actorii din filmele de prin anii '30. Ce vedeau cocoanele la ei n-am priceput niciodată. Pur și simplu leșinau când îi vedeau pe ecran. Stupefiant!

— Lasă istoria cinematografului, nea Iulică. Spune-mi ce făceau?

— Au vorbit puțin împreună, în hol. După care au plecat. Domnul s-a dovedit a fi un om fin și manierat. Când a trecut pe lângă mine și i-am răspuns lui Matei la salut, mi-a zis: „N-am auzit niciodată o voce de bărbat atât de frumoasă."

Nea Iulică își umple pieptul de mândrie. Dacă s-ar isca o încăierare ar fi în stare să bată un restaurant.

— Doar am fost la cor odinioară. Când îți luam un Do de jos tremurau ferestrele și unele chiar se spărgeau. M-au dat afară tocmai din cauza asta. Făceam ravagii în bugetul școlii. Ar fi bine ca odată să scrieți despre mine. Am ce povesti.

Îl las pe uriaș să-și istorisească sieși întâmplări de odinioară și mă îndrept din nou spre lac. Arată cu totul altfel în bătaia soarelui. Turiștii stau pe bănci sau se plimbă braț la braț pe alei. Pe valurile domoale plutesc

bărci și hidrobiciclete. În locul cucuvelelor se aud păsări cu o viziune optimistă asupra vieții.

După ce ascultă descrierea mea, o băbuță care vinde floricele recunoaște cu franchețe că nu l-a văzut pe Matei. Nici fetișcana de la toneta cu înghețată nu știe nimic. Doar moșneguțul care stă în fața unei măsuțe cu lozuri în plic își aduce aminte de un băiat îmbrăcat în trening și cu o minge sub braț, care a tras trei lozuri de trei lei și, lucru curios, n-a câștigat nimic. Enervat, a scăpat mingea pe jos. Un băiat care trecea pe lângă el i-a tras un șut și a trimis-o în mijlocul lacului.

— Știți, ieri n-a fost nimeni la debarcader. Șeful are un deces în familie și s-a dus la înmormântare. Nimeni n-a avut curajul să intre în apa rece. Mingea a rămas pe lac până seara, când am plecat.

— Era singur? mai întreb eu cu o speranță tot mai mare.

— Da `mneavoastră cine sunteți?

— De la revista *Flacăra.*

— O, avem onoarea, zice moșneguțul și se luminează la față de plăcere, de parcă și-ar fi zărit cel mai iubit nepot. Numele meu e Onuțan. Voicu Onuțan. Scrieți ceva despre tonetele de loz în plic?

— Cam așa ceva, zic eu în doi peri.

Omul cu toneta arată tot mai înfloritor.

— Să mă amintiți și pe mine. Știți, viața noastră e foarte agitată. E bine să se cunoască și realizările noastre.

— Bine, bine… V-am întrebat însă dacă băiatul era singur.

Deasupra lacului s-a înălțat un zmeu de hârtie. Planează frumos, iar coada lui umple văzduhul de un bâzâit metalic.

— Era cu un tânăr cu mustăcioară. I-a zis să nu se necăjească și s-au dus împreună la librărie să-i cumpere altă minge.

— Nu-l cunoașteți?

— Pe tânăr? Nu. Trece prea multă lume pe-aici. Nu-l știu. Nu pot să-i știu pe toți. Asta nu înseamnă că n-o să scrieți și despre mine, nu-i așa?

Mulțumesc în grabă și o șterg aproape sărind într-un picior. Începe să se facă lumină. E simplu: în stațiune nu se găsește decât o singură librărie. Ajung acolo într-un suflet. Cea mai frumoasă dintre vânzătoare, Felicia prenumele ei, o brunetă cu talie de baschetbalistă, îmi

spune cu părere de rău că de ieri și până azi n-au mai primit nicio noutate. Și-mi face cu ochiul spre tejgheaua de sub care uneori am norocul să agonisesc la un suprapreț nu prea piperat cărți după care alții umblă cu limba scoasă.

Zâmbesc ca un hoțoman ce sunt și o întreb dacă ieri a vândut vreo minge de fotbal.

— Da, zice ea mirată. E interzis cumva?

— Ții minte cui anume? o întrerup eu.

— Sigur. Unui puști. A ales una cu petice albe și negre. Își pierduse mingea și-i era frică să nu-i facă scandal soră-sa.

— Mai era cu cineva?

— Cu un mustăcios. Destul de prezentabil.

— Nu-l cunoști?

— Ca să-l cunosc ar fi trebuit s-arate mai bine.

— N-ai auzit ce-și vorbeau?

— Ziceau că se duc la un film.

La film? Nu mai înțeleg nimic. Doar fusese dimineață la film. Iar alt cinematograf nu mai era prin împrejurimi.

— Unde-au zis că se duc?

— La film. La *Fanfan la Tulipe.* L-am văzut. Gerard Philippe rămâne și azi un tip superb. L-aș mai vedea o dată. Nu mă inviți? De scris despre mine văd că nu vrei să scrii. Măcar să mergem la un spectacol împreună.

— Nu, scumpo. Nu-mi place să am concurenți nici măcar pe ecran, mai apuc eu să-i spun, și-o zbughesc pe ușa acoperită cu o oglindă, gata-gata să dau peste un tip pântecos, îmbrăcat într-un soi de surtuc cenușiu. Ce gusturi mai au unii!

În fața cinematografului *Vremuri noi* e îmbulzeală. Filmul încă nu s-a terminat. Din sală se aud zgomotele unei cavalcade. Eu însă sunt interesat de femeia care rupe biletele de la intrare.

— N-ați văzut ieri un băiat îmbrăcat în trening și cu o minge sub braț? Unul blond? Îl cheamă Matei.

— Ba da. Îl cunosc foarte bine. Și pe el și pe sora lui. Dar era altfel îmbrăcat când a venit la film. Și n-avea minge.

— Cum? zic eu cu glas pierit, presimțind o fundătură tocmai când mă aștept mai puțin.

N-aștept însă să-mi răspundă. Întreb altceva.

— Când l-ați văzut?

— Ieri dimineață. Era cu duduia Ioana. O fată cu mult bun-simț.

— Dar după amiază nu l-ați mai văzut?

— Nu.

— Mai erați de serviciu?

— Da. Dar ce rost ar mai fi avut să-l vadă peste câteva ore din nou?

În gând îi răspund: dacă ai ști că în copilărie, în prima zi când a venit în oraș *Pe Donul liniștit* – trei serii – am chiulit de la şcoală ca să-l văd, pentru ca seara, să fiu din nou dus de către părinți la film, neavând cum să le mărturisesc că-l văzusem deja dimineața!

— Logic, zic eu. N-avea niciun rost să-l mai vadă.

Abătut, dau să plec.

— Stați o clipă, îmi zice femeia. Vreau să vă rog ceva.

— Da, știu.

— Ce știți?

— Ce vreți să mă rugați.

— Ce vreau să vă rog?

— Să scriu despre dumneavoastră, despre rezultatele din munca dumneavoastră.

— Da' de unde! Eu sunt femeie la locul meu. Cum o să mă dați pe mine în *Flacăra*? Ce-am făcut? Vreau doar să vă rog să-nchideți fereastra aceea de sus. Eu n-ajung la ea.

Închid fereastra cu pricina și ies în stradă. Uşile laterale ale cinematografului se deschid larg. Un puhoi de oameni năvălește o dată cu o pală de aer încins. Într-o vitrină unde se anunță viitoarea premieră se oglindește din nou omul cu surtucul cenușiu. Cine-o fi? Vreau să-l văd mai bine și mă întorc. Dar individul nu mai e. A dispărut înghițit în mulțime.

6.

La hotel Ioana mă întâmpină cu o figură răvășită.

— N-au dat niciun semn.

M-așez pe taburetul din fața oglinzii de la măsuța de toaletă. Nu e prea comod, dar pe fotoliu se află câteva cutii. Ioana nici măcar nu se mai deranjează să facă ordine, atât de mult se zbuciumă.

— Fii liniștită, fata mea. Totul se aranjează.

Hait! I-am zis fata mea! E semn de bătrânețe, Mladin dragă. Iar durerea de cap nu încetează. Am pus degeaba tot soiul de capcane ca să prind animăluțul ăla și să-i sucesc gâtul.

— Banii au sosit, mai zice fata. Și o telegramă.

Îmi întinde o foaie de hârtie pe care citesc următoarele cuvinte: „Nu înțelegem nimic. Trimitem banii dar sperăm să nu-i dați pe fleacuri. Părinții."

— Dă-le telefon să nu-și mai facă inimă rea. Totul o să fie în regulă. O să-l ai și pe Matei și o să rămâi și cu banii. O să vedeți ce-o să vă mai bucurați când se vor rezolva toate. Să n-ai nicio grijă.

— Oare? mă privește Ioana cu îndoială.

E îmbrăcată într-o rochie de casă mai potrivită pentru o femeie respectabilă, mamă și soție ideală. Ea însă mai pare încă o fetișcană care se pregătește să se ducă la prima întâlnire.

În mintea mea a încolțit o idee. Sper ca vietatea aceea care aleargă de colo-colo să nu mi-o alunge.

Deodată, la ușă bate cineva. Când Ioana deschide, în prag se ivește un comisionar al hotelului.

— O scrisoare pentru dumneavoastră, domnișoară, zice el și vrea să plece.

— Stai o clipă, exclam eu, și înșfac plicul fără prea multe politețuri.

Îl desfac cu grăbire.

Înăuntru descopăr o scrisoare compusă cu ajutorul literelor decupate din mai multe ziare:

PUnEȚI PaCHeTU*L* Cu bAnI ÎNTRe ORELe 23:35 și 23:40 ÎN cOșU*L* DE HÎrtII DE LA INTRArEA PE aLeEA C. N*u* VeNIȚI

ÎNSOțIt*ă*, N*u* ANUnȚAțI M*i*liȚIA. DUP*ă* CE IN*t*RăM În POSeSIA B*a*NILOr B*ă*IaTU*L* VA Fi eLIBeRAt.

— Cine ți-a dat plicul? îl întreb amenințător pe comisionar.

— Nu știu, domnule, se retrage acesta speriat spre ușă. Recepționerul l-a găsit pus de cineva pe tejgheaua unde clienții lasă cheile. Mi-a spus să-l aduc. Altceva nu știu.

— Bine, bine. Poftim pentru osteneală.

Băiatul mulțumește fără să înțeleagă nimic și se strecoară pe ușă.

— Ai de gând să te duci? o întreb eu pe Ioana.

— Ce-aș putea face?

— Poate totuși e mai bine să anunți miliția.

— Nici nu-mi trece prin gând.

Încetez o clipă să mă mai plimb prin cameră cu pumnii strânși de enervare.

— Dar nu te poți lăsa escrocată în halul ăsta!

Se uită cu placiditate la mine.

— Ce pot să fac? repetă ea.

— Să lupți! Să anunți miliția! Să nu te lași trasă pe sfoară!

— Și Matei?

Încep din nou să mă mișc prin cameră. E un spațiu prea strâmt pentru oameni nervoși.

— Ce s-ar întâmpla cu Matei dacă nu-i ascult? Spune! Ce s-ar întâmpla?

Prefer să nu-i răspund. Îi mai arunc o privire și plec în camera mea. De la o vreme am început să pot sta singur cu o fată fără să întreprind nimic. Hotărât lucru, Mladin dragă, semnele de bătrânețe se înmulțesc!

7.

E din nou noapte. Luna mângâie obiectele cu o lumină lăptoasă. De altfel, e prea mult alb în stațiunea asta. Pereții dinăuntrul caselor sunt de un alb imaculat. Cei mai mulți dintre oameni sunt îmbrăcați în alb. Până și pe culmile munților au mai rămas petice albe de omăt. Numai cineva poartă un surtuc care contrastează cu tot ce-i în jur.

Nu mă poate zări nimeni. Stau într-o gheretă părăsită, care abia se mai ține în încheieturi. Rareori mai vezi câte un trecător. E o liniște aproape desăvârșită.

Deodată se-aude zgomotul unor tocuri de femeie. Mă uit la ceasul cu fosforescența lui precară: e ora H. Într-adevăr, Ioana trece pe lângă coșul de hârtii indicat în scrisoare, se preface că umblă în poșetă, se uită în stânga, în dreapta, apoi aruncă un pachet în el. După aceea se întoarce și se îndepărtează cu grăbire.

Mai trece un sfert de ceas. În afară de un câine care nu e hotărât dacă trebuie sau nu să traverseze strada, nu se vede prin împrejurimi nicio ființă. Stelele sunt la fel de strălucitoare cum au fost în milioane de nopți, luna e tot ca un balon obez, iar păsările prin parc încă mai fac vocalize. În sfârșit, câinele o ia lenevos spre locul de unde a pornit în expediție. L-aș urma cu dragă inimă, atât de mult am amorțit stând în poziția incomodă în care mă aflu. Ca să-mi mai alung urâtul îmi aduc aminte cu cât interes a citit profesoara mea de fizică extemporalul în care am scris despre mișcarea browniană: „*Această mișcare a avut loc în secolul trecut și a fost inițiată și condusă de botanistul Brown. Mișcarea își propunea să descompună întreaga materie în atomi. Brown era un tip tăcut și ursuz. Prefera să se uite prin microscop, decât să participe la întreaga agitație pe care o stârnise. Era purtat, totuși, cu forța pe la întruniri, unde era silit să vorbească patetic împotriva moleculelor. Prozeliții săi se foiau extrem de mult. Oamenii s-au plâns lui Brown și acesta, cu înțelegerea care îl caracteriza, a dizolvat mișcarea. Din răzbunare, unul dintre foștii lui adepți a început să-i schimbe zilnic, fără știrea lui, lentilele de la microscop, astfel încât aparatul în loc să mărească,*

micșora din ce în ce mai mult. Brown și-a explicat acest fenomen ca pe o tentativă a materiei de a dispărea fără urmă. Restul zilelor și l-a petrecut privind prin microscop și ținând în mâini o uriașă bâtă, cu care voia să amenințe materia atunci când ar fi dorit s-o șteargă. Avea pregătite și vorbele pentru această ocazie: „Materie, treci la loc!” *N-a avut norocul să le rostească. S-a sfârșit strivit de propriul lui ciomag care se rostogolise de pe birou în timp ce el căuta pe podea probe ale materialității lumii. Probele au rămas și azi acolo*.”

Când s-au adus extemporalele, ora aceea de fizică a rămas de neuitat pentru mulți.

Dinspre capătul străzii se aude un zgomot. Ce-o fi? Parcă ar înainta o armată de oameni. I-or fi prins cumva pe nemernicii ăia? Când mă uit mai bine văd patru femei cu mături uriașe, cu ajutorul cărora curăță strada. Doi bărbați împing două tomberoane pe lângă trotuare. Când ajung în dreptul coșurilor de hârtii le descarcă, după ce aruncă în treacăt o privire înăuntrul lor.

Încep să mă treacă fiorii. Ăsta e sfârșitul celor 100.000 lei? Dacă nu se prezintă la timp cineva care să ridice coletul, trec peste orice risc și-l iau să-l înapoiez Ioanei. Ba n-o să mai fie nevoie de intervenția mea promptă și eficace. De coșul de gunoi se apropie cineva. O femeie. Incredibil! De uimire mă sprijin fără voia mea de un perete mai șubred al gheretei, care se desface cu un geamăt în părțile ei componente, iar eu mă pomenesc întins cât sunt de lung și, ca un adevărat fachir, iau și câteva cuie în coaste. Câinele care se hotărâse, totuși, că prezența lui pe partea cealaltă a străzii e absolut necesară, trece tocmai în acea clipă pe lângă gheretă. O scândură îl pocnește și pe el în bot și din nou se întoarce de unde a venit, schelălăind sfâșietor.

Mie mi se-ntinde o mână să mă ridic. E mâna Ioanei. Știu asta după parfum. De-abia îndrăznesc s-o privesc în ochi. Îi are, ca de obicei în ultima vreme, în lacrimi. Dacă mai plânge mult o să aibă probleme cu apa din organism.

— Ce cauți aici, Andrei? zice ea și-și trece dintr-o mână în alta un pachet voluminos. De ce nu stai la hotel? Sau oriunde în altă parte decât aici?

— Draga mea, încerc eu să-i explic metodic, am încercat să văd cam ce simte un paznic când stă într-o gheretă liliputană. Nu-i prea plăcut, oftez eu cu ipocrizie.

Ioana însă n-are chef de glumă.

— Cum ne-a fost vorba? Vrei să-l ai pe conștiință pe frate-meu?

Nu mai are niciun rost să lungesc gluma. Redevin și eu serios.

— Ce s-a întâmplat după ce-ai pus pachetul?

— M-am dus la hotel. Nici n-am apucat bine să intru în cameră și telefonul a și-nceput să sune. M-am repezit la aparat și-am ridicat receptorul. Era individul care a cerut răscumpărarea. Știi ce mi-a zis?

— De unde să știu? zic eu preocupat să-mi șterg cu batista sângele din zonele afectate de cuie.

— Că mă joc cu viața lui Matei din moment ce-am venit cu o codiță după mine.

— Cu o codiță? Ce voia să spună?

— Asta l-am întrebat și eu. Dar el mi-a răspuns să mă grăbesc și să iau banii rapid din coș. Dacă țin totuși la viața fratelui meu, o să mă anunțe mai târziu cum va trebui să procedez pentru ca ei să intre în posesia banilor. Mi-a mai spus ca atunci când trec prin dreptul gheretei de lângă aprozar, să-l iau de guler pe imbecilul care se-ascunde acolo.

— „Imbecil” a spus? Mț! Nu-i prea frumos.

— Apoi mi l-a dat la telefon pe Matei. Mai întâi însă mi-a spus că n-a mai întâlnit un copil cu o voce mai frumoasă ca a lui.

— I-auzi, ordinarul! Chiar „imbecil” a spus?

— Matei a zis să nu le dau banii și că n-au decât să facă orice cu el.

— Altceva n-a mai spus?

— Nu. Cineva a închis telefonul.

Îmi vede batista murdară de sânge. Se uită la ea fără să înțeleagă nimic. E muncită de alte gânduri.

— Andrei! Ce mă fac? Ajută-mă!

Îmi bombez pieptul ca pânzele unei goelete cu vânt din pupa.

— N-ai nicio grijă, fetițo! Le venim noi de hac ticăloșilor ăstora care n-au pic de respect. Auzi: imbecil! Hai acasă. N-ai prea închis ochii în ultima vreme. La culcare! Mâine în zori o să vedem ce-avem de făcut. Indivizii joacă tare. Dar nici noi n-o să ne lăsăm.

8.

După un mic dejun cât o masă de nabab sunt din nou în fața cinematografului *Vremuri noi.* Aici s-a rupt firul care ducea la Matei. Poate că reușesc să-l reînnod descoperind vreun element pe care nu l-am observat întâia oară. Slabă nădejde. Trebuie însă încercat. Cum zicea înțeleptul? Caută și vei găsi? Optimist individ. Clădirea cinematografului are formă paralelipipedică. Ce cred că pot descoperi dacă îi tot dau târcoale? Pot cel mult stârni bănuielile celor care mă zăresc. Își mai închipuie careva că vreau să fur rola vreunui film cu Brigitte Bardot. Ia, să am și eu acolo o amintire cu Superba.

Singurul lucru mai neobișnuit la această clădire destul de veche e faptul că la cabina de proiecție se ajunge pe o scară exterioară din trepte de lemn. O urc cu atenție, ca nu cumva vreuna dintre trepte să se rupă și la zgârieturile de-aseară să mai adaug altele. Mă țin temeinic de balustrada care pare mai curând că se ține ea de mine ca să nu se frângă. Auzind zgomot de pași, un cap ciufulit se ivește în pragul cabinei de proiecție.

— Ce căutați? N-ați citit anunțul de jos? Accesul persoanelor străine strict interzis! Ce vreți mai clar?

Îi fac șmecherește cu ochiul și mai sui o treaptă.

— Eu nu sunt o persoană străină. E clar? Doar vorbesc perfect românește.

Reacționează cu întârziere, așa că am timp să mă uit la el pe îndelete. E un tinerel de vreo 25 de ani, îmbrăcat cam neglijent, cu o bluză și un pantalon care n-au mai trecut de mult pe la *Nufărul.* Fața îi e acoperită de țepi rari și roșcați.

— Ce doriți? întrebă el cu prudență. N-am voie să primesc pe nimeni în cabină.

— Dar de ce, tinere, dar de ce? Doar nu fac niciun rău. Arăt eu a om care poate face cuiva rău?

În glas mi se simt accente atât de duioase, încât mă emoționează și pe mine. Tinerelul se uită la mine ca în transă și se trage înapoi câțiva pași, astfel încât mica ușă a cabinei de proiecție e lăsată liberă ca să mă strecor înăuntru.

În cabină e o ordine odihnitoare. Două aparate de proiecție destul de vechi, câteva cutii metalice în care sunt probabil role de film, o banchetă și un scaun alcătuiesc întreaga scenografie.

— Cine sunteți?

— Andrei Mladin. Ziarist.

Îmi mai vine să adaug:

— Anchetez un caz de răpire. Un *kidnapping,* dacă preferați. Ce-ar fi să recunoașteți totul ca să nu mai pierdem timpul și să vă predați? Promit un tratament corespunzător.

Prin ochii tinerelului trece o străfulgerare de frică.

Sau numai mi s-a părut?

Întreabă stereotip:

— Ce doriți?

— Câte nu doresc…, încep eu să-i răspund, dar apoi îmi iau seama și trec direct la subiect. Caut un băiat. Îl cheamă Matei Baracu. A dispărut de la hotelul unde locuiește cu sora lui. Nu-l cunoașteți cumva?

În ochii insului zăresc același fulger ca mai înainte. Sau poate din nou e numai dorința mea de a-l vedea înfricoșat și, deci, vinovat.

— Nu-l cunosc… Nu l-am văzut niciodată.

Nu știu ce-mi vine și plusez:

— Nu se poate… Mi-a spus că venea deseori pe-aici. Îi plăcea să stea pe banchetă și să se uite cum se proiectează filmele.

De data asta nu mai încape nicio îndoială. Tinerelul e cuprins de panică.

— Nu-i adevărat, bolborosește el.

— Ba e-adevărat.

Acum observ pe dulap ceva care mă intrigă. Mă dau mai aproape și cercetez cu luare aminte. E o zgârietură cu totul și cu totul curioasă pentru cineva neavizat. Semnul de integrală înaintea literelor MB. Inițialele numelui lui Matei. De-acum nu mai am nicio îndoială. Băiatul a trecut pe-aici.

Urmez mai departe interogatoriul meu necruțător.

— Cel mai simplu ar fi să recunoști totul. Unde e puștiul? Ce-ați făcut cu el?

Se uită în jurul lui cu o privire rătăcită. Mâinile îi tremură.

— Degeaba, n-ai pe unde să fugi. Clădirea e înconjurată. Mai bine ți-ai găsi un înlocuitor. În curând

începe matineul. Nu-i frumos ca spectatorii să fie trimiși acasă.

— N-a fost ideea mea, începe el să scâncească.

— Nici n-am pretins asta, mă prefac eu a fi la curent cu cele întâmplate.

Lamentațiile insului nu încetează.

— Am zis eu că o să dăm de belea și-or să ne facă limba cravată. Da' Micu nu și nu, că-i lucru fain și **semplu**. **Semplu** pe naiba! Ne-a scos sufletu' pramatia asta de băiat.

— Nimeni nu-i perfect, mă prefac eu înduioșat de soarta lui.

Tocmai când să mai pun o întrebare o voce răsună în spatele meu:

— Prost mai ești, măi Sică! Cum te-a vrăjit individul! Jos nu-i nici picior de sticlete. Te-a tras pe sfoară ca pe-un prost.

— Cum?

— Așa cum ai auzit. Ești un fleț. Ești ca pătrunjelul: doi ca tine pe-un leu. Nu știe nimic. Te-a dus de nas.

În sfârșit, mă hotărăsc să mă întorc. În fața mea e un individ mai în vârstă ca Sică și cu o mustăcioară tunsă scurt. Părul îi sclipește și-i e pieptănat lins.

— Cu cine am onoarea?, întreb eu dezinvolt, deși globulele roșii și albe galopează înnebunite prin tot trupul meu, dau alarma, scoală corpul de gardă și proclamă mobilizarea generală.

— Las' că vezi tu cu cine ai onoarea, îmi făgăduiește tinerelul, care și-a revenit în fire, și acum îmi aruncă priviri ucigătoare. O să-ți blestemi zilele!

— Inevitabil, încuviințez eu netulburat. Dacă meteorologul de serviciu ar anunța acum „gheață la mal" s-ar înșela amarnic. Gheața e în corpul meu.

— Deci, unde-i băiatul? întreb eu ca un papagal care nu știe decât o singură frază.

Numitul Micu aici de față începe să facă o constatare amară.

— Îmi pare tare rău doar că are o voce frumoasă. Niciodată n-am auzit o voce de bărbat mai frumoasă.

— Așa ai spus și de vocea mea, scâncește Sică.

— Asta a fost demult. Tare demult. Acum lucrurile stau altfel. A, vă salut!

Se adresează cuiva din spatele meu. Întorc surprins capul. Chiar înainte de a-l răsuci complet înțeleg ce

prostie am făcut. Cine ar fi putut intra prin perete? În schimb, în capul meu intră un obiect uriaş, trimis de la mari depărtări. În timp ce mă prăbuşesc fără cunoştinţă, mai am timp să mă întreb dacă măcar animăluţul care nu-mi dă pace va fi şi el strivit sau nu.

9.

Din câte îmi dau seama, nimic n-a mai rămas întreg pe planetă. Totul s-a transformat într-o uriașă ruină care apasă nedelicat pe capul meu. E de mirare ce rezistență pot să aibă niște oase în aparență atât de fragile. Din păcate, însă, nu mă pot mișca. E-adevărat, misiunea mea e nobilă, trebuie să țin povara asta, însă e teribil de incomod. Ar fi bine să vină cineva să-și pună și el capul la contribuție. Adică sugerez ca pe bază de înscrieri voluntare să mă lase să ies de sub dărâmături, măcar pentru următorii treizeci de ani. După aceea voi reveni în poziția de acum fără să crâcnesc.

După câteva clipe apăsarea începe să fie mai ușoară. Așa de repede să fi găsit un înlocuitor? Politețea, însă, înainte de toate.

— Mulțumesc, zic eu. Dacă nu vă faceți gânduri inutile e destul de suportabil. Fiindcă, nu-i așa, e greu să trăiești ușor.

— Chiar așa tare te-au lovit? Andrei! Vino-ți în fire!

A cui e vocea suavă? Drace! O cunosc foarte bine. Dau să mă ridic, dar mă prăbușesc la loc și-mi pierd din nou cunoștința. Când îmi revin aud același glas. Doamne! Ce monotonie! Deși e cel mai frumos glas de băiat pe care l-am auzit vreodată, cum ar zice un individ cu mustăcioară și părul uns cu briantină.

— Matei! Unde ești? Nu te văd!

— Dacă ții ochii închiși n-ai cum să mă vezi.

— Știi că ai dreptate?

Deschid ochii cu precauție. M-aștept să zăresc o lumină orbitoare. Ei bine, nu-s decât razele lunii care răzbat chinuit, printr-o ferestruică aflată la vreo trei metri înălțime. Din câte pricep mă aflu conjunctural împreună cu Matei într-o hrubă umedă și insalubră. Băiatul n-arată deloc rău. Cu siguranță că va face ravagii printre colegele de grupă de la facultate peste zece ani. Acum e cam tras la față, dar chipul său exprimă același neastâmpăr pe care i-l știu.

Cu chiu, cu vai reușesc să mă ridic în picioare. Mă consolează gândul că, pentru același lucru, strămoșilor le-au trebuit mii de ani. E ceva mai agreabil decât să stai pe

pardoseala umedă. Spre surprinderea mea nu suntem legați cu nicio frânghie. Lanțurile mele sunt doar imaginare. Nemernicii care ne-au aruncat aici își închipuie probabil că nu mai avem nicio posibilitate de scăpare.

— Cum ai ajuns aici?

— Of, curios mai ești, Andrei! Mai bine mi-ai spune ce face Ioana.

Am un obicei prost, care-i enervează pe adulți de cele mai multe ori: îi las pe copii să mă tutuiască. O fac cu asemenea naturalețe încât uneori îmi vine mie să le vorbesc puștilor cu dumneavoastră.

— Ioana? E îngrijorată. Cum ar putea fi altfel? Totuși, cum ai ajuns aici?

Matei face câțiva pași prin încăpere. E grav și se simte important.

— M-a tras pe sfoară individul cu mustăcioară. Zicea că-i antrenor de fotbal. Mai zicea că m-a văzut jucând și a rămas încântat de felul cum mă descurc pe teren. Aiureli! Ba nu-s aiureli! Are dreptate, nenorocitul! Mă descurc bine pe teren.

— Poate acolo, dar în afara lui m-am lămurit cât de dibaci ești.

— Ce vrei să spui? mă întreabă Matei amenințător.

— Nimic. Zi mai departe.

— M-a chemat la un antrenament de probă. Dar până s-ajungem la teren mi-am pierdut mingea.

— Știu. În lac.

— Formidabil! De unde știi? mă întreabă el cu un început de admirație în glas.

Un păun ar arăta mai puțin plin de emfază ca mine.

— Am și eu antenele mele.

Puștiul încearcă să priceapă dacă nu cumva râd de el, apoi se lasă păgubaș.

— Până la urmă, continuă el, m-a ademenit în cabina de proiecție a cinematografului. Acolo mi-au pus o batistă cu nu știu ce drăcie la nas și am leșinat. Când m-am trezit, eram aici.

— Ce înseamnă „aici”?

— Nu știu. M-au scos doar o dată din pivnița asta. Cu ochii legați. Am vorbit la telefon cu Ioana. Vor să încaseze pentru mine nu știu ce despăgubire. Și-au dat seama cu cine au de-a face. De, persoană importantă, vere! La drept vorbind, ar cam merita.

— Nu înțeleg.

Matei începe să chicotească.

— Ai citit *Căpetenia pieilor roșii*?

— Da. O'Henry.

— Îți aduci aminte ce zile fripte le-a făcut puștiul răpit hoților?

— Cum să nu? Eram eu furios când citeam, darmite ei. Le-am plâns de milă.

Băiatul spune pe un ton grav.

— Ei bine, hoții aceia au avut mare noroc fiindcă nu m-au cunoscut pe mine.

Nu mai rezist.

— Cum adică, tu, un băiat atât de bine crescut, te-ai purtat ca un huligan? Nu-mi vine să cred!

— Nici celor doi care ne-au închis aici nu le-a venit să-și creadă ochilor și urechilor. Până la urmă, însă, n-au avut încotro. N-o să treacă mult și ne vor da ei bani ca să scape de mine.

— Ar fi prea frumos, îi răspund eu ușor euforizat de perspectiva câștigării unor bani.

Dar revin imediat cu picioarele pe pământ și zic sever:

— Ce vreau să relev? N-o să avem noi un asemenea noroc. De aceea mai bine să-ncercăm să scăpăm de-aici prin propriile noastre mijloace.

— E imposibil.

Privesc la ferestruica de sus.

— N-ai încercat să strigi?

— De ce crezi că sunt așa de răgușit? Dar degeaba. Nu m-a auzit nimeni. Suntem probabil într-o pivniță de sub ruinele de la marginea stațiunii. Din câte știu lucrările de construcții n-or să înceapă decât peste-o lună. De-aceea nu trece nimeni pe-aici.

— Ți-au dat de mâncare?

— N-avea nicio grijă. M-au ținut regește.

— Nu cumva vrei să rămâi cu ei?

— Aș mai rămâne doar ca să-i mai iau puțin la mișto. Dar am început să mă plictisesc.

— În definitiv, ce le-ai făcut?

— Las' că-ți povestesc altă dată.

Într-adevăr, băiatul ăsta e uneori în stare să te scoată din sărite oricât de calm ai fi. Dar n-am acum timp să mă gândesc la comportamentul tinerei generații. Încep să caut o cale de scăpare. Din câte-mi dau seama, ușa nu poate fi

nicidecum forțată. Din păcate n-are o geometrie variabilă ca să se plieze după dorințele mele. Iar la ferestruica de sus nu putem ajunge nici chiar dacă Matei mi s-ar cățăra pe umeri.

Mulți s-au întrebat: ce-i de făcut? De ce n-aș face-o și eu?

Încep să pipăi cu grijă pereții, doar-doar s-o găsi vreo fisură în ei. Măcar una atât de mică încât să se poată strecura prin ea un ziarist cam deformat de vârstă și un puști deformat de caracter, după propriile lui spuse.

Degeaba însă.

— Nu așa putem scăpa.

— Dar cum? întreb eu surprins.

— Ei, dac-aș ști…

În clipa asta milioane de oameni sunt în paturile lor și dorm liniștiți. În alte locuri de pe planetă e soare și alte milioane de oameni se prăjesc pe plaje fierbinți sau înoată în ape clare ca și cleștarul. În vile somptuoase se organizează prânzuri pentru care i-ar lăsa gura apă până și unui motan care a trăit toată viața la o cantină. Un motan… Ce bun ar fi un motan… Un Mecena isteț și destoinic de gâtul căruia aș atașa un mesaj cu coordonatele unde ne aflăm și apoi l-aș ajuta să se cațere până la ferestruică. S-ar duce ață la cine trebuie și n-ar mai fi nicio problemă. Dar Mecena visează probabil la stăpânul lui ingrat care l-a lăsat acasă.

— Doar nu era să te iau cu mine aici și să te plimb cu lesa printre vilegiaturiști. Am fi fost amândoi discreditați.

Matei îmi pune mâna pe umăr și zice încetișor:

— Încă ți-e rău, nu-i așa?

N-apuc să-i răspund. Se-aud zgomote la ușă. Mă încordez ca un arc. N-avem încotro: trebuie să ne-ncăierăm cu cei care ne-au răpit. Nu prea avem sorți de izbândă, dar trebuie încercat.

Ușa se deschide cu un zgomot sinistru. Se vede mai întâi o mână care ține o lanternă. O înșfac și o trag repede spre mine răsucind cât pot de tare. Ființa pe care am apucat-o scoate un geamăt de durere și scapă lanterna jos.

Dar ce-i asta, copii? Iar o farsă împotriva unui ziarist aflat în concediu?

Glasul mi-e mai mult decât cunoscut. Ridic lanterna și luminez trupul care se zvârcolește la picioarele mele. De uimire sunt gata să cad și eu.

De jos se ridică, având grijă să-și aranjeze ținuta, Ioana.

— Ce-i cu tine aici? bâigui eu uitând să-i dau o mână de ajutor.

— Zi mai bine ce-i cu tine, îmi răspunde ea îmbufnată. Mi-ai murdărit rochia.

Nu mai așteaptă să-i răspund și începe să-l mângâie și să-l sărute pe Matei care i-a sărit în brațe.

— Urâcioșilor! Dac-ați ști ce spaime am tras din pricina voastră…

Nu-mi revin încă din uluială.

— Cum ai dat de noi? Nu mă mai fierbe!

— Mai simplu decât crezi. Te-am urmărit când te-ai dus la cinematograf. Mi-era teamă să nu pui și mai mult în primejdie viața lui Matei. După câtva timp te-am văzut cum ai coborât din cabina de proiecție sprijinit de doi inși. Păreai beat. Un trecător te-a văzut și ți-a aruncat vorbe de ocară.

— Cum? Nu permit!

— Fii liniștit, nu te-a văzut nimeni altcineva. Mi-am dat seama că nu-i lucru curat. Am văzut cum te-au urcat într-o mașină și ați plecat. Întâmplător, am găsit un taxi liber. Ne-am luat după voi. I-am spus șoferului toată povestea. El și-a alertat prin stație colegii. A început o urmărire de care răpitorii voștri habar n-aveau. I-am văzut cum au oprit la ruine și cum intrați sub dărâmături. După câteva clipe au plecat numai ei doi. Am încercat împreună cu șoferul taxiului să deschid ușa. N-am reușit. Atunci ne-am dus la garaj, de unde am venit cu o legătură de chei. Asta-i tot.

— Remarcabil, zic eu. Pentru o fată de 25 de ani e absolut remarcabil. Dar ce vreau să mai relev? Ar fi cazul s-o ștergem cât mai iute. Indivizii se pot întoarce din clipă-n clipă.

Ioana însă e cât se poate de liniștită și-și potrivește cu cochetărie un zuluf.

— Nu se mai pot întoarce.

— Cum așa?

— Ți-am spus – a fost alertată o mulțime de lume. Indivizii au fost prinși și dați pe mâna miliției. Iar la intrarea în subterana asta ne-așteaptă câteva zeci de oameni care-au aflat de întreaga poveste și-au dat o mână de ajutor la rezolvarea ei. Nu ne mai poate fi teamă de nimeni. Înțelegi? De nimeni!

Un nod încearcă să-și facă loc în gâtul meu. Dar nu sunt eu tipul care să se lase înduioșat cu una cu două. Deaceea o dau pe glumă.

— Sper că se filmează ieșirea noastră de-aici.

— Mai știi?

— În orice caz, am o propunere; să ies eu primul. Nu de alta, dar prea mi s-a boțit tegumentul în istoria asta, așa că merit și eu o răsplată. E cineva împotrivă? Se abține cineva? Deci, în unanimitate mi se acordă cinstea de-a spune primul „Adio, hrubă blestemată!”

10.

Pe fereastra de la camera mea soarele pătrunde prietenos. Obiectele din jurul meu au fost adunate aici ca pentru o mare sărbătoare a înfrângerii răului de către bine. Doar ochii îmi ard de nesomn. Hainele de pe mine sunt pline de mâzgă și sânge. Dar în curând le voi scoate și voi intra în cadă, unde voi zace în apă, până când întregul trup se va cuprinde de o căldură binefăcătoare, iar întâmplările prin care am trecut vor părea trăite de un altul și doar auzite de mine.

Parcă nici animăluțul acela nu mai e atât de agitat. La drept vorbind, nu-l mai simt deloc. Unde s-o fi ascuns? Tâmpla unde m-a izbit mustăciosul încă mă mai doare.

M-apropii de oglindă ca să văd mai bine locul lovit. Pe suprafața ei s-a așternut praf. O șterg mai întâi cu un șervețel. După care abia arunc o privire pe suprafața strălucitoare că și înghet de spaimă.

Din oglindă îmi rânjește satisfăcut un tip în surtuc cenușiu și ochelari pe nas. Scot un strigăt și lovesc cu pumnul cât mă țin puterile. Mai aud doar cum oglinda se face țăndări. După care nu mai știu nimic.

11.

— Își revine, spune o voce.

Deschid cu mare greutate ochii. Mai întâi nu văd decât o imensă cupolă albă. După care zăresc aplecate deasupra mea capete cu bonete albe. Se discută în șoaptă sau am eu urechile înfundate cu vată?

— Cum te simți? mă întreabă aceeași voce catifelată pe care o cunosc, dar nu știu de unde.

— Bine, vreau să zic, dar buzele îmi sunt atât de moi încât nu mai reușesc să articulez nimic.

— Stai liniștit, totul e-n regulă, mă încurajează cineva.

Ale cui sunt chipurile care mă privesc? Nu recunosc niciunul. Ba nu, uite-o pe Ioana. Ce caraghioasă e în halatul alb! Și uite-l și pe „general”! Dar în locul uniformei cu fireturi are tot un halat. Iar celălalt cu mustață de ce-mi zâmbește atât de prietenos? A uitat cum m-a lovit?

— E bine, totul e bine, îmi spune Ioana și-mi șterge de pe frunte transpirația.

Dar de ce stau întins pe masa asta? M-am lovit atât de rău când am spart oglinda? Și unde-i insul cu surtuc cenușiu și cu ochelari?

Valuri de fierbințeală mă cuprind. Cupola aceea orbitoare de deasupra mea începe să se rotească. Vreau să strig, dar nu se-aude niciun sunet. Cupola se-nvârtește tot mai repede și de-odată începe să mă soarbă în adâncul ei. Încerc cu disperare să mă agăț de ceva. Și un fir de iarbă mi-ar fi de-ajuns. Nu vreau acolo! Dar nu dau de nimic. Mă îndepărtez de lume cu o viteză amețitoare, până când nu mai am nicio știre despre ea.

12.

N-am vrut să mă însoțească nimeni. Mi-am strâns hainele în valiza de piele, iar acum cobor treptele clădirii în care am fost găzduit. Arunc o privire distrată către literele din aluminiu de pe frontispiciu care compun cuvântul SANATORIU. Apoi o pornesc pe jos spre gară. Trag cu sete în piept aerul curat al primăverii. Pretutindeni miroase a proaspăt. Privesc totul cu ochi dilatați. Ajuns la gară, cercetez o clipă forfota obișnuită din aceste locuri. După care îmi cumpăr biletul de la un ghișeu unde nu e îmbulzeală și m-apropii de o uriașă oglindă fixată pe unul dintre stâlpi.

Din oglindă mă privește un bărbat durduliu, cu un pronunțat început de chelie și cam mic de statură. N-are mai mult de patruzeci de ani, dar fața îi e trasă, ca după o lungă suferință. E cam palid, ca și cum n-ar fi stat la soare de multă vreme. E îmbrăcat într-un surtuc cenușiu și poartă ochelari prin care i se zărește privirea mioapă.

Mă uit fără nicio tresărire la imaginea asta. Nu urlu și nu dau cu pumnul în oglindă. Mă uit îndelung, ca pentru a ține bine minte totul.

Când crainica anunță sosirea trenului, intru fără grabă în mulțimea care se-nghesuie și începe să mă poarte încet, în ritmul pașilor ei, tot mai departe.

GEORGE ARION
trucaj

„De trei zile-ncoace, gura nu-mi mai tace, susținând, în mod întemeiat, că subsemnatul s-a îmbolnăvit: dureri de cap, grețuri deloc existențiale, iar când îi pun sub braț, termometrul în scara Celsius arată 39 de grade chiar și la umbră. În treacăt fie zis, sunt cam multe grade pentru un locotenent în rezervă. Partea și mai proastă constă în faptul că, în buzunarul hainei mele bej de catifea reiată, am dat peste un bilet scris cu litere mari, cu o cerneală câtuși de puțin simpatică: «Andrei Mladin, dacă ții la viață, nu te duce pe Insula Zorelelor.»

Nicio ștampilă, nicio semnătură."

George Arion – *Trucaj*

„În *Trucaj,* mai mult parcă decât în precedentele romane care îl aveau drept protagonist pe Andrei Mladin și în care jovialitatea și verva lexicală ne puteau face, la o privire superficială, să-l bănuim de facilitate, râsul măștii nu mai poate acoperi în întregime chipul grav aflat în spatele ei…"

Tudorel Urian

„Eroul este un amestec de Sam Spade și Marlowe, superman flegmatic și Donjuan pe cât de păgubos, pe atât de invincibil."

Dan C. Mihăilescu

„Îmbinând în mod inovator scrierea *crime* cu satira și critica socială, Arion descoperă mijlocul perfect de a înfrunta și de a prezenta întunecatele, paranoicele zile ale României lui Ceaușescu."

John McLeod

GEORGE ARION

trucaj

„De trei zile-ncoace, gura nu-mi mai tace, susținând, în mod întemeiat, că subsemnatul s-a îmbolnăvit: dureri de cap, grețuri deloc existențiale, iar când îl pun sub braț, termometrul în scara Celsius arată 39 de grade chiar și la umbră. În treacăt fie zis, sunt cam multe grade pentru un locotenent în rezervă. Partea și mai proastă constă în faptul că, în buzunarul hainei mele bej de catifea reiată, am dat peste un bilet scris cu litere mari, cu o cerneală câtuși de puțin simpatică: « Andrei Mladin, dacă ții la viață, nu te duce pe Insula Zorelelor. »
Nicio ștampilă, nicio semnătură."

George Arion - *Trucaj*

„În *Trucaj*, mai mult parcă decât în precedentele romane care îl aveau drept protagonist pe Andrei Mladin și în care jovialitatea și verva lexicală ne puteau face, la o privire superficială, să-l bănuim de facilitate, râsul măștii nu mai poate acoperi în întregime chipul grav aflat în spatele ei ..."

Tudorel Urian

„Eroul este un amestec de Sam Spade și Marlowe, superman flegmatic și Don Juan pe cât de păgubos, pe atât de invincibil."

Dan C. Mihăilescu

„Îmbinând în mod inovator scrierea *crime* cu satira și critica socială, Arion descoperă mijlocul perfect de a înfrunta și de a prezenta întunecatele, paranoicele zile ale României lui Ceaușescu."

John McLeod

ISBN 978-606-94295-3-2

Volum apărut cu sprijinul

CRIME SCENE PRESS

Table of Contents

Table of Contents